32279272

Vásárló neve: Révész Béla

Rendelési szám: 32279272

Vásárlásával támogatta, hogy Magyarországon az elektronikus könyvkiadás fejlődni tudjon, a digitális kereskedelemben kapható könyvek választéka egyre szélesebb legyen. Köszönjük, és reméljük webáruházunkban hamarosan viszontlátjuk.

Meseország MINDENKIÉ

BÖLECZ LILLA
rajzaival

LABRISZ
LESZBIKUS EGYESÜLET

© Szerzők, szerkesztők, illusztrátor
© Labrisz Leszbikus Egyesület, 2020

Projektvezető: Rédai Dorottya
Felelős szerkesztő: Nagy M. Boldizsár
Olvasószerkesztő: Borgos Anna
Pedagógiai szakértő: Lőrincz Noémi
Technikai szerkesztő: Kardos Gábor
Borítóterv, illusztrációk: Bölecz Lilla

ISBN 978 615 00 9840 1

Elektronikus verzió
eKönyv Magyarország Kft.
www.ekonyv.hu
Készítette Ambrose Montanus

Előszó

Mindannyiunknak szüksége van mesékre. Olyanokra, amelyek messzi időkbe, távoli tájakra visznek bennünket, ahol a hősök táltosparipán repülnek, tündérek fogságából menekülnek meg és sárkányokkal küzdenek, de közben mégis olyanok, mint mi. Hogy mióta léteznek mesék, csak sejteni tudjuk: annyi bizonyos, hogy az ókortól kezdve a mai napig minden ismert társadalomnak szüksége volt rájuk. Ha elmerülünk a mesék múltjában, azt találjuk, hogy a történetek olyan szabadon szálltak országhatárokon és kultúrákon keresztül, akár a vándormadarak: láthatatlanul változtak, alakultak, így egyazon mesének egyidőben több száz, több ezer változata keringett, mind-mind magában hordva azt a saját tapasztalatot, világrendet, melyet a mesélője és a mesét hallgató közönség magáénak érzett. Mire nyomtatásba kerültek a ma jól ismert és közkedvelt, gyerekeknek szánt népmesék, addigra hosszú, kalandos utat jártak be: rájuk rakódott több kultúra kibogozhatatlanul egymásba fonódó szimbólumrendszere, de ugyanúgy hatottak rájuk a középkori, szabadszájú felnőttmesék és a ponyvairodalom első termékei, mint a prédikációk. Ahogy Tolkien írja, „a tündérmesék eredetét kutatva azt mondhatjuk, hogy a Levesesfazék, a Történet Üstje állandóan ott van a tűzön,

s szüntelenül fortyog, miközben állandóan újabb és újabb hozzávalók kerülnek bele – hol finomabbak, hol meg kevésbé ízletesek”.

Köztudott, hogy amit ma népmesének nevezünk, annak vajmi kevés köze van ahhoz, amit egykor egymásnak meséltek a „nép egyszerű emberei”. Különösen a gyerekek számára átírt és árucikké vált változatokra igaz ez, mint amilyen a Grimm testvérek által négy évtizeden át finomított, újra- és újraírt gyűjtemény, ami végül – a legnagyobb jószándék mellett – a korabeli szellemnek megfelelő oktatási-nevelési célú olvasókönyvvé vált, és a polgári erkölcsöt, értékrendet és szokásokat kívánta közvetíteni. Hasonló munkát végzett a francia Charles Perrault is, aki az általa összegyűjtött meséket a felsőbb osztályok gyermekeinek szánta, a történetek matriarchális világképét száműzte és női meseíró kortársaival szemben meglehetősen konzervatív nézetei voltak a női és férfi szerepeket illetően. Ugyanez mondható el a népszerű magyar népmesegyűjteményekről is: úgy tűnhet, hogy egyfajta archaikus, egységes ősmagyar múlt elevenedik fel bennük, de ezek a nosztalgikus irodalmi alkotások valójában felderíthetetlen eredetű, réges-régi történetek erősen stilizált, gyakran keresztény elemekkel tarkított verziói. De ne felejtsük el: attól, hogy a történetek népmesének kikiáltott szövegekké rögzültek, a mesei hagyomány továbbra is tovább él a mindenkori folklórban, folyamatosan változva és gyakran az ellenállás helyeként. A tömegkultúra a mai napig gazdagon táplálkozik a mémekké vált mesékből: újrahasználja,

újraértelmezi, tovább szövi azokat, hol komolyan, hol ironikusan, játékosan, így tartva életben a több száz éves történeteket.

Ez a mesegyűjtemény azért született meg, mert úgy gondoljuk, a mese akkor marad életben, ha minél többet használják. A Labrisz Egyesület arra kérte fel a kötetben szereplő szerzőket, hogy meséljenek újra egy számukra fontos, klasszikus történetet egy sajátos nézőpontból. Engedjék érvényesülni benne a mai kor tapasztalatait, és bátran válasszanak olyan hőst, akivel a kevesek, a marginalizált helyzetben élők különösen tudnak azonosulni anélkül, hogy a szöveg didaktikus lenne. Tisztában voltunk vele, hogy a feladat nem könnyű: olyan meséket szerettünk volna összegyűjteni, amelyek elsősorban irodalmi értékük miatt értékesek, gazdagon merítenek a mesei hagyományból, és el akartuk kerülni azt, hogy a végeredmény egy hangsúlyozottan „érzékenyítő” antológia legyen, miközben fontosnak éreztük, hogy azok kapjanak benne hangot, akik ma ritkán jutnak szóhoz itthon, különösen a meseirodalomban. Azok a mesék lebegtek szemünk előtt, amelyek a múltban az ellenidentitás kifejezői voltak: a 18. század szatirikus francia meséi, amelyek súlyos társadalomkritikát adtak, miközben tudatosan használták a széles körben ismert mesei fordulatokat, vagy azok a 17. századi olasz mesék, amelyek az elnyomó hatalom és az egyéni szabadság kérdéseivel foglalkoztak. Olyan, szinte teljesen elfeledett mítoszokra, mondákra és népmesékre emlékeztünk vissza, amelyek nem kerültek be a közkedvelt gyűjteményekbe,

mert a szerkesztők ítélete alapján nem fértek össze az állítólagosan népi, ősi és ennélfogva természetesnek titulált erkölcsi tanításokkal. Végül fellélegeztünk: a szerzőkbe vetett bizalom nem volt hiába, a beválogatott szövegek közül mindben van valami különös erő, egyszerre személyesek és közösek, ott van bennük annak a bizonyos levesnek a fortyogása. A feldolgozott források között van néhány jól ismert mese, de akad köztük görög mitológiai történet, ír népmese, sőt, klasszikus meseregény is. A prózai írások mellett helyet kapott egy verses mese, illetve egy színdarab átirata is, így a végeredmény igazán sokszínű lett.

A „hivatásos” szerzők felkérésén kívül a Labrisz Egyesület kiírt egy alkotói pályázatot is kezdő szerzők számára, melyre közel száz pályamunka érkezett. Végül kilenc jól ismert és nyolc új alkotó meséje került be a gyűjteménybe. A projekthez csatlakozott az Emberi Jogi Nevelők Hálózata (EJHA) is, amelynek tagjai az emberi jogok érvényesüléséért tenni akaró, az oktatás és nevelés területén aktív magánszemélyek. Mivel közös célunk, hogy az *Avarbarna*-kötet meséi minél több helyre eljussanak, a hálózat munkatársai óvodai és iskolai foglalkozásterveket készítettek hozzájuk, amelyek hamarosan bárki számára elérhetőek lesznek az EJHA honlapján.

Szerettük volna, ha a meséket olyan művész illusztrálja, aki nem csak érti és szereti a klasszikus meséket, hanem a belső világa is tele van varázslattal, tündérporral: így esett a választásunk Bölecz Lillára.

Reméljük, hogy kicsik és nagyok egyaránt találnak majd az antológiában olyan mesét, ami megszólítja őket. Mint az erdőben elszórt morzsák, talán elindítják őket abba az irányba, amerre el kell indulniuk – bármi is legyen az.

Nagy M. Boldizsár

Molnár Krisztina Rita

Rubinpiros madár

A történet, amit el szeretnék mesélni nektek, valójában nem egészen egy piros madárról szól. Vagyis róla, de ahhoz, hogy fel tudjon repülni, hogy áthasítson az égen rubinpiros szárnyaival, és hogy végre meghalljuk messzire hangzó dalát, még egy csomó mindent el kell mondanom.

Először is azt, hogy ezt a mesét nem is én találtam ki. Én csak elmondom nektek, mert szép történet szerintem. Furcsa és szomorú, jó sokat lehet gondolkodni rajta. Régi história, még azokból az időkből, amikor a királyok maguk legeltették a nyájaikat a távoli görög hegyoldalakon.

Kainisz gyönyörű lány volt, tudjátok, mint azok a lányok, akikre nehéz ránézni, mert annyira szépek, hogy belekáprázik az ember szeme a ragyogásukba. Akikre azt mondják, hogy a napra is könnyebb nézni, mint rájuk. Nem csoda, hogy ennyire szép volt, mert az Égei-tenger partján született Thesszáliában. Apja, Elatusz fejedelmi módon nevelte, anyja Hippea megtanította dalolni, haját csigákba fonni és mézet gyűjteni. A szép Kainisznek sok kérője akadt, örömmel vették volna feleségül más városok legényei is, sorban adták egymásnak a kilincset a fiatal férfiak, hátha őket választja a szépséges Kainisz. Igen ám, de ő – képzeljétek, ilyen is megesik – nem kívánt férjet magának. Jobb szeretett egyedül sétálgatni a

parton. Miután evett reggelire egy kis mézes diót, hajába hófehér narancsvirágot vagy bordó leanderszirmokat tűzött, aztán elindult. Anyjától tanult kedves dalait énekelgette, és szép formájú kavicsokat, kagylóhéjakat gyűjtögetett.

Szép, rubin reggel, de szeretlek! Élek!
Mézes énekkel dalolok neked ma!
Hangom és kedvem örömömben ugrál,
mintha röpülnék!

Az sem zavarta, hogy míg a fövenyen lépkedett, aranyszín sarujába belement és megcsiklandozta a talpát a homok. Néha leült egy nagy, lapos kőre, kioldotta a saruja szíját, és kirázogatta belőle a pergő és fényes homokszemeket. Aztán közelebb ment a tengerhez, és először csak a kezét, aztán a lábát is megmártotta az öböl naptól meleg, sekély vizében. Szerette a vizet, szerette, hogy alatta a kavicsok színe sokkal élénkebb lett, szerette nézni, ahogy a kövek közt megbújó remeterákok sétálgatnak az alján. Az apró rákok lábacskáit a víz felnagyította, ahogy a part közelébe sodródott csigaházak kacskaringós mintáit és az üres kagylók bordáit is. De félt is a víztől, a végtelenbe tűnő óriástól. Soha nem lehetett benne biztos, mikor válnak haragossá a hullámai, mikor tör ki vihar, amikor a megtébolyodott víz egészen magasra csap, és a hullámnyelvek dühödten nyaldossák az öblöt karéjozó hatalmas sziklafalat. Anyja, Hippea gyakran óvta, amikor magányos sétára indult, lelkére kötötte, hogy legyen

elővigyázatos, a tenger, akárcsak ura, a hármasszigonyú Poszeidón kiszámíthatatlan. És elmagyarázta neki azt is, hogy minden kiszámíthatatlan dolog veszélyes, amitől jobb, ha távol tartja magát az ember. De Kainisz nem vette elég komolyan anyja tanácsait, nem értette pontosan, mire kellene annyira vigyáznia.

Egy napon aztán megtörtént a baj. Kainisz aznap bíborszín hibiszkuszt tűzött ébenfekete hajába, és szokása szerint elindult a tengerhez. Arcát korallpirosra fújta a szél, szája fénylett a reggeli méztől. Nem számíthatott rá, hogy a szigonyos Poszeidón aznap délelőtt éppen az ő kedves öblét választja pihenőhelyül. A dagály még nem vonult vissza, így a víz egész magasan borította az öböl puha fövenyét. Kainisz megállt a víz szegélyénél, hogy megvárja az apályt. Mindig örült, ha a dagály visszavonulását nézhette, mindig belefeledkezett a látványba, ahogy a víz olyan simára mossa a homokot, mintha lenből szőtt kendőt terítettek volna rá. Arról nem is beszélve, hogy dagály után a partot beborították a színes kagylóhéjak, tengerisün-vázak, szépiacsontok. A kincsek, amiket a víz a tenger mélyéről hozott neki.

Csak neki.

Hogy ő kosarába gyűjtögesse mindet, aztán nyakláncot vagy derékövet fűzzön belőlük.

Amikor Poszeidón, a tengerek ura meglátta a dalolászva közeledő szépséget, áradó vágy ömlött szét minden cseppjében. Úgy érezte, azonnal át kell ölelnie, magával kell ragadnia, hogy soha senki másé ne lehessen.

Csak az övé.

A víz ezért aztán – pedig soha máskor – nem kezdett szép lassan visszahúzódni, ahogy minden dagály után, az apály kezdetén ez szokása, hanem szót fogadva urának, Poszeidónnak, vadul kicsapott. Hullámaival megsimogatta, megölelgette Kainiszt. Először csak finoman cirógatta, lábujjait nyalogatta a víz, majd egyre hevesebben szorítva ragadta magához. A heves áradás megszaggatta Kainisz piros koszorúját, hímzett szoknyáját, megtépte aranysarujának szalagjait. Fürtös haját csatakos csimbókokba cibálta a habzó tajték. Kainisz halálra válva állta Poszeidón ostromát. Meg sem tudott moccanni, hang sem jött ki a torkán. Nem gondolt semmire, bár azt súgta minden porcikája, hogy elég, elég, elég! Hogy nem akarja, hogy a tenger elnyelje, nem akarja, hiszen mindjárt megfullad, jaj, nem kap levegőt, és tompa fájdalmat okoz puha bőrének a hullámok erős, lökdöső ölelése.

Végül, maga sem tudta volna megmondani, hogyan, egyszer csak engedett Poszeidón szorítása. Ott álltak a nedves fövenyen mind a ketten ezer meg ezer kagylótörmelék között. Kainisz önkéntelenül hátralépett, annyira nyomasztotta a tenger hatalmas urának közelsége. Meztelen talpát – most először – megsebezték az összezúzott kagylóhéjak. De ezeket a kisebb sebeket, hogy a lábából szivárgó vér a föveny fehér kavicsait pirosra festi, már észre sem vette. Szinte megdermedt a kiállt rémülettől. Akkor megszólalt Poszeidón:

– Csodálatos lányka vagy, tudod-e? Ritka földi halandók közt az ilyen csoda, mint te. Most tehát úgy döntöttem, bármit

kívánhatsz tőlem. Mit szeretnél, mondd csak! Akármit kérsz, megkapod, nem tagadom meg, gyönyörűséges Kainisz!

Kainisz szájából gondolkodás nélkül gurultak ki a szavak, mint ahogy a fenyőmagok peregnek ki a tobozból egy forró napon.

– Tedd, hogy ne legyek nő többé! Változtass férfiúvá! Ebben a percben! Legyek erős, akit soha többé nem támad, nem cibál, nem tép, nem sebez meg senkifia!

Poszeidón állta szavát. Mire Kainisz kérését befejezte, a lány hangja mélyre vált, mintha fiatal férfi beszélne. Ahogy meglepetten végignézett magán, már nem Kainiszt, hanem Kaineuszt látta férfiruhában. Karja izmai duzzadtak, mint az érett gránátalmák. Törékeny lányteste eltűnt, magasabb lett, lábában az erő megtartotta, elmúlt eddigi remegése. A tengerek ura ráadásul még egy, kéretlen ajándékot adott neki. Sebezhetetlenné tette őt, mintha nem bőr, hanem vas borítaná a testét, hogy földi halandó meg ne sebezhesse.

Így élt háborítatlanul évekig Kaineusz, aki akkora hős lett, hogy a legnagyobb hősök, az Argonauták közé írták a nevét. A legbátrabb görög daliákkal tette meg a veszélyes hajóutat az Argón, hogy együtt szerezzék vissza az aranygyapjút a sárkánykígyótól. Azon a vadászaton is jelen volt, amikor Artemisz az iszonyú, a pusztító vadkant Kalüdónra küldte, ahol ismét a legjobb daliák segítettek elejteni a szörnyű vadat. Sorolhatnánk még dicső tetteit, most azonban csak azt az egyet mesélem el, amit el kell mesélnem, hogy végül majd megpillanthassuk az ígért rubinpiros madarat. Ebből már

sejthetitek, hogy Kaineusz utolsó küzdelméről esik majd szó. Az utolsóról, ami nem máshol esett, mint a lapithák királyának, Peirithoosznak lakodalmán.

A király, ahogy illik, vendégeket hívott az esküvőre. Először is a jó lapithákat, de meghívta a kentaurokat is, azokat a különös félig ember-, félig lótestű teremtményeket, akiknek, majd kiderül, nem csupán a testük, de a lelkük is csak félig emberlélek. Hogy hogyan jutott eszébe meghívni a félvad kentaurokat a fényes ünnepségre? Hát, nem másképp, mint hogy szövevényes módon, valahogy szegről-végről rokonok voltak. Ki tudná azt már pontosan, hogyan? De a király nem akarta megbántani őket sem, igen nagylelkű kedvében volt az esküvője előtt. Egy darabig annak rendje-módja szerint tartott az ünnepség, folydogált a mézes bor a vendégek poharába, a tölgyfa asztalok megrakva illatos pecsenyékkel, olajbogyóval, sajttal teli tálak sorakoztak, díszítve bőven édes szőlőfürtökkel, gránátalmával, naranccsal. Illendőn telt az idő. A lapithák és kentaurok egyformán szépen mulatoztak, mígnem… Mígnem! Jaj, egy pillanat, és el tud romlani minden! Az egyik kentaur, aki bizonyára túl sokat öntött a garatra, vagyis hát a fejébe szállt a mazsolabor (tudjátok, mit jelent ez, hogy bizony berúgott, mint a szamár – pedig a teste félig ló volt; különben sem hallottunk még berúgott szamarakról, de emberről, aki szamárrá lett esze szerint a bortól, annál inkább), nos tehát, ez az eszét vesztett kentaur fogta magát, és mint egy kerge, mint egy vadorzó megindult, és nekiment Hippodamiának, az ifjú menyasszonynak. Homályban úszó szemmel bámulta, aztán

hirtelen felékapott, sáfránysárga fátylát megragadta, egy mozdulattal durván letépte, és vad röhögéssel az arcába nyerített!

Nem kellett több a hős lapitháknak – köztük a mi Kaineuszunknak! Nyomban felpattantak az ünnepi asztal mellől, védelmére kelve az ifjú menyasszonynak. Igen ám! De a kentaurok sem maradtak helyükön, fölborogatva a tálakat ugrottak testvérük mellé, és azt, ami ezután következett, alig lehet szavakkal elmesélni. Gondolhatjátok, milyen az, amikor egy lakodalom egyszer csak harci mezővé válik! Hippodamia és a lányok, akik kísérték, elmenekültek a lombokkal díszes barlang belső zugába, a daliák és a kentaurok pedig egészen elfeledve, hogy vendégek, árnyékba borították az ünnep fényét, ütötték, vágták egymást, nem kímélve sem maguk, sem ellenfelük épségét. Küzdöttek – maguk sem tudva, miért –, végül már a puszta életükért, úgy vágták egymást, hogy hullottak, mint ősszel a legyek. Nem egy, nem két kentaur, nem egy, nem két lapitha ifjú halt meg ebben a szörnyű csatában. Kaineusz is ott küzdött, és erejét megsokszorozta a váratlanul rátörő fájdalmas harag is. Az egyik kentaur, Latreusz ugyanis – látva, hogy Kaineusz már öt kentaurt legyőzött – csúfolódni kezdett vele, régi sebén, fájdalmas sorsán gúnyolódott.

– Hát, te lánynak született hős, Kainisz, mit keresel köztünk? Látni se bírlak! Síró, pityogó voltál! Kicsi lányka! Az is maradsz a szememben, nem való harc teneked! Tűnj el! Fonj fonalat, kezedbe inkább kosárka illik, nem való bele fegyver!

Kaineusz dühe a szavaktól felizzott, olyan erővel lüktetett benne a régi bánat, hogy meglökte kezét, és gerellyel támadt a csúfolóra. Ám a kentaurok, akik tudták, hogy teste sérthetetlen, cselhez folyamodtak.

– Vágjuk a földbe derékig! Hordjunk rá köveket és hatalmas fákat! Úgy! Borítsuk be egészen, hogy ne lássuk már többé! Szabaduljunk tőle! Mielőtt legyőz mindannyiunkat!

De nem csak kiabáltak, azonnal cselekedni kezdtek. Gyökerestül tépték a szál tölgyeket és fenyőfákat a sziklás földből, szirtnyi köveket dobáltak rá, hogy kiszorítsák valahogy a szuszt Kaineuszból. Csak rakták, rakták fölé fáradhatatlanul a halmot. Úgy tűnt, és a kentaurok így is hitték, hogy tervük sikerül. Csakhogy nem tudták, észre se vették gonosz örömükben, hogy a lapithák egyik hőse, a tisztánlátó Mopszusz ott állt a halom mellett szomorúan. Mopszusz, aki akkor észrevett valamit, amit aztán jóval később, egy csöndes este elmesélt társainak. Hiszen egyedül csak ő látta abban a rémes pillanatban, amikor senki más nem látott már tisztán – mert mintha sűrű köd borult volna mindenkire, aki a csatában ünnepi díszét vesztett vendégseregből életben maradt –, hogy az erdőnyi összehordott fa alól, amikor Kaineuszból semmi se látszott, a tölgylombok közepéből, amik Kaineusz fejét már egészen eltakarták, egyszer csak gyönyörű rubinpiros madár repült föl az égre! Egy rubinpiros madár! És énekelt!

Szép, rubin reggel, de szeretlek! Élek!
Mézes énekkel dalolok neked ma!
Hangom és kedvem örömömben ugrál,
mintha röpülnék!

Mopszusz se azelőtt, se azután, soha nem látott ilyen madarat. De abban a pillanatban pontosan tudta, hogy ki szárnyal a lapithák és kentaurok feje fölött szabadon, ki dalol erős, messzire hangzó hangon a magasból.

Gangl Eszter

Avarbarna

Egyszer volt, hol nem volt, élt egyszer egy király és egy királyné, akiknek nem volt gyermekük. Egy őszi napon a királyné fent üldögélt a tornyában és varrogatott. Mikor megunta, kinyitotta az ablakot, és bánatosan kitekintett. Odalent a fák törzse feketéllett az esti fényben, a nap sugarai pedig még utolsót csillantak az aranybarna avaron. A királyné felsóhajtott: „Hej, de boldog lennék, ha lenne egy gyermekem. Aranybarna bőrű, mint az avar, és fekete hajú, mint a fák törzse. Az, hogy fiú lesz-e vagy lány nem számít, szeretni fogom, akármilyen legyen is."

Egy esztendő sem telt belé, és a királynénak gyönyörű lánygyermeke született. Bőre aranybarna volt, akár az avar, ahogy rásüt az őszi nap, haja ragyogó fekete. Avarbarna lett a neve.

Telt-múlt az idő, Avarbarna cseperedett, felfedezte a palotát és a környező erdőt, fogócskázott az udvaron a többi gyerekkel. A királyné pedig örült, hogy boldognak látta egyetlen kislányát.

Azonban nem örülhetett sokáig, mert alighogy Avarbarna betöltötte a hetedik esztendejét, a királyné megbetegedett, és rövidesen meghalt.

A király egyedül nevelte tovább Avarbarnát, de már nem úgy, ahogy a királynéval együtt. Ő sosem nézte jó szemmel, hogy a lánya fiúként öltözködik, éjjel-nappal a vidéket járja, és

koszosan kerül haza. „Egy királylánynak a palotában van a helye, ahol táncolni tanul, és elsajátítja az illemet” – gondolta magában mérgesen.

Volt a királynak egy bűvös borotválkozótükre, ami mindenben a tanácsadója volt. Így aztán egy este, mikor Avarbarna megint tetőtől talpig sárosan jött haza, a király a tükörtől kért segítséget:

– Tükröm, tükröm, segíts nékem! Az a gyermek bosszant engem! – És elpanaszolta, hogy Avarbarna nem hajlandó felvenni a szép ruhákat, inkább fiúnak öltözik, és kiszökik a kertbe.

A tükör így felelt:

– Zárasd be a szobájába, uram, királyom, s fogadj mellé őröket!

A király így tett, s attól a naptól fogva Avarbarna élete megkeseredett. Nem mehetett sehova, szép ruhákba kényszerítették, és táncórákra kellett járnia. Ahogy telt az idő, a király újabb és újabb gonosz dolgokat tett vele a tükre tanácsára. Volt, hogy órákig, megállás nélkül kellett táncolnia, vagy a király túl piszkosnak találta, és olyankor a szolgák órákig sikálták a síró Avarbarnát.

Végül a király megelégelte, hogy rendes királylányt faragjon Avarbarnából, és újra a tükör tanácsát kérte. A tükör azt mondta, vitesse ki az erdőbe a vadásszal. Az majd megöli, és bizonyítékként elhozza neki a lány szívét.

A király nem késlekedett, még aznap reggel elküldte a vadászt Avarbarnával. Ahogy kiértek az erdőbe, a lány olyan keservesen sírt, hogy a vadász szíve megesett rajta. „Úgyis megeszik majd szegény párát a vadak” – gondolta. Elengedte, és helyette egy őz szívét vitte el a királynak.

Avarbarna egyedül maradt az erdőben, nem tudta, merre induljon, hova menjen. „Ugyan ki fogadna be?” – gondolta szomorúan. Kezdett sötétedni, Avarbarna pedig megrémült. Gyorsan elindult valamerre, és remélte, hogy az erdő vadjai nem fogják bántani.

Hosszú órák óta bolyongott már az erdőben, fázott és éhezett, amikor fényt látott ragyogni a távolban. Megszaporázta a lépteit.

Kis tisztás volt a fák közt, közepén aprócska kunyhó állt, annak az ablakán szűrődött ki a fény. Bekopogott, és amikor nem érkezett válasz, óvatosan benyitott. A házikó üres volt, de a szoba közepén asztal állt, szépen megterítve hét személyre. Körben a fal mellett hét ágy állt takarosan megvetve.

– Kik lakhatnak itt? Senkivel nem találkoztam idefelé jövet – töprengett Avarbarna. Éhes volt, és odakint teljesen besötétedett, így aztán úgy döntött, ő bizony marad. Mindegyik tányérból evett egy keveset, majd befeküdt az egyik ágyba, de csak kicsit aludt benne, aztán átment a következőbe, és így haladt tovább. A hetediket olyan kényelmesnek találta, hogy rögvest elnyomta az álom, és fel sem ébredt reggelig.

Késő éjjel volt már, amikor hazaértek a ház gazdái: hét szövőlány volt, egész nap a városi vásárban árulták a kelméiket. Épp csak letelepedtek enni, mikor az egyik megszólalt:

– Ki evett a tányérkámból? – kérdezte zavartan.

– És az én kanalamat ki használta? – kérdezte a másik.

– Az én ágyamban ki aludt? – kérdezte a harmadik.

Nosza, gyorsan mind megnézte a saját tányérját, kanalát, ágyikóját. Végül a hetedik ágyában megtalálták Avarbarnát mély álomba merülten.

– De szép gyermek! – kiáltott fel az egyik, de a többiek gyorsan lepisszegték. Lábujjhegyen settenkedtek vissza az asztalhoz, csendesen ettek, majd halkan elmentek aludni. A hetedik szövőlány, hogy ne zavarja Avarbarnát, az éjjel sorra járta hat társa ágyát, mindenhol aludt egy kicsit.

Reggel Avarbarna nagyon megijedt, amikor meglátta a hét szövőlányt, de azok körbeállták, és kedvesen mosolyogva nyugtatták.

– Ki vagy te? – kérdezték aztán.

– Avarbarna vagyok – felelte, s elmesélte a történetét.

– Maradj velünk – kérték –, van itt neked hely. Mi magunk úgyis egész nap szövünk. Addig te megjavíthatnád a tetőt, vághatnál fát vagy vadászhatnál, hogy legyen mit ennünk.

Boldogan maradt Avarbarna, hisz úgysem lett volna hová mennie, s itt kedvére azt tehetett, amit szeretett.

Eközben a király megkapta a vadásztól az őz szívét, és megnyugodott. Boldogan élt tovább, abban a hitben, hogy Avarbarna nincs többé. Egy nap azonban megint elővette a tükrét:

– Tükröm, tükröm, mondd el nyomban, mi történik országomban!

A tükör sorolni kezdte, és csak mondta, mondta. Aztán egyszer csak olyat mondott, amitől a király majd’ leesett a székről:

– Az erdő mélyén él boldogan a hét szövőlány házában Avarbarna. Fát hasogat, fúr-farag, mosolyog egész nap.

Irtózatos haragra gerjedt a király. Hogy lehetséges, hogy Avarbarna még él, ráadásul ilyen borzalmas, férfihoz méltó dolgokat csinál nap mint nap?

Gonosz tervet eszelt ki Avarbarna elpusztítására. Beöltözött vadásznak, és elindult.

Aznap volt a vásár napja, a szövőlányok pedig felkerekedtek. Avarbarna nem tartott velük, mert ki akart menni az erdőbe vadászni.

Épp a kunyhó ajtaján lépett ki, amikor a király megérkezett.

– Hová mész, szép leány? – kérdezte.

– Megyek vadászni – felelte vidáman Avarbarna, aki nem ismerte fel a királyt.

– Én is oda indultam, hadd tartsak veled – kérte a király.

Avarbarna megörült a társaságnak, így ketten vágtak neki az erdőnek. Mentek, mendegéltek, egyszer csak egy szakadékhoz értek.

– Hogyan jutunk át? – tanakodott Avarbarna, és lenézett a szakadékba. A király látta, hogy itt az alkalom, gyorsan mögé lépett, és belökte Avarbarnát a szakadékba, majd elégedetten hazasietett.

Este a szövőlányok ijedten keresték Avarbarnát. Hirtelen kiáltozást hallottak az erdőből, követték a hangot, és lám, Avarbarna kiáltozott a szakadék mélyéről. Kihúzták, és gyorsan hazamentek. Otthon aztán Avarbarna elmesélte, mi történt.

– Az a vadász a király volt – mondták a szövőlányok, és a lelkére kötötték, hogy ezentúl, ha nem akar velük menni, akkor maradjon bent a házban.

Eközben a király hazaért, és rohant a tükréhez.

– Tükröm, tükröm, mutasd hát, Avarbarna meghalt már?

Felelt a tükör:

– Avarbarna él és virul, kihúzták a szakadékbul.

A király alig látott a dühtől. Nagy mérgében új tervet eszelt ki. Fogott egy hosszú kötelet, és beöltözött favágónak, majd újfent elindult.

Aznap Avarbarna megint egyedül volt otthon, mert a szövőlányok fonalért mentek a városba, de előtte még jól Avarbarna lelkére kötötték, hogy ki ne nyissa senkinek az ajtót. Egy fatányért faragott épp, mikor kopogtak.

– Jóember, kérem, segítségre van szükségem – kiáltott be az ajtón a király.

Kinézett Avarbarna az ablakon, s úgy kiáltotta:

– Menj csak tovább! Keress mást, aki segít! – De a király, akit Avarbarna nem ismert meg, csak nem tágított.

– Nincs fám, hogy házat építsek a feleségemnek és gyermekeimnek.

Avarbarna megsajnálta. „Hiszen csak egy szegény favágó” – gondolta, azzal kilépett az ajtón.

– Mutasd, merre menjünk – mosolygott a királyra.

A király elindult, s mentek, mentek, míg az erdő közepéig nem értek. Ott állt egy hatalmas tölgy.

– Segíts megmérnem, ez jó lesz-e – kérte a király. Kezébe adta a kötelet, mintha azzal akarná mérni a szélességét. Egy kör, két kör, végül elfogyott a kötél, a király pedig otthagyta a kiáltozó lányt, hogy a farkasok széttépjék.

Szerencsére a szövőlányok aggódtak Avarbarnáért, és hamar hazaindultak. Mikor hazaértek, hát Avarbarna megint nem volt sehol, ekkor már tudták, hogy a király újra itt járt. Elindultak az erdőbe, és hamarosan meg is találták a fához kötözött Avarbarnát, aki körül már köröztek a farkasok. Gyorsan eloldozták, és hazafutottak. Otthon aztán Avarbarna elmesélte, mi történt.

– Megint a király volt az! Miért mentél vele? Többet ki ne menj az ajtón, mert meglásd, egyszer nem fogunk tudni megmenteni – mondták a szövőlányok. Avarbarna megfogadta, hogy többet nem tesz ilyet, és amikor a szövőlányok megint útra keltek a vásárba, gondosan bezárta az ajtót.

A király pedig, ahogy hazaért, egyből a tükréért futott.

– Tükröm, tükröm, hadd lássam Avarbarnát halottan!

– Avarbarna az erdő mélyén él boldogan a hét szövőlány házában – felelte a tükör.

A király most már aztán tényleg mérges lett, a szakácsával süttetett egy nyulat, és mérget tett a belsejébe. Ezután megint felöltözött vadásznak, és elindult az erdő mélyére.

Amikor odaért a szövőlányok házához, bekopogott.

– Menj tovább, én be nem eresztelek! – kiáltott ki Avarbarna.

– Nem is kell, nem azért jöttem. Csak lőttem egy nyulat, megsütöttem, s gondoltam megosztanám a házban lakókkal –

mondta a király.

Avarbarna gyanakvóan tekintett ki az ablakon, majd így szólt:

– Nem, nem fogadhatom el.

– Tán attól félsz, hogy mérgezett? – nevetett a király – No nézd, kettétöröm, én eszem a bal combját, te pedig a jobbat.

Igen ám, de a gonosz lélek a nyúl jobb combjába tette a mérget, így amikor Avarbarna elvette és beleharapott, azonnal holtan esett össze.

– Na, most mentsenek meg a szövőlányok, ha tudnak – kacagott elégedetten a király, és elfutott.

Ahogy hazaért, rögtön a tükrét kérdezte:

– Tükröm, tükröm, mutasd hát, hogy siratják Avarbarnát!

És a tükör azonnal mutatta, ahogy a szövőlányok kocsija begördül az udvarra. A szövőlányok beértek a házba, és rögtön látták, hogy Avarbarna megint a padlón fekszik. Felvették, ágyba fektették, de Avarbarna nem ébredt fel.

– Meghalt, meghalt! – sírtak, jajongtak a szövőlányok, keserves bánatukban majd' megszakadt a szívük. Nagy búval-bánattal gyönyörű ruhát szőttek neki, és miután felöltöztették, mind a heten köré gyűltek s három napig éjjel-nappal keservesen zokogtak. Akkor aztán abbahagyták, és azt mondták:

– Avarbarna nem fog a sötét földben feküdni. Üvegkoporsót csináltatunk neki, hogy mindig láthassuk.

Így is tettek, s mikor a koporsó elkészült, belefektették, majd ráírták a nevét, meg hogy egy király leánya volt. Kivitték a

hegytetőre, és ott egy tisztáson letették. Onnantól egy szövőleány mindig őrizte, az erdő népe pedig odajárult a koporsóhoz, hogy megsirassa Avarbarnát.

Telt-múlt az idő, és Avarbarna nem változott. Bőre barna maradt, fekete haja fénylett. Úgy tetszett, mintha csak aludna.

Történt egyszer, hogy a szomszédos királyságból egy királyfi érkezett vadászni az erdőbe. A hegy tetején megtalálta a koporsót, s elolvasta a feliratot.

– Micsoda gyönyörű leány – a királyfi nem győzte csodálni. Végül azt mondta a szövőlányoknak:

– Adjátok nekem ezt a koporsót, és cserébe bármi a tiétek lehet!

Tiltakoztak a szövőlányok, ők biz' a világért sem adják Avarbarnát. A királyfi viszont úgy érezte, többet egy napot sem bír ki Avarbarna látványa nélkül.

– Akkor ajándékozzátok nekem – könyörgött a királyfi.

Megszánták a szövőlányok, és nekiajándékozták. A királyfi felemeltette a szolgáival a koporsót, és elindultak. Mentek, mendegéltek, míg egyszer csak az egyik szolga megbotlott. Megrázkódott a koporsó, a mérgezett hús kifordult Avarbarna szájából, s lássatok csodát, menten felébredt.

– Hol vagyok? – kérdezte.

– Nálam – felelte a királyfi, és rendre elbeszélte, mi történt. Aztán így szólt: – Gyere haza velem, és légy a feleségem!

– Megyek, megyek – felelte örömmel Avarbarna –, tied leszek!

Úgy is történt, ahogy mondta. A királyfi maga elé ültette a lován, hazavágtattak, és ország-világ előtt kihirdették, hogy a királyfi házasodni fog.

Mindenféle országból sereglettek a vendégek, alig fértek be a palotába. A gonosz király is kapott meghívót, fel is öltözött

szépen, de mielőtt elindult volna, leült a tükre elé.

– Tükröm, tükröm, mutasd hát a királyfi mátkáját!

Mutatta is nyomban a tükör Avarbarnát, aki épp a haját tűzte fel.

– Tükör, tükör, bolond vagy ma, az nem lehet Avarbarna, ő már örök halál foglya! – kiáltotta rémülten a király.

– Dehogynem él Avarbarna, a királyfi menyasszonya! – felelte a tükör.

Ahogy ezt a király meghallotta, kékült-lilult, majd a földre rogyott. Fel sem állt onnan többet.

Avarbarna férjhez ment, és jó királynéja lett az országának. Még ma is boldogan él, ha meg nem halt.

Lakatos István

A boszorkány meséje

Évek óta ott állt a bölcső, amiben a fiát megették a patkányok. A kunyhó egyik sarkában, amit azóta is elkerült. Hogy miért hagyta ott mégis? Maga sem tudta. Talán a soha el nem múló fájdalom miatt, vagy egyszerűen csak azért, hogy el ne feledje, mennyire egyedül van. És egyedül is marad.

Mindenki boszorkánynak tartotta, de őt ez nem zavarta. Legalább békén hagyták. Féltek tőle, mert egyedül élt az erdő közepén. A süteményeit bezzeg szerették, de ezt persze sosem vallották volna be. Ha piac volt, a boszorkány ott árulta a mézeskalácsot, habcsókot, porcukros diós kiflit, omlós pogácsát, csokoládétortát. Valaha ügyes cukrászmester volt, és szerette is a munkáját. Fia halálával aztán ez a szeretet elmúlt, de a sütésen kívül nem volt más, amivel lefoglalhatta volna magát. És persze szép pénzt hozott.

A piacon tolongtak a vásárlók a roskadásig rakott pultja előtt, de mindegyik úgy tett, mintha csak nézelődne, aztán mikor sorra kerültek, csak gyorsan rámutattak, mit kérnek, odavetették az érméket fizetségül, és már ott sem voltak. Egyetlen szó sem hangzott el közöttük. Néha valami koszos kölyök elemelt egy-egy süteményt, de a boszorkány nem bánta. Boldoggá tette, ha örömet szerezhetett egy gyereknek.

Aznap este is sütögetett, amikor a két gyerek a kunyhó körül ólálkodott. Kitett a párkányra hűlni néhány kosár mézeskalácsot, és egyszer csak azt látta, hogy egy maszatos arcú, ötéves forma fiú hármasával tömi magába a mézes huszárokat, sárkányokat és holdakat. Mögötte egy nagyobb lány, olyan tizenkettő lehetett, mászkált fel és alá, és a fiút unszolta, hogy menjenek már, nem jó itt lenni.

A boszorkány kinyitotta az ajtót, és behívta a gyerekeket. A lánynak nem akaródzott belépni, de a kisfiú, amint megérezte az illatokat, és meglátta az asztalon roskadozó süteményeket, szó nélkül bevágtázott a kunyhóba. A lány utánakiáltott, de semmi haszna nem volt, így kelletlenül, morogva követte. Bizalmatlanul méregette a boszorkányt és a berendezést, ám a fiú tele szájjal elmesélte, hogy otthon éheztek, a szülők kirakták őket az erdőbe, hogy menjenek, amerre látnak, többé nem tudják etetni őket. Hogy visszataláljanak, a gyerekek titokban kenyérmorzsákat szórtak szét maguk után, de amikor a szülők

otthagyták őket, és a gyerekek elindultak volna visszafelé, a morzsáknak csak hűlt helyét találták: felcsipegették a madarak. A lány csak fásultan megvonta a vállát. Szemei alatt karikák sötétlettek.

Na persze. Kenyérmorzsák. Este. Ennyire ostobák csak nem lehetnek. Lámpásuk sem volt: sokáig botorkáltak a sötétben, míg a kunyhó fényeit követve idetaláltak. A boszorkány azt sem hitte, hogy el akarták őket veszejteni. Talán veszekedtek otthon, mire a lány, ahogy az ő korában szokták, feldühödött, és meg akarta leckéztetni a szüleit. Fogta az öccsét, és elszökött otthonról.

Talán a saját fia is ilyen lett volna: szurokfekete hajú, csillogó szemű kiskölyök, és talán ugyanígy tömte volna magába a süteményeket, vigyorogva, mint a tök. A kisfiú boldog volt. A lány csendesen eszegetett, fejét behúzta a vállai közé, és járt a szeme ide-oda, akár egy sarokba szorított állaté.

A kisfiú pedig csak evett és evett, ragyogott a boldogságtól, a boszorkány meg nézte, és egyszeriben ő is boldognak érezte magát. Mint akkor régen, amikor a bölcsőben még gőgicsélt és nevetgélt egy pici baba.

Későre járt, ideje volt nyugovóra térni. A lány ellenkezett. Mégis, hová menne éjjel az erdőben? A boszorkány leterített neki egy pokrócot a padlóra, párnát adott neki, takarót, a fiúcskát pedig befektette a bölcsőbe. Jó nagy bölcső volt, a kisfiú kényelmesen elfért benne.

A gyerekek kimerültek az erdőben bolyongástól, hamar álomba merültek. A lány még adott egy puszit az öccsének,

megnyugtatta, hogy végig ott lesz a közelében, majd kisvártatva, nyugtalanul bár, de aludt. Álmában motyogott, és a fogát csikorgatta.

A boszorkány üldögélt egy kicsit a bölcső mellett, és a fiúcskát nézte. Azután eszébe jutottak a patkányok. Mi van, ha előmásznak valahonnan? Egy ilyen kicsi gyerek nem tudja megvédeni magát. A boszorkány úgy döntött, hogy az éjszakát a bölcső mellett virrasztva tölti. Csak nézte a kisfiút, és azt kívánta, bárcsak az övé lenne.

Hajnalban, mint mindig, a boszorkány nekiállt a mindennapos munkájának. Alig állt a lábán, a szemét is nehezen tudta nyitva tartani, de nem bánta. Hiszen itt voltak a gyerekek, itt volt a kisfiú, végre volt értelme a napnak. Nem csak a napi robot hajtotta, hanem a vágy, hogy széppé tegye a két gyerek napját. A kisfiúét.

Vizet hozott a kútból, nekiállt reggelit készíteni.

Nem is emlékezett rá, mikor mosolygott ennyit utoljára, sőt: mielőtt a gyerekek idekeveredtek, mikor mosolygott egyáltalán. Talán amikor még egy másik kis test szuszogott a bölcsőben.

Mindkét gyerek jóízűen evett. A kisfiú természetesen falt, szinte nyelni is elfelejtett, és még a haja is lekváros lett. Viszont már a lány sem volt olyan bizalmatlan, mint előző este: noha nem sokat, de bátran evett, és nem görnyedt úgy az asztalnál, mint aki óriási veszedelmet sejt.

De mitől is kellett volna félnie? A boszorkány nem akart bántani senkit. Örült, hogy gyerek volt a háznál.

Miután végeztek, a lány még elpakolni és mosogatni is segített. Majd megkérdezte: mi történik ezután?

A boszorkány egy vajas kiflicsücsköt rágcsált, és szórakozottan figyelte a lányt. Egy megszeppent, vörös hajú, szeplős kislány volt, aki félt, mert nem tudta, mi lesz vele és a testvérével.

Talán tényleg kirakták őket otthonról.

A boszorkány megkérdezte, akarnak-e maradni. Szívesen látja őket, úgyis egyedül él már hosszú-hosszú ideje. A halott fiáról persze nem beszélt, miért is beszélt volna? A lány lesütötte a szemét, és nem felelt. A kisfiú oda sem figyelt, csak tömte magát, és az evőeszközökkel játszott. Harsányabban, mint illett volna, le is vert egy tányért, ami összetört. Nem baj, fel lehet takarítani, gondolta a boszorkány.

Lett egy új családja, csak ez járt a fejében. Mosolygott.

Ebéd közben a kisfiú látványosan töprengett valamin, a feje minden egyes rágásnál fel-le járt, majd letette a kanalat, az asztalra könyökölt, állát két tenyerére ejtette, és nekiszegezte a kérdést a boszorkánynak: anyut és aput elhívhatják ide? Mindketten éhesek, és nagyon jó emberek, a néni szeretné őket. És hogy nagyon jó volt itt lenni, mert ehetett sok finomat, de most már haza akar menni.

A boszorkány a lányra nézett, aki előbb rosszallóan meredt az öccsére, majd elvörösödött. Félszegen pillantott a boszorkányra, és aprót bólintott. Tényleg éhesek. És tényleg jó emberek. És bármi is történt, nekik otthon a helyük.

Holnap, mondta a boszorkány, majd hozzátette, hogy csak három emberre főzött. De holnap begyújtja a tűzhelyet, a kemencét, zsákszámra fogy majd a liszt, a cukor és a dió, és a legjobb kolbászokat is leakasztja majd a rúdról. És akkor óriási vendégséget csap, és annyi ételt vihetnek el a gyerekek, no meg a szüleik, amennyit csak bírnak.

A gyerekek bólogattak.

A kisfiú örömében felpattant, körbe-körbe rohangált az asztal körül, és vidáman kiáltozott. Abba sem hagyta estig. Persze olykor levert valamit, de mindent fel lehet takarítani.

Este a boszorkány sokáig üldögélt a bölcső mellett. Hallgatta a kisfiú légzését, apró horkanásait, és csak arra tudott gondolni, hogy másnap a bölcső ismét üres lesz, és soha többé nem fekszik már benne senki. Azután egyszer csak összerezzent: rémülten döbbent rá, hogy elbóbiskolt. A fiúnak szerencsére nem esett baja. De a boszorkány rettegett a patkányoktól. Ezt a fiút nem bánthatják. Sokáig tanakodott, mitévő legyen, végül behozott egy régi nyúlketrecet, alaposan kitakarította, majd vastag dróttal körbetekerte, hogy a patkányok véletlenül se tudják átfúrni magukat a rácsok között. Lágyan kiemelte a gyereket a bölcsőből, belefektette a ketrecbe, majd egy hirtelen jött ötletként előkotorta azt a régi mackót, amit még annak idején a fiának varrt. Koszos volt, és a molyok is kikezdték, de amikor a fiúcska mellé fektette, az úgy ölelte magához, mintha mindig is az övé lett volna.

A boszorkány maga is lefeküdt, de nem tudott elaludni. Félt a holnaptól. Félt, hogy elveszíti a gyerekeket. Igen, a lányt is.

Nem akart többé magányos lenni. Rettegett attól, hogy ismét magányos lesz. Nem bírná ki. És szépen lassan álomba sírta magát.

Éjjel a gyerek fölébredt, és riadtan nézett körül. Noha sötét volt, annyit azért észlelt, hogy nem a bölcsőben fekszik, és valami hideg és fenyegető veszi körül. Előbb csak nyüszörgött, szólni sem tudott, helyette rémülten felkiáltott. A boszorkány menten felébredt, a ketrechez ugrott, és kivette belőle a fiút. Magához ölelve csitítgatta, közben fél szemmel a lány fekvőhelye felé sandított. De ő is felriadt. A boszorkány megnyugtatta, hogy csak rosszat álmodott, és csak remélni tudta, hogy a lány nem vette észre a ketrecet. Nem értené meg, még azt hinné, hogy be akarja zárni az öccsét. Miután a kisfiú meg a lány is megnyugodott, és mindketten álomba szenderültek, a boszorkány a bölcsőbe fektette a fiúcskát. Ezek után csak nem rakhatta vissza a ketrecbe. Azután leült mellé, és átvirrasztotta az éjszaka maradékát.

Amint kivilágosodott, a boszorkány nekiállt a munkának, de betolta a ketrecet a fal mellé, és leterítette egy pokróccal. Ahogy ígérte: begyújtotta a tűzhelyet és a kemencét, liszteszsákokat, cukrot, diót és egyéb hozzávalókat hordott ki a kamrából, kolbászt, szalonnát készített elő. Kenyeret dagasztott, csirkét kopasztott, zöldségeket szedett a kunyhó mögötti kis kertből.

Miután felébredtek, a kislány segített a munkában, a kisfiú pedig fel-alá rohangálva ujjongott, és közben egyvégtében csak evett. Azt kiáltozta, hogy milyen jó, hogy ismét látni fogja a szüleit, és hogy nekik is tele lesz a hasuk. A lány csendesen

dolgozgatott, majd lopva a boszorkányra pillantva látta, ahogy megáll a kezében a fakanál, és egész testében összeroskad, mintha egyetlen pillanat alatt összetöpörödött volna. Aztán az öccsére, majd a sötét sarokban álló bölcsőre nézett, és egyszeriben mindent megértett.

És akkor átölelte a boszorkányt.

Szótlanul dolgoztak tovább, csak a kisfiú kiabált.

Már bőven benne jártak a délutánban, amikor elkészült végre minden. Közben ettek egy szerény kis ebédet, hogy ne jóllakva kezdjenek bele a lakomába, majd a munka végeztével a boszorkány megkérdezte a lányt, hazamenne-e a szüleiért. A lány tétovázott picit, majd bólintott. Nem lesz baj. A boszorkány alaposan útbaigazította, és jószándéka jeléül, hogy a szülők ne aggódjanak, összekészített egy kosárka finomságot is, épp annyit, hogy a lány még kényelmesen elbírja.

Csak annyit kért, hogy a fiúcska hadd maradhasson addig vele, míg vissza nem érkeznek.

A lány beleegyezett, majd útnak eredt.

Ketten maradtak.

A boszorkány csak állt, és a kisfiút nézte. Nem merte feltenni a kérdést.

Noha minden készen állt a szülők megvendégelésére, nekiállt még egy tepsi süteménynek. Valahogy le kellett magát foglalnia, és remélte, hogy közben megjön a bátorsága. Talán ha azt csinálja, amiben jó, sőt, messze földön a legjobb, akkor beismeri, amit újra és újra hajlamos volt elfelejteni, hogy igenis értékes ember, és neki is jár a teljes élet.

A fiúcska ugyanazt csinálta, mint egész nap, és azelőtt: evett, rohangált és kiáltozott, most éppen valami mondókát ismételgetett újra és újra. Karjaival úgy kaszált, ahogy a szélmalom lapátja, és néha-néha levert valamit, de a boszorkány most sem bánta, hiszen, ugye, mindent fel lehet takarítani.

Órák teltek el, közben szépen beesteledett. A boszorkány felvértezte magát, úgy érezte, itt az idő. De remegett. Nem tudott a kisfiú szemébe nézni. Odament a kemencéhez, hogy fát tegyen rá. Épp ott állt meggörnyedve a kemence előtt, szemben a lobogó lángokkal, amikor kissé hátrafordulva a fiúcska felé végre fel merte tenni a kérdést. A hangja bátortalanul szólt.

– Nem akarsz inkább itt maradni… velem?

A kisfiú nem állt meg, tovább futkorászott, talán meg sem hallotta. A boszorkány egész testében remegett. Képtelen volt felegyenesedni.

– Nem akarsz inkább itt maradni velem? – kérdezte ismét, ezúttal hangosabban.

A kisfiú hirtelen megtorpant.

– Itt élni velem ebben a kunyhóban, és minden nap finom süteményeket enni?

A kisfiú összeráncolta a homlokát. Értetlenül bámult a boszorkányra.

– Hadd legyek én az anyukád – kérlelte őt a boszorkány.

– De nekem van anyukám – felelte a fiú.

A boszorkány a nyúlketrec felé sandított.

– Bezárhatnálak abba a ketrecbe – mondta. – Velem maradnál, ha úgy akarom.

– Hozzá ne merj érni a fiamhoz! – bődült el ekkor egy erős férfihang.

A gyerekek szülei az ajtóban álltak, mögöttük leszegett fejjel a kislány.

A boszorkány összerezzent az üvöltésre, de nem hagyta annyiban. Felegyenesedett.

– Aki kihajította a gyerekeit az erdőbe, hogy éhen vesszenek, nem beszélhet velem így.

Még csak fel sem emelte a hangját.

Az apa remegett a dühtől. Felesége, egy sovány, sápadt asszony lágyan megérintette férje karját, és halkan csak ennyit szólt:

– Menjünk.

A férfi megragadta a fiát, és a boszorkány fölé tornyosulva sziszegte:

– Ha még egyszer meglátom a gyerekeim körül, magára gyújtom a házát!

Azzal kivonszolta a fiát. A kisfiú szólni sem mert, annyira megszeppent. Az anya követte őket, ám a kislány még állt egy pillanatig az ajtóban, és szinte hangtalanul suttogta:

– Pedig jó ember.

Azzal sarkon fordult, és némán belesétált a sötétbe.

A boszorkány ott állt tehetetlenül és dühösen. Legszívesebben utánuk rohant volna, hogy elragadja a gyerekeket. De tudta, hogy esélye sincs. Talán ismét kirakják a

gyerekeket az erdőbe. Talán a férfi haragja daccá változik, és ezentúl még jobban küzd, hogy etetni tudja őket. Ha egyáltalán igaz a kislány meséje, mert ezek után a boszorkány ismét elbizonytalanodott. És meg tudta volna ölni a férfit.

Az ételtől roskadozó asztalra pillantott, a sültekre, süteményekre, friss kenyérre, pogácsára. A rúd kolbászra és az oldal szalonnára. Ha nem, hát nem. Leült, és falatozni kezdett. Meg sem nézte, mit eszik, az ízét sem érezte, hagyta, hogy a benne gyűlő harag irányítsa kavargó gondolatait.

Eszébe jutott, hogy a kisfiút az ablakpárkányon hagyott sütemény csalogatta ide.

És akkor a boszorkány elmosolyodott. Ezentúl így lesz. És a ketrecnek is jó hasznát fogja venni.

Fogta, és az összes süteményt meg pogácsát kitette az ablakokba. Aztán nekiállt mézeskalácsot sütni. Az egész házat feldíszíti vele, hadd érezzék messziről az illatát.

Jönnek még gyerekek.

De azokat már nem engedi el.

Tóth B. Judit

A jégkirály

Mamut és Bögre a Morgó-lakótelepen lakott, az első emeleten. A lakás pici volt, Mamut pedig nagydarab lány: ezért is kapta ezt a nem túl gyakori nevet. Mamut széltében-hosszában nagy volt és pihe-puha: hideg téli napokon különösen jó volt odabújni hozzá. Szőke hajú, kék szemű barátnőjének ő adta a Bögre nevet. Bögre törékeny, apró lány volt, és azt szerette, ha Mamut a kezében fogta, úgy melengette.

Mamut és Bögre szerették egymást. Úgy éltek együtt, mint két testvér. Bögre gyakran sírdogált. Sírt, ha elszakadt a cérna, amivel a babáját varrta, sírt, ha rossz híreket mondtak be a tévéhíradóban, és sírt, mint egy bölcsődés, ha megütötte magát. Mamut olyankor mindig magához ölelte, és hosszan, pihe-puhán vigasztalta.

Mamut túrótortákat készített, hatalmas, hófehér tortákat. A lakótelepen mindenki tőle vásárolt, sőt, még a lakótelepen túl is híre kelt a tehetségének. A Morgó-lakótelepen nemcsak az ovisok, de még az iskolás nagyfiúk és nagylányok is azért könyörögtek vasárnaponként a szüleiknek, hogy vegyenek egy tortát Mamuttól. Akik nem szerették a túrót, azoknak Mamut készített marcipánost, igazi marcipánerdővel, vagy gyümölcsöst, nagy, fényes eprekkel. És titokban Mamut azoknak a szülőknek, akik szegények voltak, ingyen adta a tortát. Mamut forrón duruzsoló sütője átmelegítette a kis lakótelepi lakást, és délután a mézédes illatok folyton ott szállingóztak, sőt, még a lépcsőházba is kiszökkentek. Mikor Mamut sütött, Bögre kiment a játszótérre, leült kedvenc lila padjára, és szép lassan körbevették őt a gyerekek. Mind látni szerették volna, hogy milyen babát varrt aznap. Bögre rongyokból varrta a babáit,

akik, ha hiszitek, ha nem, a gyerekek kezében életre keltek. Az egyik baba nagyokat pislogott, mintha hosszú álomból ébredt volna. A másik hozzábújt újdonsült gazdájához, mintha meglátta volna benne rég elvesztett anyukáját. Prüszköltek, köhögtek Bögre babái, mint az igazi gyerekek. Némelyik kimondottan szemtelen volt. A nyelvét nyújtogatta kisgazdájára, és még pukizott is.

Megérkezett a tél. A Morgó-lakótelepen mindenki morgott, zsörtölődött, amiért hideg van. Mamut és Bögre, ha csak tehette, otthon maradt, mert odakint a csontjukig hatolt a hideg. Mamut úgy érezte, ez a tél sokáig fog tartani, olyan sokáig, hogy talán véget sem ér. Eljött a karácsony, de ez most különbözött a megszokott ünneptől. Olyan hideg volt, hogy a csövekben keringő forró víz sem tudta átmelegíteni a lakást. Mamut hiába sütötte a túrótortáit, a lakás akkor is hideg maradt. A nagy hó miatt az utcákat is nehéz volt járni, Mamut meg Bögre ezért nem tudtak fenyőfát szerezni. Mamut talált valahol egy fenyőfaillatú olajos üvegcsét, azt szagolgatták dideregve. Telt-múlt az idő, eljött a húsvét, de a tél nem tágított. Még hidegebb lett. Egyre hosszabbak voltak az éjszakák, és egyre kurtábbak lettek a nappalok. Ilyen rettenetes időben senkinek nem volt kedve locsolkodni. Szürke volt az ég a felhőktől, jég lepte az utakat, jég borította a fákat.

Egy fagyos nyári reggelen, mikor Bögre felébredt, egy jégvirágot pillantott meg az ablakban. Nem olyan volt, mint a többi jégvirág. Szebb volt, fényesebb. Bögre úgy emlékezett, álmában már látott ilyet. A jégvirág ibolyakéken, hívogatóan

ragyogott Bögrére, egyre fényesebben és fényesebben. Odakinn süvített a szél, a fákat cibálta. Bögrének eszébe jutott, hogy üres a kamra is, a hűtő is, csak néhány túrórudi árválkodik benne. Kiugrott az ágyból, és elindult a boltba kenyérért meg túróért.

Útközben másra sem tudott gondolni, csak a jégvirágra. Úgy érezte, virágot küldtek neki, de nem tudta, ki a feladó. Szíve összeszorult, és még erősebb félelem bujkált benne, mint máskor.

A bolt hideg volt és csendes. Miután Bögre megpakolta a szatyrát kenyérrel, vajjal, túróval, el is indult hazafelé, hogy végre megreggelizzenek Mamuttal. Mikor azonban befordult egy sarkon, szörnyű zúgást hallott, vakító fehérséget látott maga körül, majd – huss – olyan erővel szippantotta magába a hóvihar, hogy mozdulni se tudott. A szatyra, benne a kenyér, a vaj, a túró a hóba esett, őt pedig húzta, cibálta, repítette a szél. Bögre sírt, zokogott, de hiába, a szél csak repítette, egyre magasabbra és magasabbra.

A Morgó-lakótelep piszkosfehér, kocka alakú házai egyre kisebbek lettek, a játszótér hintái még fölpiroslottak, majd eltűntek, Bögre már csak szürkészöld, szürkéskék és szürkéssárga sávokat látott maga alatt. Nagyon fázott. Sötétbe borult a föld. Már csak a hold hívogató, fehér korongja látszott és a csillagok. Egyszer aztán Bögre megpillantott a távolban egy fényes égi várost, és a szél egyenesen a Jégkirály udvarába repítette.

Bögre még soha nem látott ennyi kék fehér tornyot, és ilyen szikrázó, boltíves ablakokat. Félelmetes volt ez a palota. És

valami hiányzott róla. Nemcsak a palotáról, hanem mindenhonnan. Bögre csak sokára jött rá, hogy akármerre néz, nem lát sehol egy szemernyi árnyékot sem.

Belépett a jégfalú palotába. Valami vonzotta, beljebb és még beljebb, ezért elindult a tágas, üres folyosón, majd egy hatalmas teremben találta magát. Rideg tekintetű, zúzmarabajszos férfi festegetett valami képet a terem közepén, szőke fejét gyémántos korona díszítette.

– Már vártalak – mosolygott Bögrére a jégkirály.

– Te festő vagy? – kérdezte Bögre.

– A jég festője vagyok – válaszolta a király. – Amit lefestek, az jéggé válik, és mind az én birodalmamat gazdagítja.

A jégkirály magához húzta Bögrét, homlokon csókolta, és a lány érezte, hogy lassan szívéig hatol a hideg. Könnyűnek érezte magát, repülni tudott volna, félelme pedig elszállt.

– Fázol? – kérdezte a jégkirály.

– Csöppet sem fázom – nevetett Bögre. – Nem érzek semmit, nem is félek. Minden fájdalom és szomorúság elmúlt a szívemből, olyan ez, nem is tudom, mintha elaludtam volna a hóban.

Mamut eközben otthon várta-várta a barátnőjét, de az csak nem érkezett haza. Mamut járt-kelt a kicsi lakásban, nem találta a helyét. A pici lakás most valahogy túlságosan tágasnak és rendetlennek tűnt. Mindenütt a barátnője babáiba botlott. Ők ültek a falnak támaszkodva Bögre ágyában. Még a szekrény tetején is hasalt egy baba.

Múltak az órák, beesteledett. Mamut el se tudta képzelni, miért nem jött haza Bögre. Összevissza telefonálgatott. Hívta Bögre anyukáját, a barátait, a rabbiját, de senki nem tudta, hol lehet a lány. Mamut fölhívta a rendőrséget is, de közölték vele, hogy aki fél napja tűnt el, az még nem számít eltűntnek.

Mamutnak eszébe jutott a délelőtti hóvihar. „Baja eshetett Bögrének – gondolta rémülten –, elnyelte ez a végtelen tél." Mamut lekapcsolta a villanyt, kinézett az ablakon. A felhők eltűntek. A hold és a csillagok úgy ragyogtak, mint az égboltra szórt drágakövek.

Mamut telerakta vászon válltáskáját túrórudival. Fölvette kék pulóverét, majd a pirosat, aztán meg a fehéret is, nagy sokára sikeresen magára rángatta steppelt télikabátját, majd elindult, hogy megkeresse a barátnőjét.

Odakinn rettenetesen hideg volt. Sokkal hidegebb, mint tegnap meg tegnapelőtt. Mamutnak úgy tűnt, hogy egy árnyalattal sötétebb az ég. A csillagok mintha távolodtak volna egymástól. Elhalványultak az égbolt fényei, sőt, még az utcai lámpák is kialudtak. A Morgó-lakótelep ablakaiban kihunyt a sárga derengés, fekete éjszaka borult Mamutra.

Mamut tapogatózva haladt előre, csoszogott a jéggé fagyott havon. Csend volt, mindössze Mamut cammogása hallatszott, meg egy éhes macska nyervogása. Mamut elfáradt, órák óta csoszogott már a vak sötétben, telefonja nem működött, az óráját nem látta, és egyszerre úgy érezte, megszűnt az idő. Nincsenek percek, órák, csak a vak sötétség, az maradt.

Elálmosodott. Szeretett volna ledőlni a hóba, és csak aludni, aludni akart.

Egyszer aztán hangokat hallott. Hümmögést meg edénycsörömpölést.

– Gyere be, ha fázol – mondta egy férfi, szokatlanul mély hangon. Mamut csoszogott, a sötétségből a sötétségbe. Egy dolgot érzékelt csak: hogy enyhült a hideg.

– Isten hozott a házamban – hallotta Mamut a kedves, mély férfihangot. – Papírdobozokból építettem, mert még régen elveszítettem a lakásom. Egyél a levesemből, aztán feküdj le az egyik paplanomra, és aludj egy kicsit.

Mamut evett a meleg levesből, majd lefeküdt a dohos paplanra, magára húzta steppelt télikabátját és elaludt. Álmában Mamut nagyon fázott. Bögréről álmodott, ahogy sírdogál a híradó rossz hírein, ő pedig vigasztalja. Mamutot az álom átmelegítette. Jó volt érezni, hogy Bögre arca az ő arcához ér.

Amikor fölébredt, még mindig sötét volt.

– A Sötétség napjait éljük – mondta a dobozlakó férfi. – A végtelen telet.

– Nem tudod, hová lett Bögre? – kérdezte Mamut.

– Tudom, hogy a barátnődet keresed – válaszolta a férfi. – Ezt éneklik a madarak, ezt susogják a fák. Ha erősen gondolsz Bögrére, megtalálod őt, de én a helyedben inkább hazamennék nélküle.

A dobozlakó csöndbe burkolódzott, Mamut hiába kérdezgette, többé egyetlen szót se szólt.

Mamut kilépett a papírdobozházból, erősen Bögrére gondolt, meg az álmára, ahogy az arcuk egymáshoz ért.

Egyszer csak zúgó szélvihar támadt, Mamutot elrángatta a szél, a lány – huss – a levegőbe emelkedett, egy túrórudi kipottyant a szatyrából, aztán még egy mogyorós és egy diós is. Mamut szállt-szállt a jéghideg, vak sötétségben, és egyre csak Bögrére gondolt. Úgy érezte, még mélyebb a sötétség, még feketébb az ég. „Meleg, fekete színek vesznek körül – mondogatta magában dideregve. – Csontfekete, magfekete, szőlőfekete."

Egy jégvirág fénylett fel előtte. Mamut abban sem volt biztos, nem álmodik-e. Szállt-repült az égen, tornyok és kékes hagymakupolák derengtek föl a távolban, az eget vakító fényesség árasztotta el, és Mamut a Jégkirály udvarában találta magát.

Makulátlan fehér palota magasodott előtte. Benézett az egyik ablakon, ami, csodálkozott Mamut, nem üvegből készült. Ezernyi jégvirág szőttese volt. Mamut azt is furcsállta, hogy sehol nem lát árnyékot.

Belépett a kapun, és összetalálkozott barátnőjével. Vagyis nem vele, csak a képmásával. Bögre szép volt a festményen, szeme kékje világosabb, mint régen, szokatlan derű és nyugalom ült a tekintetében, mely a semmibe révedt. Mamut meg akarta simogatni a képet, de meggondolta magát. Egy hivatalnok szaladt el mellette, kezében toronyba halmozott mappákkal. A pici, kékegyenruhás emberke tüsszentett egyet, megcsúszott és elesett. Kiestek kezéből a mappák, kinyíltak, és

szerteszét szálltak az ezüstös irodai papirosok. Jöttek-mentek az udvaroncok, a hivatalnokok a folyosón, de senki sem segített az emberkének, volt, aki még rá is taposott az egyik papirosra. Végül Mamut segített neki összeszedni a szétszóródott iratokat. Közben megkérdezte, hogyan juthatna be a képen látható lányhoz. Az emberke tüsszögni kezdett, egyre nagyobbat és nagyobbat tüsszögött, beleremegett a jégpalota.

– Csak az idegességtől van – magyarázta az emberke. – Hogy lehet ilyet kérdezni? Senki nem juthat be ehhez az asszonyhoz csak úgy. Ő a Jégkirály felesége. Mellesleg Bimbinellának hívják.

– Miért nincsenek itt árnyékok? – kérdezte Mamut.

– Mert az a mulandóságot juttatná eszünkbe – válaszolta az emberke. – Itt minden örökké tart. Én is örökké fiatal maradok. Ahogy Bimbinella is. Neked ellenben szarkalábak vannak a szemed körül.

– Az lehet. Viszont segítettem neked – mondta Mamut mérgesen.

– Az már igaz – töprengett az emberke. – Itt nálunk nem szokás segíteni. – Kifújta az orrát egy hatalmas selyem zsebkendőbe. – Mi legyen veled, te lány, mi legyen veled? Őszintén szólva háromszáz hivatalnokkal kéne egyenként beszélned, hogy meggyőződjenek róla, méltó vagy arra, hogy felkeresd Bimbinellát. De miért olyan fontos ez neked?

– Mert… mert tisztelem őt – felelte ravaszul Mamut. – És mert közölnöm kell vele valamit, amit csak neki mondhatok el.

Az emberke megvakargatta a füle tövét.

– Elmondom a fő főhivatalnoknak, hogy segítettél nekem. Az ő pecsétes papírjával be fogsz jutni Bimbinellához.

Így is történt. Mamut még aznap bejutott a pecsétes papírral a palota szívébe, Bimbinella oszlopos termébe. A királyné társalkodónői gyűrűjében ült, akik úgy vették körül, mint megannyi élettelen baba. Mamut odafutott hozzá, meg akarta ölelni, de Bimbinella sikoltva eltaszította.

– Mit merészelsz? – kérdezte. – Koldusok koldusa. Egyáltalán, hogyan juthattál be hozzám ilyen rongyokban?!

– Hát nem ismersz meg? – kérdezte Mamut. – Úttalan utakon vándoroltam, hogy megtaláljalak.

Bimbinella összehúzta a szemét, tekintete kéken villant Mamutra.

– Fogalmam sincs, hogy ki lehetsz. Az én barátaim királynők és királynék, kizárólag velük beszélgetek, de velük is csak telefonon.

– De hát én vagyok az, a Mamut – rebegte a lány kétségbeesetten.

– Bökd már ki végre, hogy mit akarsz! – kiáltotta Bimbinella. – Nincs erre időm!

Mamut kis híján elsírta magát. Remegett a hangja.

– Nem emlékszel a kis lakótelepi lakásunkra, ahol varrogattad a babákat a gyerekeknek? Nem emlékszel a túrótortámra?

– Összevissza fecsegsz! – vágott közbe Bimbinella idegen hangon. – Nem akarlak itt látni többet. Soha többet ne merd átlépni ennek a teremnek a küszöbét.

Mamut elsírta magát, egy csepp forró könnye Bimbinella kezére hullt, mire a királyné tekintete fellobbant. Csodálkozva figyelte, hogy testében lassan szétárad a melegség. Egyszeriben emlékezni kezdett a kicsi lakótelepi lakásukra, és hogy milyen jó volt Mamuthoz bújni a hideg téli napokon. Nem Bimbinella volt többé, hanem ismét a kedves, félénk Bögre. Odalépett Mamuthoz, félszegen magához húzta, belebújt Mamut puha, nagy ölelésébe.

– Menjünk haza – súgta Mamut fülébe, és nem is teketóriáztak sokat. Kiszöktek a palotából, és nem volt már csoszogás meg cammogás: úgy futottak, mintha a szél repítette volna őket. A hivatalnokok apró serege nyomukba se ért.

– Hahó, Mamut! – harsant egy dörmögő férfihang a havas buckák közt. A dobozlakó férfi volt: vidáman integetett Mamut és Bögre felé. – Itt egy darab a papírpalotámból. Ezzel gyorsabban hazaértek!

A két barátnő felpattant a kartondarabra, és ahogy tovacsusszantak vele, egy vakító hóviharral találták magukat szemben. Nem tudtak kitérni útjából: a szél – huss – felkapta őket, a jégszilánkok mintha vidáman kacagtak volna a levegőben, majd Mamut és Bögre egyszer csak otthon találták magukat a Morgó-lakótelepen.

Amikor beléptek kis lakásukba, Bögre lefeküdt az ágyába az alvó babák közé, Mamut pedig mellé heveredett, magukra húzta a paplant, és nyomban elaludtak. Másnap arra ébredtek, hogy az ablakon keresztül a nap simogatja arcukat. A jégvirágok elolvadtak az üvegtáblákon, megérkezett a tavasz.

Tompa Andrea

Vaslaci

E-nek, köszönettel

Volt egyszer, hol nem volt, falu végén túl, ott, ahol a legszegényebb emberek laknak, még azon is túl, hol a legrosszabb földek és a mocsár kezdődik, élt egyszer egy szegény ember és egy szegény asszony. Úgy éltek együtt, egymásnak támaszkodva, mint két zsák krumpli. Nem volt semmijük, éppen csak egy szakadozott tető a fejük felett. Hiába dolgoztak egész életen át, mindég a mások földjén hajlongtak. Az Úristen gyermeket sem adott nekik, nem csak földet. Az asszony fel is sóhajtott, mikor útnak indultak megint az erdőre, hogy egy kis rőzsét gyűjtsenek, amivel tüzet rakjanak, mert bizony tél volt, és a szél meg a fagy nem törődött a szegényekkel, csak fújta, fújta be a hideget a ház résein:

– Meddig kell még nekünk ezt a cudar életet cipelni a hátunkon? Semmink sincs, immár gyermeket sem ad a Teremtő, mert túl öregek vagyunk.

A férfi, aki elöl ment a nagy hóban, hogy letapossa az asszonynak az utat, mert ebben a nagy szegénységben semmijük nem volt, csak hogy egymást szerették, így felelt:

– Hagyjad, te asszony. Nem minekünk kell elszámoltatni itt a földön az Urat. Nem a mi dógunk.

– Hát mi a mi dógunk, te ember? – mondta az asszony nagy szomorún, és ment tovább a férje nyomában a mély hóban.

Mikor kiértek az erdőre, hát látják, hogy akkora a hó, de olyan mély, hogy minden faágat, amit levert a szél a fákról, bizony betemetett a hó. Néznek körbe-körbe, de csak a nagy, csupasz fákat látják meg a mély havat. Látja az ember, hogy nyomok vannak a hóban, friss, apró csizmanyomokat hagyott más előttük, s mondja is:

– Hát már asszony, későn jöttünk, járt már előttünk más, hogy összeszedje az ágat.

– Asszony volt a’ – feleli, mert látja, milyen kis csizmája van. – Menjünk másfelé, ahol több a szerencsénk.

Meg is fordulnának, amikor egyszer csak vékony hangon hallanak valamit nyivákolást. Megállnak, fülelnek. Talán csapdába esett állat? Megindulnak a hang irányába az erdőbe. Ahogy odaérnek, hát néznek körbe, nem látnak semmit, csak hallják mind a hangot.

– Miféle hang ez, te ember?

– Róka esett csapdába tán – feleli az öreg.

– Dehogy róka, te. Hiszen ez emberi hang. Hát már öreg vagyok és bolond, de én még a gyermeki hangot megismerem.

Néznek körbe-körbe, vizsgálják a fák alatt. Egyszer csak felnéz az asszony, mert úgy hallotta, éppen a feje felett hallatszik a hang. Hát egy ágon egy díszes, nagy kendőt lát felkötve.

– Gyere gyorsan, ember, mert ni, mi van a fán – mondja.

Az öreg kapaszkodik, lehúzza az ágat, kibogozza a kendőt, amit jó erősen oda felkötöttek.

– Valaki elhagyta a díszes kendőjét, ejsze egy úri kisasszony lesz, mert úgy ki van ez hímezve.

Leemelik a kendőt, de akkorra már a hang, ami addig nyöszörgött és nyivákolt, nagy kacagást hallat. Bontják kifele a kendőt, hát mi van benne, Uram Teremtőm, egy apró kis gyermek. De olyan apró, hogy nagyon.

– Édesapám, édesanyám! – rikkantja a kis hang. Az apró gyermek úgy kacag, de úgy, és csak nyújtja a kis kezit a szülők felé. – Csakhogy megvagytok már!

Hát a két öreg néz, néz, a gyermek meg rikkant megint:

– Hát nem ismertek meg, édesanyám, édesapám? Én vagyok az, megjöttem!

Erre a két öreg úgy felvidul, de úgy, hogy egymás keziből veszik ki a gyermeket, csak nézik, forgatják, ámulnak.

– Te, te! Istenadta! Te – mondják mind neki. – Látod, te ember, látod, jaj, fiam. Édes fiam – mondja mind a kettő, s úgy csorog a könny az öreg arcukon, de úgy, mint a tavaszi patak.

A gyermeket jól becsavarják a díszes keszkenőbe, és viszik hazafele. Mondja az asszony:

– Te ember, nem szedtünk egy öl fát se, hát mivel fogok főzni én ennek a gyermeknek?

Az ember csak megvakarja a fejét, azt mondja:

– Majd felszedem a pince lépcsőjét, azzal megfőzöl, asszony. Úgysincsen má' semmink a pincébe, nem kell lemenjünk többet.

– Egyet se törődjön, édesanyám, mert kiszaladok én a határba, csak adjon nekem egy jó csupor tejet.

– Honnét adjak, fiam, tejet néked, ha egyszer semmink nincs. Egy marék kukoricánk van, azt főzöm meg neked.

– Kérjen nékem a szomszédtól egy csupor tejet, édesapám, mondja meg, hogy gyermeke született, csak az édesanyja teje még nem indult meg.

– Jaj, fiam, olyan irigy a szomszéd, nem ad.

– Menjen csak át, édesapám, adni fog az.

Mikor hazaérnek, át is megy az öreg egy csorba csuporral, megmondja, hogy megszületett a fia. Nagyot néz a szomszéd, nem mond semmit, de az öreg hozza a bögrét tele friss tejjel. A meleg tejet a gyermek mind felitta, s már pattant is, hogy menjen a határba rőzséért. Az öreg mondja neki, hogy vele megy, hogy kiismerje magát, de a gyermek csak mondja, hagyja édesapám, addig tisztítsa ki neki a kemencét, hogy főzzenek. Mit főzzenek, gondolja az asszony, hát csak egy marék kukorica van. A gyermek szalad is az apró lábán, csak egy rossz kötelet visz magával, hogy a rőzsét megkösse. Az asszony nekikezd, hogy takarítsa az öreggel a kemencét, de mind csak

örvendeznek, alig dógoznak. A gyermek meg szalad haza kipirulva, épp, mikor az öreg kihamuzta a kemencét, de nem látszik ki a gyermek egy cseppet se, mert akkora rőzse van a hátán, csuda, hogy elbírja.

– Megjöttem, édesapám – mondja –, jól megéheztem.

– Hát fiam, gyorsan főzzük meg neked azt a kis kukoricát, nekünk nem kell, mert mi öregek vagyunk, s jóllakunk a boldogsággal, ahogy nézzük a fiunkat.

Felrakja az asszony az üstbe a vizet, meggyújtják a tüzet, de az már egyből olyan meleget ad, hogy csuda. Az asszony eléhozza a marék málét, bele is önti mind az üstbe, de mire beleönti, az üst mind teli lesz. Nézik, hogy rotyog a tűzön a hatalmas üst. Kiteszik a legénynek, s nekik is jut egy-egy nagy tállal. S nem csak málé van benne, hanem csuda zsíros vastag szalonna is kisütve. A legény vesz egy tállal, aztán még egy tállal, aztán egy harmadikkal. Kérdi akkor az asszony:

– Jóllaktál-e, fiam?

– Hát még ennék, mert megéheztem a rőzsegyűjtésbe.

– Egészségedre, vegyél.

A fiú hét tál főtt málét evett meg, hét veder kútvizet ivott reá. Aztán lefeküdt a kályha tetejibe, s mondta, hogy reggelre felébresszék az édes szülei, mert ő kell dógozzon, meg kell javítsa a tetőt s a ház oldalát. De elébb meséljenek neki a szülék egy mesét, hogy jól aludjon. A szülék pedig mesélni kezdték neki az életüket, amiben gyermekre vártak mindég. A szülék leültek a kályha elejibe, rakták a tűzre a rőzsét, hogy jó meleg

legyen, de a rőzse mind nem fogyott. Ültek, s nézték az apró legényt, aki úgy hortyogott, hogy a ház teteje beleremegett.

Reggel a fiú kel fel, hát olyan apró, hogy csak nézik, nézik, akkora, mint az embernek a hüvelykujja. De mikor hozni kell a kútról egy veder vizet, úgy hozza, hogy a kisujján van egy-egy veder. Reggelire a fiú megeszik megint hét tál málét, s melléje kávét kér.

– Édes fiam, hát te már kávézol?

– Kávéznék, édesapám. Adjon nékem.

– Nincs nekünk kávénk, fiam, szegények vagyunk. Nem jó helyré születtél, nagy szegénységbe.

– Nem jó helyré, de most már jó helyt vagyok, lássák.

Akkor az apró legény felkapaszkodik a konyhaasztalra, azon túl meg a szekrényre, a szekrény tetejibe meg egy dobozt vesz elé. Kinyitja, bűzüli.

– Édesanyám, megfeledkezett erről a jó illatos frissen perkelt kávéról. Itten volt a szekrény tetejibe.

Csodálkozik az asszony, mert ő fiatalsága óta nem ivott egy csepp kávét. Főznek egy jó erős feketekávét, ülnek az asztal körül, mint az urak.

– Na mármost, édesapám, megjavítjuk a ház oldalát, mert sokan vagyunk ebbe a házba. Az egerek is mind béjárnak itt, nem férünk má'.

Hát az öreg mondja, hogy neki semmi szerszámja, meg deszkája nincsen, hogy javítson.

– Kérjen a szomszédtól, édesapám. Mondja meg, hogy mikor nagy lesz a fia, meghozza.

Hát az öreg átmegy a szomszédba, csodálkozik a szomszéd, de ad mindent, szeget, deszkát, s ami kell. Kérdi a szomszéd:

– Hogy hívják a fiadat, te Laci?

– Éppen úgy, mint engem. Lacinak. Vas Lacinak.

Mert biza ez a Vas Laci, aminek nekifogott, az úgy meg lett csinálva, de úgy, hogy szegény szülei csak álltak mind, s nézték könnyes szemmel, ahogy ez az apró gyermekük dógozik.

Mikor kezdett kitavaszodni, mondja Vas Laci, hogy vessenek búzát s kukoricát.

– Hova vessünk, fiam, hát nincs nekünk semmi föld.

– Édesapám, itt a ház megett jó lesz.

– Tele van az fiam úgy kővel, hogy a mag nem fogja.

– Ne törődjön, édesapám, kiszedjük a követ, s építünk belőle akkora házat, hogy a bíró is eltátsa a száját.

Fogta magát Vas Laci, s kezdte mind kiszedni a követ a fődből, s amit kiszedett, abból kezdett jó erős kőházat építeni. Mondja az édesapjának, hogy kérjen a szomszédból egy marék búzát, hogy vessenek. S ígérje, hogy mikor a fia felnő, meghozza. Azzal az öreg átment ismét a szomszédba, kérte a marék búzát. Kapott is egy marék búzát, de már akkor a

szomszéd is kijött a kertje végibe, hogy nézze, hogy dógozik a kis emberke. Mert bizony az úgy dógozott, mint a legjobb gép s a legjobb markoló. Csak éppen meg kellett igyon hét veder vizet, s megegyen hozzája hét fazék főtt málét jó zsíros szalonnával.

Meg is lengette a kalapját Vas Laci, s köszönte a marék búzát, ami már kelt is kifele a fődből, s kezdett hajladozni a szép tavaszi szélben. A szomszéd savanyú képpel bément, mert az ő búzája még alig-alig dugta ki a fejit a fődből.

Volt a falu mellett egy mocsár, s mondja Vas Laci az édesapjának, hogy menjen a bíróhoz, s mondja neki, hogy ő azt a mocsarat lecsapolja, mert legeltetni akar majd rajta.

– Mit legeltessünk, fiam? Hát nincs nékünk még egy öreg tyúkunk se, nemhogy egy disznónk vagy kecskénk.

– Ne féljen semmit, édesapám, mert eladjuk a búzát, s lesz minden.

– Már dehogy adjuk, fiam, mert nékünk is legyen egyszer egy fehér kenyerünk.

– Lesz annyit, hogy nem tudja béhordani, édesapám.

S való igaz, annyi búza lett, hogy kölcsön kellett venni a szomszéd szekerit, hogy kivigyék eladni. De mind mérték a vékával, az asszony mérte, az öreg számolta a pénzt, Vas Laci meg csak állt a búza tetejibe, s kínálta. S mind nem fogyott a szekérből. Hát mikor mentek hazafele, az asszonynak le kellett venni az alsószoknyáját, hogy beletegyék a temérdek pénzt, mert nem fért bé a vékába.

Akkor Vas Laci visszaadta a szomszédnak a szekeret, tele búzával s egy marék arannyal. Mondta is, hogy köszöni, most

már nem kér kölcsön, mert venni fog szekeret, ökröt, lovat, disznót, mindent.

– S hová tesszük ezt mind, te fiam? Hát pajtánk sincs.

– Beköltözünk mink a kőházba, nézze, édesanyám. Amit a fődből kiszedtem, abból építettem maguknak egy ilyen jó erős kőházat, hogy tartsa maguknak a meleget, ha majd öregek lesznek.

– De hát mink már öregek vagyunk, fiam. Minékünk nem kell már kőház, mink egy másik házba készülünk, ahol nem fogunk többet fázni.

– Dehogy öregek, édesanyám, édesapám. Magiknak még meg kell lássák az unokáikat.

– Hát unokát is adsz nekünk, édes fiam?

– Én is éppeg úgy szeretnék gyermeket, mint magik, csak nem ekkora nagy szegénységbe. Édesapám, mit mondott a bíró a mocsárra?

– Azt mondta, hogy nem lehet azt felszárítani.

– Hagyja csak rám, édesapám.

Azzal Vas Laci kiment a mocsárhoz, vitt két vedret. Nem telt bele három nap és három éjszaka, és úgy felszárította, hogy tiszta jó fekete föld maradt a helyibe. A nádat csomóba gyűjtötte, odaadta, hogy a szegények nádfedelet csináljanak, a vizet pedig áthordta, s halastavat csinált. Már ott ugrándoztak mind a pisztrángok benne, hozott is hét vederrel, s megsütötte a szüléknek. Azok meg csak álltak s mind csudálkoztak. Az élő életükbe még nem ettek olyan finom pisztrángot, mint amit a fiuk nekik sütött.

Megy ki a bíró a mocsárhoz, mikor hallja, hogy ottan a szegény ember fia zöldségeskertet s gyümölcsöst ültetett. Megy ki, s nézi, hogy akkora almák s körték vannak, s húzza le a tőkéket a rengeteg muskotálysző. Vas Laci meg már gyűjti hordóba, hogy bort csináljon belőle. Nézi a bíró, s úgy felmérgesedik. Mondja aztán Vas Laci apjának:

– Idefigyelj, te szegény ember. Ez a mocsár a közbirtokosságé, vissza kell adjad.

– Nem mocsár ez, bíró uram, hanem olyan fekete jó termőföld, hogy csuda – ugrik elé Vas Laci. A bíró a kis emberre rá se néz, folytassa mind az öreggel. – Vissza kell adjad, punktum.

Na, szegény öreg nem tud mit csinálni. Mondja a fiának, vissza kell adni a fődet.

– Egyet se búsuljon, édesapám. Veszek én másikot.

Azzal leszedi az összes gyümölcsöt, zöldséget, felaprítja a rengeteg fát, aztán elárasztja a fődet a tó vizével.

– Úgy adjuk vissza, ahogy kaptuk, nehogy hiány legyen. Mocsarat kértünk, mocsarat adunk mi vissza. Hívja a bíró urat.

Jön a bíró, s mikor meglássa, hogy a csuda kert helyett egy mocsarat kap, úgy megdühödik, hogy csuda. Akkor aztán mondja az öregnek, hogy hívja neki oda azt a kis embert. Oda is áll Vas Laci:

– Parancsoljon, bíró uram. Tán nem elég jó a mocsár?

– Idefigyelj, te. Hogy hívnak. Idefigyelj – azzal a bíró ránézett dühösen, és azt mondta: – Adok én neked.

Mert a bíró mind kereste aztán, hogyan tudjon büntetést adni nekijek, de nem tudott, mert ez a Vas Laci úgy csinált mindent, hogy nem lehetett büntetni.

Vas Laci pedig csak dógozott tovább. Fődet vett, művelte, egy keveset a szüléknek és magának megtartott, a többit eladta, s a szegényeknek mindég hagyott a fődeken mindent, hogy szedjék fel. De legjobban a szilvaízet szerette, abból mindég megtartott öt hordóval. Volt már két pár ökre, disznója. A szülék meg amikor reánéztek, mindég csak csudálkoztak, micsoda legényt kaptak, és hálát adtak a Teremtőnek. Olyan boldogak voltak, hogy egész megfiatalodtak bele.

Egy vasárnap, mikor mennek a templomba szépen hárman, azt mondja az asszony:

– Laci fiam, én ezt a szép díszes kendőt, amiben mi téged az erdőn leltünk, magamra terítem.

Mert arra a kendőre mindég úgy ügyeltek, selyempapírba s naftalinba tartották. Fel is terítette, hát olyan szép fiatal asszonynak tűnt, hogy csuda.

Mennek a templomba, s ülnek lefele a leghátsó sorba, ahová mindég a szegények vannak ültetve. A bíró nagy későn jön béfelé, s mikor lássa ezt a kendőt, mondja az asszonynak:

– Honnét loptad ezt a kendőt, szegény asszony?

Megijed az asszony, mondja:

– Nem lopunk mi, bíró uram.

– Honnét van neked ilyen díszes kendőd?

– Az erdőn találtuk.

– Hát hogy találtátok tik az erdőn az ilyen díszes kendőt?

Az asszony vonakodik mondani, hogy nem magába volt az a kendő, mert nagyobb ajándék volt benne. Akkor a bíró azt mondja, hogy tolvajlásért meg lesz büntetve. A pap meg éppen akkor a tolvajokról prédikált, hogy azok hogy meg lesznek büntetve, mikor jő az ítélet, pedig a pap se igen állt jó hírbe, mert lopta a szépasszonyoktól a gyümölcsöt.

Mennek kifele a templomból, ott várja őket a templom kapujába a bíró, s mondja, hogy az asszony menjen vele a tömlecbe, mert lopott. Az asszony csak sír, ömlik a könnye, s mondja az urának meg a gyermekinek, hogy ő inkább bémegy a tömlecbe, de nem mondja meg, hogy honnét való a kendő. Akkor Vas Laci odaáll a bíró elé csípőre tett kézzel, s mikor az egész falu népe ottan van a templomból kifele jőve, mondja óriás hangon, mert ennek a legénynek nem csak az ereje, de még a hangja is óriás volt:

– Nem lopott az én drága édesanyám egyetlen kendőt se egész életibe.

A bíró meg azt mondja, hogy de bizony lopott az a kendő, tudja ő, mert a gazdáját is ismeri. Mert az a kendőt ő vette a saját szolgálóleányának egy vásárban.

– S ha úgy volt, hogy a szolgálóleányának a kendője volt, akkor azt is tudja, hogy mi volt abba a kendőbe, amit édesanyám meg édesapám az erdőn talált?

– Hát a leány szép kerek válla, mi volt? – feleli a bíró nagy dühösködve és kikacagva az apró embert.

– Nem úgy volt a'! – kiáltja Vas Laci. – Mert abba az én életem volt!

– Miféle életed? – mondja a bíró, de akkor igen elkezdett már csodálkozni.

A szolgálóleány pedig éppen ott állt a bíró megett, s kezdett mind sápadtabb lenni. Súgja is oda a bírónak:

– Hagyja, bíró uram, nem bánom azt a kendőt. Elveszítettem, mikor az erdőn jártam. Régen vót már a'. Hagyja, nem kell nékem az má', másikat adott.

De a bíró már nem hagyja, Vas Laci pedig mondja neki:

– Az én drága édesanyám tisztességbe találta a kendőt s benne egy apró gyermeket, melyiket felnevelte. Én vagyok az, akit fára kötöttek az erdőbe. Akié ez a kendő mostan, az az édesanyám. Maga pedig a szülőanyám – s reánézett a szolgálóra. – S hogy ki lehet a szülőapám, nem tudom én azt, s tán ő maga se tudja. Valami olyanféle vót, egy szégyentelen, mert a leányt szégyenbe hagyta – mondta, s a bíró szeme közé nézett jó erősen.

Azzal a szolgálóleány, ki még mindég leány volt, s nem asszony, megragadta a szegény öregasszony válláról a kendőt, s lekapta.

– Az én fiam vagy! – rikkantotta akkor a szolgáló.

Az öregasszony pedig csak állott, nem nyúlt a kendő után, csak az apró fiát nézte mind, aki ott állott az édesanyja és az édesapja között.

Akkor a pap kérdi a bírótól:

– Na, bíró uram, kié a gyermek? Aki szülte, vagy aki felnevelte? Mit mond a törvény?

De a törvény nem mondott semmit, mert egészen megkukult. A bíró mind csak nézett, hol egyiket, hol másikat, hol az apró legényt, s nem szólott.

Vas Laci akkor fogta magát, odalépett a szülőanyja elé, s mondotta:

– Köszönöm magának, hogy életet adott – s ezzel meghajtotta magát előtte. – Adja vissza azt a kendőt, mert az a kendő engemet illet.

Azzal elvette a kendőt, elfordult, s kézen fogta szüléit, és indulni készült. A bíró, a szolgálóleány, a pap és a falu népe csak állt egész megnémulva. Az apró legény a két szülével pedig gyalog ment haza, mert megszokták, hogy mindég gyalogosan járnak, nem szekéren, mint az urak. Vasárnap volt, Vas Laci nem dógozott vasárnap, mert ezt a napot az Úr is a pihenésre szánta. Hanem béfalt három libát ebédre, megivott hét korsó vizet rá, s utána egy csupor jó erős feketekávét. Aztán szülével kiült az erős kőház tornácára, hogy megszámolják a felhőket, mint az urak. A szülék pedig mesélni kezdtek, mert Vas Laci hiába volt erős és okos, de a mesét úgy szerette, mint a szilvaízet. Meséltek neki egy gyermekről, egy lelt gyermekről, akit az erdőn találtak, mert az Úr odakészítette őket egymásnak.

Gimesi Dóra

Óriásölő Margaret

Volt egyszer Írországban egy apró, tengerparti falu. Egyszerű emberek lakták, dolgos nők és kevésbeszédű férfiak. Ha a kikötőbe idegen hajó futott be, gyanakodva, összehúzott szemmel méregették a messze földről jött hajósokat. Nem volt ez másként azon az estén sem, amikor egy karcsú vitorlással a faluba érkezett Simon, a mesemondó.

Vékonydongájú, nagyhajú fiatalember volt, sokat mosolygott, de a szemében mindig ott bujkált valami szomorúság. Amíg a legénység feltöltötte a készleteket, ő betért a kikötői kocsmába, hogy meséivel és dalaival megkeresse a vacsorára valót.

– Mink itten nem szoktunk meséért fizetni – mordult rá a csapos. – Ha nem értesz semmi rendes munkához, fel is út, le is út.

Simon sóhajtva vette tudomásul, hogy aznap nem vacsorázik, hóna alá csapta a gitárját, és elindult a mólók felé. Éhes volt, és ebben a pillanatban végtelenül fáradtnak és öregnek érezte magát, pedig még alig múlt tizenhét éves. Már majdnem a hajóhoz ért, amikor valaki váratlanul megszólalt mögötte a sötétben.

– Hány mesét tudsz?

Simon megpördült ijedtében. Vörös hajú, szeplős, tizenötéves-forma kamaszlány állt előtte. A mesemondó

megkönnyebbülten elmosolyodott.

– Sokat.

– Hősökről?

– Hősökről is. De tudd meg, hogy a legtöbb mese nagyon hasonlít egymásra: a hős útnak indul, kaszabolás, vér, kaszabolás, vér, csók, esküvő. Unalmas.

A lány elfintorodott.

– Én tudok egy mesét, ami nem unalmas.

Simon akkor már hosszú évek óta járta a kikötőket vándor mesemondóként. Kezdetben szorgalmasan feljegyezte minden öböl, zátony, sziklaszirt nevét, és a történetet is, amelyet a helyiek költöttek róla. De minél több mesét hallott, annál világosabb lett számára, hogy csak a helyek változnak, a történetek mindenütt ugyanazok. Semmi kedve nem volt hát folytatni ezt a beszélgetést.

– Miről szól az a mese? – kérdezte, de inkább csak udvariasságból.

– Még nem tudom, még nem kezdődött el – felelte a lány. – Most kezdődik. Azzal, hogy felveszel a hajódra.

Nem kérés volt, hanem tényközlés. Simon annyira meghökkent, hogy el is felejtett tiltakozni.

– És ki lesz benne a hős?

A lány kihúzta magát.

– Hát én.

Ebben a pillanatban kivágódott a kocsma ajtaja, és a csapos dugta ki rajta a fejét.

– Margaret! – üvöltötte torkaszakadtából. – Merre lófrálsz, te átokfajzat?

A lány összerezzent, és behúzódott a hajótest árnyékába.

– Hé, te, semmirekellő! – a csapos ezúttal Simonhoz intézte szavait. – Nem láttál idekint egy holdkóros konyhalányt?

Simon a lányra nézett, majd a csaposra, és némán megrázta a fejét. Miután becsapódott a kocsmaajtó, a lány kilépett az árnyékból.

– Mi a neved? – kérdezte a mesemondó. – Milyen Margaret?

– Semmilyen. Csak Margaret.

Simon megcsóválta a fejét.

– Az nem jó. Nem hősi név.

– Miért, milyen egy hősi név? – érdeklődött a lány.

– Hát tudod… hősi. Egy hősnek mindig kell, hogy legyen állandó jelzője. Ez egy ilyen mesei szabály. Oroszlánszívű Richárd, Tengerjáró Melduin, Robin Hood, a tolvajok fejedelme.

Csendben ültek egy ideig, töprengtek, nézték a vizet. A kocsmából kiszűrődött a csapos káromkodása.

– Margaret, te ronda béka, kétbalkezes szerencsétlen, gyere elő azonnal, vagy úgy kirúglak, hogy a lábad nem éri a földet!

Margaret elvörösödött, de Simon tudomást sem vett a kocsmárosról.

– Tudod mit? – mondta. – Majd kitaláljuk útközben.

*

Ahogy a tengerparti falu egyre kisebb és kisebb lett, úgy nőtt Margaret szívében a szabadság semmihez sem hasonlítható öröme. Imádta a viharos szelet, a fedélzetet folyton lepiszkító sirályokat, de még a heveny tengeribetegséget is. És akármilyen sokáig nézte, nem tudott betelni a tenger kékségével. Már hetek óta hajóztak, amikor egy reggel délnyugat felől egészen valószínűtlenül sötét, tintafekete felhők kezdtek gyülekezni az égen.

Simon távcsővel a kezében állt a hajó orrában, és a messzelátó lencséjét most Margaret arca felé irányította.

– Most már igazán meséld el – kérte a lányt.

– Mit?

– Hát a mesédet. Azt mondtad, nem lesz unalmas.

– Nem is lesz – nevetett Margaret. – Bár még alig történt benne valami.

– Jó, de mi fog történni ezután? Eljön érted egy lovag fényes páncélban, és feleségül vesz? Vagy kiderül, hogy az apád egy dúsgazdag keleti pasa, aki versenyt hirdet majd a kezedért?

Margaret megrázta a fejét.

– Egyik se tetszik. Egyáltalán nem is akarok férjhez menni.

– Pedig a lányok a mesékben általában férjhez mennek, aztán boldogan élnek, míg meg nem halnak.

– De én nem akarok olyan lenni, mint a lányok a mesékben. Én hős akarok lenni. Meg akarok tanulni kardot forgatni, lovagi tornán győzni, sárkányokat ölni.

– Lány létedre?

– Ha nem tetszik, ne hidd el!

Margaret elszánt tekintetével, vörös hajával, a háta mögött a kitörni készülő viharral most tényleg úgy festett, mintha egy képeskönyvből lépett volna elő. Simonnak eszébe jutott, hogy szeretné megcsókolni.

– Ilyen mesét tényleg nem hallottam még – vigyorgott zavartan. – De igenis tetszik.

Talán többet is mondott volna, ám ebben a pillanatban megbillent a hajó, és óriási hullámok csaptak át a fedélzeten.

– Itt a vihar! – bődült el a kormányos, de tévedett. A hajó mögött egy hatalmas, leginkább kígyóra vagy sárkányra hasonlító, tátott szájú szörnyeteg emelkedett ki a tengerből.

– Ír hús van a hajótokon! Messziről érzem az illatát! – bömbölte. – Ír hús van a hajótokon! Ha élni akartok, adjátok át!

– Hozzátok fel a marhahúst! – rendelkezett Simon, még mielőtt kitört volna a pánik. A matrózok az ír kikötőben vásárolt szárított húst egy nagy ládába pakolták, és beledobták a vízbe. A szörnyeteg elégedetten falta fel, majd eltűnt a mélyben.

– Egész bátor vagy, mesemondó létedre – jegyezte meg Margaret.

– Ez nem bátorság kérdése – legyintett a fiú. – Minden mesében van egy szörnyeteg. Amíg megadjuk neki, amit kér, nem fog bántani senkit.

Simon azonban tévedett. Alig telt el egy fél óra, és a tengeri szörny ismét kiemelkedett a vízből. Akkorára tátotta a száját, mintha egészben le akarná nyelni a hajót.

– Ír hús van a hajótokon! Messziről érzem az illatát! Ír hús van a hajótokon! Ha élni akartok, adjátok át! – bömbölte.

– Rosszul érzed, te dög! Már minden marhahúst felfaltál! – kiáltotta Simon. – Semmi mást nem hoztunk Írországból.

A tengeri szörny azonban nem tágított.

– Hazugság! Mást is hoztatok! Zsenge, fehér ír húst hoztatok!

Simon tiltakozni próbált, de egy hatalmas hullám leterítette. Úgy csapódott a hajó korlátjának, mint valami rongybaba.

– Ripityára töröm a hajódat, vízbe vesznek az embereid! Adj nekem ír húst, Simon! Ha marhahúst nem, adj emberhúst! – hörögte a szörny.

Simon félájultan hevert a hajó orrában. Amikor végre ki tudta nyitni a szemét, Margaretet pillantotta meg, amint épp farkasszemet néz a sárkánykígyóval.

– Én kellek neked, te szörnyeteg?

A tengeri szörny mohón bólogatott.

– Arról ne is álmodj! – nyögte Simon, és nagy nehezen feltápászkodott. Margaret odaugrott, hogy segítsen neki.

– Én kéredzkedtem fel a hajódra, én tehetek az egészről – hadarta. – Ha most nem adsz oda neki, mindannyian odavesztek.

– Nem engedlek – erősködött a mesemondó, de hiába: Margaret már eldöntötte, mit fog tenni, és elhatározását semmi sem ingathatta meg.

– Azért indultam el otthonról, hogy hős legyek. Ez az első kalandom. Ha túlélem, jó, de ha nem, akkor arra kérlek, mesélj rólam, minden kikötőben. Mesélj az Önfeláldozó Margaretről, aki nem ijedt meg a tengeri szörnyetegtől. Egy kicsit ki is színezheted, hogy ne legyen olyan rövid.

– De hát az egy hülye név! És a hős különben sem halhat meg a mese közepén! – kiáltott utána Simon, de Margaret már nem hallotta. Beugrott az egyik mentőcsónakba, és jelt adott a kormányosnak, hogy engedje le a vízre. A következő

pillanatban toronymagas hullám emelkedett fel a tengerből és felkapta a kis csónakot.

– Gyere, te szörny, kapj el, ha tudsz! – kiáltotta Margaret. Még látta, ahogy a szörny a csónak után veti magát, aztán elvesztette az egyensúlyát, elesett és beverte a fejét.

*

Ismeretlen, sziklás partvidéken, egy kis kunyhóban tért magához. Rettenetesen fájt a feje, éhes volt és fázott, de élt.

– Na végre – recsegte egy barátságtalan hang.

Apró,ráncos öregasszony hajolt fölé, orrlyukából hosszú, ősz szőrszálak kunkorodtak. Margaret kimondta az első szót, ami az eszébe jutott.

– A néni boszorkány?

A vénség méltatlankodva felhúzta az orrát.

– Néni?!

– Bocsánat, nem tudom, mi a helyes megszólítás. Öreganyám?

– Eszedbe ne jusson!

– Csak meg akartam köszönni, hogy meg tetszett menteni az életemet.

– Hja, kérlek, annak ára van – vigyorodott el a banya. – Meg kell mondanod nekem, hogy mi a szíved legnagyobb vágya.

Margaret egy percig sem habozott.

– Hős akarok lenni – mondta.

A banya bólintott.

– Nem tetszik hüledezni, hogy lány létemre ez mégiscsak furcsa?

– Szerintem nincs benne semmi furcsa. Ha szorgalmasan dolgozol, megtanulhatsz nálam egyet s mást.

Margaret remek tanítvány volt. Egy év sem telt bele, és megtanult fára mászni, sebes folyóban úszni, kardot forgatni. Megtanulta, melyik növényben van méreg és melyikben gyógyszer, megismerte a barlangok rejtett ásványait, és megtanult olvasni az égbolt csillagaiból. A boszorkány (vagy tündér – Margaret hosszú idő múlva sem tudta megmondani) szigorú, de lelkiismeretes tanár volt. És egyáltalán nem lehetett neki hazudni.

– Mitől félsz? – kérdezte egyszer, amikor a tűz mellett üldögéltek.

– Semmitől – vágta rá Margaret.

– Frászt! – mordult rá a banya. – Olyan nincs. Miért jöttél el a faludból?

– Hogy világot lássak.

– És még?

– Hogy hős legyek.

– És még?

– Hogy rólam meséljenek a mesemondók.

Az öregasszony szeme résnyire szűkült.

– Badarság – mondta végül. – Miért jöttél el igazából?

Margaret a tűzbe bámult. A lángok pattogása közt ismerős hangok kacagtak, vihogtak, kiabáltak, ismerős arcok rándultak rettentő grimaszokba.

Margaret, Margaret, hozz halat, húzz vizet!
Konyharuhába hímezd a rétet,
Sohase álmodj messzi vidéket!
Vágd le a tyúkot, ne játssz a késsel!
Mama! Margaret a baromfiudvarba is lovagi tornát képzel!
Margaret, mit művelsz, hogy ülsz, hogy állsz?
Megvénülsz így, mire férjet találsz!
Margaret, Margaret, lyukaskezű, kétballábas,
pulykatojás Margaret!

Margaret összeszorította az ajkát.

– Tudom, mit hallasz most – szólalt meg az öregasszony.

– Tényleg?

– Ez az óriás hangja. Évszázadok óta a környékünkön garázdálkodik. Egy napon majd meg kell küzdened vele szemtől szemben.

Margaret talpra ugrott. Ilyen feladatra vágyott egész életében.

– Hol az az óriás? Mutasd meg, és én megküzdök vele. Miszlikbe aprítom!

Az öregasszony mosolygott.

– Türelem, gyermekem. Annak is eljön majd az ideje.

*

Egy reggel, amikor a fagyott földből kibújt az első hóvirág, egy vándor kopogtatott a partvidéki kunyhó ajtaján. Magas volt, de

vékonydongájú, csapzott haja a szemébe lógott, arcát többnapos szakáll keretezte. Margaret mégis a legelső pillanatban felismerte benne Simont, a mesemondót. Nem volt ideje zavarba jönni, de még gondolkodni sem: a fiú nyakába ugrott, és hosszan, nagyon hosszan megölelte.

A következő napokban bejárták a környéket, és közben egy percre sem fogytak ki a szóból. Simon elmesélte, hogyan bolyongott évekig, hogyan kereste Margaret nyomát lakatlan szigeteken, távoli országokban, babonás öreg tengerészek meséiben, a lány pedig beszámolt neki mindarról, amit az öregasszonytól tanult. A harmadik nap estéjén mindhárman a tűz körül ültek.

– Meg fogok küzdeni egy rettenetes, emberevő óriással – újságolta büszkén Margaret.

A legnagyobb meglepetésére a banya ezúttal nem mordult fel, hogy „majd ha készen állsz”, hanem ünnepélyes arccal fordult felé.

– Még mindig meg akarsz küzdeni vele?

– Mindennél jobban – felelte a lány.

– Akkor holnap hajnalban elindulhatsz – mondta az öregasszony.

Margaret azonnal hozzálátott a készülődéshez. Még soha életében nem volt ilyen boldog. Épp a kardját fényesítette, amikor Simon lekuporodott mellé egy farönkre. Nyilvánvalóan mondani akart valamit, de nehezen jöttek a szájára a szavak.

– Ne menj az óriás ellen – bökte ki végül. – Az óriások félelmetesen erősek. A legnagyobb hősök, legbátrabb lovagok

indulnak ellenük, és olykor előfordul, hogy valamelyiküknek sikerül legyőzni, de a legtöbben ott maradnak holtan a csatatéren.

Margaret sértődötten húzta fel az orrát.

– Hát én biztos nem fogok ott maradni – mondta. – Ha ennyire félsz az óriástól, örülj, hogy nem neked kell megküzdeni vele.

Azzal fogta a kardját, és bement a kunyhóba.

Tiszta és hideg volt az éjszaka. Simon aludni próbált, de a közeli erdő neszei, az ébredő tavaszi szelek, a fában percegő szú mintha ismerős szavakat suttogtak volna a fülébe. A régi iskolatársak vihogása, a vívóleckék parancsszavai, a lovak patájának dübörgése a gyakorlótér porában most mind egy csúfondáros dalocskává álltak össze.

Kapd el a kardot! Verd be az orrát!
Ülj meg a hátán! Vágd el a torkát!
Ne bőgj, ne zokogj! Katonadolog!
Fuss csak gyáván, fuss a világba!
Atyád szégyene! Anyámasszony katonája!

Simon felült a szalmazsákon, de a hangok ébren is körülvették. Még alig pirkadt, amikor összeszedte a holmiját és kilopózott a házból.

– Én nem mennék oda a helyedben kard nélkül – szólalt meg mögötte egy recsegő hang. Az öregasszony az ajtófélfának dőlve állt, csak fel-felparázsló pipája világította meg az arcát.

– Egyszer már cserbenhagytam Margaretet. Még egyszer nem fogom – jelentette ki a fiú.

A banya összehúzott szemmel végigmérte.

– Miért is lettél te vándor mesemondó? A hozzád hasonlók általában inkább lovagnak készülnek.

– Szeretem a jó történeteket.

– És még?

– És annyira nem voltam tehetséges kardforgató.

– És még?

Simon úgy érezte, az öregasszony a veséjébe lát.

– Mindenki azt várta tőlem, hogy egy napon hős legyek. De én nem vagyok hős.

A banya elmosolyodott, és egy régi kardot nyújtott át a fiúnak.

– Rendben van, Simon. Most már elindulhatsz az óriás ellen.

Fél óra múlva Margaret lépett ki a kunyhóból. Vörös haját feltűzte, oldalán fényes kard csillogott.

– Jól áll – kuncogott az öregasszony. – De siess, mert a fiú már úton van. Azt hiszi, megvédhet téged az óriástól. Szegény.

Margaret nem kérdezett többet, csak futott. Futott át az erdőn, fel a dombon, egyenesen a sziklák közé.

*

Az óriás birodalmában tejfehér köd gomolygott, alattomos, nedves hidegség. Simon most már folyamatosan hallotta a szörnyeteg hangját, kacagása ott süvített a fák között,

gúnyolódása ott dobolt a fülében. A sziklák körülötte arcokat formáltak: röhögő, gyűlölködő, ismerős arcokat. Hirtelen valami megreccsent mögötte, ő pedig megfordult, és előreszegezte a kardját. Nagy megkönnyebbülésére Margaret alakja bontakozott ki a ködből.

– Bocsánatot szeretnék kérni – mondta a lány. – Nem akartalak gyávának nevezni.

– Rendben – bólintott Simon. – Én pedig nem akartam kételkedni a hősiességedben.

Mondani akart még valamit, ám ekkor iszonyú szélroham rázta meg a tájat. A köd egy pillanatra oszlani kezdett, majd még sűrűbben, még hidegebben hömpölygött közéjük. Már egyáltalán nem látták egymást, és hiába szólongatták a másikat, hangjukat is elnyelte a vattaszerű köd. Nem hallottak mást, csak a korhadt fák recsegését, hatalmas madarak szárnyának suhogását.

Margaret kivonta a kardját.

– Gyere hát, óriás! – kiáltotta bele a ködbe. – Mutasd magad, állj ki velem párviadalra!

Az óriás felkacagott. Rettentő kacagás volt, gúnyos, metsző és gyűlöletes. Margaret felismerte benne a falubeli gyerekek, férfiak és asszonyok hangját.

– Nézzétek a csámpás kislányt, nézzétek a kétballábast, nézzétek a holdkórost, nézzétek a pulykatojást!

Margaret lesújtott. Aztán még egyszer, és még egyszer. A köd eltakarta előle az ellenséget, ezért behunyta a szemét, és hagyta,

hogy a hangok vezessék. Az óriás felszisszent, mint aki sebet kapott.

– Egészen jó, lány létedre. De ha azt hiszed, hős lehetsz, nagyon tévedsz. Csak egy kislány vagy egy nagy karddal, aki nem kellett senkinek. Nem szeret senki, kicsi Margaret.

– Nem igaz! – kiáltotta a lány, de érezte, hogy ezúttal csak a ködöt kaszabolja.

Ekkor az óriás hangja hirtelen megváltozott. Lágy lett, mint a tavaszi szél, az áprilisi eső.

– Add fel, kislány, add meg magad, és én megadom neked, ami sohasem lehetett a tiéd. Tedd le azt a durva kardot, hisz nem való a kezedbe. Tedd le a kardot, és egy csapásra a tiéd lehet minden jóság, minden báj, minden szépség, és meglásd,

mindenki szeretni fog. Még az a vézna fiú is, akivel jöttél. Új meséd lesz, és új nevet adok neked: Világszép Margaret.

Minden falevél, minden szellő, minden tátongó barlang az ő szája volt. Margaret már a saját szívdobbanásában is az ő suttogását hallotta. Megbabonázva bámult bele a ködbe. Lassan lehajolt, és a lába elé tette a kardot.

Ebben a pillanatban egy ismerős hang szólalt meg a háta mögött.

– Ha engem kérdezel, elég unalmas név.

Simon egy lapos kövön állt, karddal a kezében. Az óriás felhördült, és lehajolt hozzá. Egy dühös, sebzett szörnyeteg arca bontakozott ki ködből, hatalmas sárga szeme pislogva kereste a célpontot.

– Mit beszélsz, te anyámasszony katonája? Én téged porrá törlek!

– Tudom, tudom, és megeszel reggelire. Nálam sokkal nagyobb hősöket is kettéroppantottál már. De előbb hadd meséljek neked valamit.

Az óriás már lendítette az öklét, de ettől úgy meghökkent, hogy a hatalmas kéz megállt a levegőben. Simon pedig mesélni kezdett.

– Volt egyszer egy fiú, aki nem született hősnek. Vézna volt, álmodozó, el sem bírta a kardot, és elájult, ha vért látott. Mondjuk ki, nem volt bátor, sőt. Gyáva volt. Úgy rettegett attól, hogy a hősök útját járja, hogy inkább mások meséit mesélte egész életében.

– Gyáva vagy, gyáva – visszhangozta az óriás, de Simont nem lehetett kizökkenteni.

– Ezt mondom én is. De tovább is van. Ez a fiú annyira gyáva volt, hogy amikor megszeretett egy lányt, nem merte neki megmondani. Annyira gyáva volt, hogy inkább elindult az óriás ellen, hogy roppantsa ketté, zúzza porrá, falja fel…

– Felfallak! – hörögte az óriás. Simon kis híján hanyatt esett a leheletétől.

– És tudod, hogy hívták azt a lányt, akit a gyáva fiú megszeretett? Úgy hívták, hogy Óriásölő Margaret.

Margaret kardja ebben a pillanatban sújtott le az óriás nyakára. Pontosan célzott, hisz látta már, hol az ellenség. Az óriás halálsikolyát visszaverték a sziklák, varjak csoportja röppent fel egy bokorból. Aztán csend lett. Margaret és Simon a lapos kövön ülve nézte, ahogy lassan eloszlik a köd, és a sziklák közül kibukkan a nap.

– És most? – kérdezte Simon. – Hogy folytatódik a történet?

Margaret elnevette magát.

– Én tudjam? Te vagy a mesemondó.

– Hát jó. De ugye nem baj, ha lesz benne esküvő is?

– Kicsit unalmas, de ha ragaszkodsz hozzá… – vonta meg a vállát a lány.

Így történt, hogy Simon, a Mesemondó és Óriásölő Margaret ezután már együtt járták a világot. A lány szörnyeket és sárkányokat ölt, lovagi tornákat neveztek el róla, és kislányok választották példaképüknek, a fiú pedig izgalmasabbnál izgalmasabb meséket mesélt a közös kalandjaikról. Történetük

szájról szájra szállt, nemzedékről nemzedékre. Még ma is akad, aki elmesélje.

Szűcs Edit

Az őzike agancsa

A fenyőfák tűlevelei között átszűrődő nap fénye volt az első dolog, amit életében látott. A narancssárgás eget csodálta, és a madárcsicsergést hallgatta, míg édesanyja tisztára nyalogatta.

– Édes kis Koni! – szólította nevén az anyja. – De örülök, hogy itt vagy!

Pár hetes volt még csak, amikor anyja úgy döntött, itt az ideje, hogy megismerjen más őzgidákat is, így napnyugtakor kivitte a rétre, ahol egy régi társa várta a saját kisgidájával. Anyja bemutatta neki Marát és kisfiát, aki vidám nevetés közepette Konihoz szökkent, és Ronanként mutatkozott be.

– Milyen szép kis suta vagy! – üdvözölte Mara.

Koninak valamiért nagyon rosszul esett ez a bók.

– Engem ne nevezzen senki sutának! – morogta, majd ügyességét bemutatva felpattant, de a lábai összeakadtak, és elbukfencezett. Hallotta Ronan kuncogását, és nem örült neki. Inkább arrébb somfordált.

Ronan odaügetett hozzá, és békülésképp megbökte. Koni hamar megfeledkezett a kínos pillanatról, és nemsokára elválaszthatatlan barátok lettek.

Koni és Ronan ezután szinte mindennap találkoztak. Koni megismert más őzeket, sőt, más erdei állatokat is. A rókát nagyon szerette, mert jó vicceket mondott. A nyestet pedig azért, mert játszott vele fogócskát. A legemlékezetesebb találkozása azonban az apjával volt.

Anyjával a réten voltak, és Koni épp játszva viaskodott Ronannal meg a többi kisfiúval, amikor az anyja magához hívta. Nem volt egyedül, állt mellette egy bak, aki nagyobb volt mindenkinél, akit Koni valaha látott. Gyönyörű villás agancsok ékesítették a fejét, tartása pedig olyan tiszteletet parancsolt,

hogy a kisgida kicsit meg is ijedt. Aztán a bak lehajolt hozzá, elmosolyodott, és Koni már nem félt. Miután elbaktatott a szüleitől, hallotta, ahogy apja odaszól az anyjának.

– Milyen szép kislányunk van!

Koninak elment a kedve a játszástól.

Az első gyönyörű nyár nem tartott örökké. A napok egyre hidegebbek lettek, a nappalok egyre rövidebbek, és Koni érezte, hogy anyukája minden nappal egyre feszültebb. Ronanékkal is egyre kevesebbet találkoztak, napjuk nagyrészében élelmet keresgéltek a lassan elhaló növényzet között.

– Vigyáznunk kell, merre járunk, hova lépünk – intette óva az anyja. – Egyre kevesebb a levél, ami eltakar minket a vadászok elől.

Koni érezte, de nem értette a rettegést anyja hangjában, amikor a vadászokat említette. De betartott minden szabályt, és úgy bujkált az avarban, mint aki pontosan tudja, milyen fenyegetés leselkedik rájuk.

Egy nap, amikor Koni már szinte a patáit sem érezte reggelenként a hűs, késő őszi szélben, az anyja elindult vele a csorda találkozóhelyére, hogy együtt, összebújva várják meg a meleg visszatértét. Koni nagyon örült, alig várta, hogy újra együtt legyen Ronannal, és esetleg újra lássa az apukáját.

A találkozás azonban csalódást jelentett. Mindenki aggódott a veszély miatt, a gidák összezavarodva húzódtak a szüleikhez. Koni messziről csattanásszerű hangokat hallott, és ő sem mert eltávolodni az anyja közeléből. Hirtelen Ronan vágtatott ki riadtan az erdőszéli bokrok közül. Anyja már nem volt vele.

A tél keservesen telt az őzek számára. Koni nem tudta, hogy az élelem nem tart örökké, hogy lesz olyan idő, amikor fakérget kell majd rágcsálnia. Ronan sokkal kevesebbet beszélt. Konival és az anyukájával maradt egy ideig, majd ahogy közeledett a tél vége, és a csapat lassan szétszéledt, ő is eltűnt.

Tavaszra sok minden megváltozott. Koni magasabb lett, és egykori fehér pöttyei is eltűntek. A napok hosszabbodtak, a hó olvadt. Az erdő nyugodtabbá vált, az állatok szívébe visszatért a remény, bár néhány kedves ismerős eltűnt a tél során, és soha többé nem látták őket.

Amikor először ment ki a mezőre, hogy találkozzon a többi ifjú őzzel, Koni szembesült valamivel, amitől mindig is félt. A többi bak elkezdett agancsot növeszteni, míg ő semmit sem változott.

A bakok között meglátta apját is, odafutott hozzá, hátha ő tud tanácsot adni.

– Apa, nekem mikor nő ki az agancsom? – kérdezte. Látta apja arcán a meglepődést.

– Ha rám hasonlítasz, akkor elkezdenek nőni nemsokára. Anyád biztos jobban tudja – felelte bizonytalanul.

Koni ettől erőre kapott, visszaszaladt a többiekhez, de később messziről azt látta, hogy a szülei veszekednek valamin. Furcsán érezte magát. Szeretett volna a többi bakkal játszani, mint régen, de ők elküldték, mondván, úgysem tud velük harcolni agancsok nélkül. Koni szomorúan baktatott vissza az anyukájához.

– Anya? Nekem mikor nőnek agancsaim, hogy játszhassak a többi fiúval?

– Koni, most már itt az ideje, hogy abbahagyd ezt a butaságot! Pontosan tudod, hogy sosem nőnek agancsaid. Nem játszhatsz már a bakokkal. Itt az ideje, hogy megismerd a *többi* sutát.

A többi sutát.

– Miről beszélsz, anya?

– Itt az ideje véget vetni ennek a fantáziálásnak, Koni, nemsokára felnőtt leszel! – sóhajtott az anyja és magára hagyta.

Koni nem tudta, mit csináljon zavarában, sírva fakadt. Úgy találta, hogy már nem boldog lányos nevével sem, de nem tudta, mitévő legyen. Ronan is hiányzott neki, minden nappal jobban tartott attól, hogy őt sem látja soha többé. Semmi nem vigasztalhatta.

Ez volt az a nap, amikor Koni először ment sétálni az anyja nélkül. Úgy érezte, egy ideig nem akar a többiek közelében lenni, így inkább felkereste többi állatbarátját. Alkonyatkor épp a rókával beszélgetett, amikor felbukkant egy ismeretlen bak. Nem, nem ismeretlen… Ronan! Mennyit változott! Régi barátjának is nőtt már a korona a fején. Koni próbálta elnyomni ébredő irigységét. Köszönésképp összeérintették a homlokukat, majd elmesélték, kivel mi történt azóta, hogy elolvadt a hó. Koni elmondta neki a bánatát: hogy nincs agancsa, a többiek nem fogadják el fiúnak, és már nem tetszik neki a régi neve sem. Ronan azonnal tudta a választ.

– Mit szólnál ahhoz, hogy Konor? – vetette fel.

– Konor – mondta ki először magában mosolyogva az őzbak. – Tökéletes.

Ezentúl Konor – most már büszkén viselve új nevét – egyre több időt töltött az apjával vagy Ronannal. Fájt neki az anyja elvesztése, de mégis inkább kerülte a társaságát, mint hogy folyton veszekedjenek, amiért az nem hajlandó az új, igazi nevén szólítani.

Konor még mindig rosszul érezte magát a bőrében agancsok nélkül. Látta, hogy Ronanon kívül senki sem veszi komolyan; amikor fejét magasra tartva elvonult a suták előtt, többnyire csak kuncogást hallott. Ezekben a nehéz időkben erdei barátai próbálták jobb kedvre deríteni. Ronan tanítgatta, hogyan kell úgy viselkedni, mint egy bak, és még harcolni is hajlandó volt vele annak ellenére, hogy Konor agancsok nélkül újra meg újra lefejelte, ő pedig újra meg újra a fenekére pottyant.

Az erdei állatok próbáltak agancsot keríteni neki. A róka sarat kapart, amit a mókus és a nyest a fejére kent, majd két madár két ágat hozott, amit a sárba szúrtak. Máskor hosszúra nyúlt tobozokat próbáltak Konor fejére kötni gyomokból font madzaggal. Sajnos egyik ötletük sem tartott sokáig, de Konor mégis jókat kacagott minden sikertelen kísérlet után, és belül nagyon hálás volt barátainak a segítségért. Ha nem is működtek a tervek, mégis adtak Konornak egy kis időt, hogy büszke baknak érezhesse magát. A többiek megtapsolták, biztatták, így egy kis ideig úgy érezhette, minden rendben.

Egy késő nyári délután egy fecske is csatlakozott az állatsereglethez, akik épp azt nézték, ahogy Konor és Ronan

egymásnak rohannak – Konor újból fából tákolt agancsokkal felszerelkezve. A két bot két irányba repült, a két bak pedig szédelegve próbálta összeszedni magát.

– Na, ennek az agancsnak is annyi… – sóhajtotta a róka.

– Miért fáradoztok ezen ennyit? – kérdezte kíváncsian a fecske.

– Nekem próbálnak agancsot keríteni – válaszolt Konor, miután már meg tudott állni a négy lábán.

– És miért nem igazi agancsot próbálnak keríteni?

– Amit más őzek hagytak el? Már próbáltuk azt is – felelte a róka. – Az elhullajtott agancsok ugyanúgy leesnek, mint az ágak.

– Nem! Igazit! Igazi igazit! – szólt vidáman a fecske. Erre Konor felkapta a fejét.

– Azt mégis hogyan lehetne? – kérdezte elképedve.

– Csak meg kell találnod a Tavasztündért! Ő hoz minden változást a világba, biztosan tudna segíteni!

– És mégis hol lehetne őt megtalálni? Merre kéne menni? – kérdezte a bak. Nem tudta elhinni, hogy a megoldás ilyen egyszerű lehet.

– Hiába indulnál, a Tavasztündért csak tavasszal találhatod meg, azt meg nem lehet siettetni – magyarázta a fecske.

– Szerintem biztos kérne valamit cserébe – szólalt meg a róka. – Semmit sem adnak ingyen manapság. Fecske, bárkinek teljesíti a kívánságát az a tündér?

– Úgy hallottam, csak azoknak, akik méltók rá.

„Méltók.” Hát mégsem lesz ez olyan egyszerű.

– Mit kéne tennie, hogy bizonyítsa, méltó? – vetette fel a kérdést Ronan.

– Hát – kezdett volna bele a fecske, amikor Konor közbevágott.

– Mit kéne tennem, hogy bizonyítsak? Miért kéne bármit is tennem? – vágta közbe dühösen. – A többi őzbak sem csinált soha semmi különlegeset, amivel kiérdemelte az agancsait! Nekem miért kéne?

A többiek elhallgattak. Senki nem tudott jó választ adni. Végül Ronan odasétált a barátjához, és gyengéden oldalba bökte.

– Sajnálom. Igazad van, ez tényleg nem igazság.

Konor mélyet sóhajtott.

– Viszont nézd a jó oldalát. Konor, lesz agancsod!

Egymásra mosolyogtak.

– Ha közbeszólhatok… – szólalt meg halkan a fecske. – Nem tudom, a Tavasztündér mit várna el… Szerintem próbálj valami hőstettet véghezvinni! Annak elégnek kell lennie. Sok szerencsét! – szólt a madár, majd elröppent.

Konor ezután sokat járta az erdőt, törte, törte a fejét, kin segíthetne, viszont hőstettekre épp senkinek nem volt szüksége. Lelke mélyén még mindig azon vívódott, mennyire igazságtalan, hogy ami másnak jár, azt neki ki kell érdemelni. Volt nap, amikor úgy érezte, inkább összeveszik a tündérrel, ha megtalálja; leteremti, amiért tűri, hogy ilyen gonoszul működjön a világ.

A többi őz is egyre furcsábban kezdett viselkedni. A bakok játékos öklelései igazi harcokba csaptak át: területért és sutákért. Konor nem látta értelmét a viszálykodásnak, ő egyedül az agancsai megszerzéséért lett volna hajlandó harcba szállni. Viszont a többiek Ronant is belekényszerítették a harcokba, ami Konornak nagyon nem tetszett. Nem szerette barátját sebekkel borítva látni, és az a gondolat is elkeserítette, hogy Ronan talán úgy dönt, valaki mással éli le az életét. Szerette volna, ha a dolgok végre visszaállnak a normális kerékvágásba.

Amikor egy délután Konor az erdő ösvényeit járta, felbukkant Ronan. Kissé csapzott volt, de Konor örült, hogy újra látja. Öröme addig tartott, amíg meg nem pillantott egy másik bakot a barátja mögött. A másik bak ismerős volt neki: kiskorukban együtt játszottak, de Konor nem kedvelte a durva természete miatt. Mindkét bak dühösnek tűnt.

Konor Ronan felé indult, de a másik bak kettőjük közé ugrott. Ekkor jött rá, hogy ez a lökött meg akar küzdeni érte. *Érte*, és nem *vele*. A bak egyenesen hozzá fordult.

– Vagy velem jössz önszántadból, Koni, vagy megküzdünk Ronannal! – mondta.

Konor nem tűrte tovább. Miközben a bak Ronan felé fordult harcra készen, Konor teljes erejével nekirontott és oldalba öklelte. *Elboldogulok én agancs nélkül is*, gondolta. A másik akkorát repült, hogy fájdalmában és meglepetésében inkább menekülőre fogta.

– Ezt mégis hogy képzelte? – szólalt meg Konor felháborodva. – Megsérültél? – kérdezte barátját, aki közben

hozzábújt.

Ronan megígérte, hogy Konorral marad, és megvédik egymást, ha kell. Együtt aludtak a csillagos ég alatt, összebújva az egyre nagyobb hidegben.

Őszi sétáin Konor az apjával és Ronannal segített az erdei állatoknak készülődni a télre. Segítettek a nyestnek téli búvóhelyet keresni és a rókának téli takarónak való avart kotorni. Konor megismerte az erdő minden zugát. Ahogy az utolsó levelek is elkezdtek lehullani a szürke erdőben, Konor érezte, hogy nemsokára eljön a vadászok ideje. Nem is kellett sokáig várni.

Hajnalban őzek kiáltásaira riadtak fel. Amint kiszökkentek búvóhelyükről, Konor apja ott termett, hogy sürgesse őket. Futásnak eredtek, próbáltak messze jutni a dördülésektől. Egyre több állat ugrott ki a rejtekhelyéről, mind ijedten menekültek. Ronan egyszer csak eltűnt Koni szeme elől. Apjával a tisztás mellett futottak, amikor Konor fülét megütötte valami.

– Apa, várj! Nem őzgidák sírnak valahol?

Megtorpantak. Apja is hegyezte a fülét.

– Igazad van. Arra lesznek! – kiáltotta az apja és bevetette magát a bozótosba, ami a mezőt szegélyezte. Konor szorosan haladt a nyomában.

Rettenetes látvány tárult a szemük elé. Két őzgida kiáltozott kétségbeesetten anyjuk mozdulatlan teste mellett. A kicsik annyira féltek, hogy menekülni sem mertek. A két bak gondolkodás nélkül vágtatni kezdett feléjük.

Konor meglökte a gidákat, hogy indulásra buzdítsa őket, miközben apja takarta hármójukat. Konor ekkor meglátott valamit villanni a fák között. Futni kezdtek az ellenkező irányba, az erdő védelmet nyújtó fái felé, amikor újabb dörrenést hallottak. *Sose volt még ilyen hangos*, gondolta Konor magában. *Most miért ilyen hangos?* Beszökkentek a bokrok közé és vágtattak tovább. Csak hárman maradtak. Az apja már nem volt velük.

Végre odaértek a rémült őzek összeverődött csapatához. A két kicsi reszketett, Konor is teljesen ledermedt. Ronan szerencsére ott volt a csapattal, próbálta fenntartani a rendet, de amikor észrevette Konort, azonnal odaszaladt hozzá és hozzábújt. Konor elhátrált. Ott volt az anyja is. És mindenki, akit ismert. Nem tudott a szemükbe nézni.

– Vigyázz rájuk, kérlek! Találj nekik otthont – súgta Konor, aztán Ronan felé tolta a két kisgidát, majd megfordult és futásnak eredt.

Szégyenében elbujdosott. Olyan ösvényeken járt, amiket csak az apja ismert. Sokáig nem volt hajlandó enni, így napról napra gyengébb lett. Magát okolta azért, ami történt. Az elkövetkező telet nem is élte volna túl, ha régi erdei barátai meg nem találják, és nem viszonozzák neki a tőle kapott segítséget. A róka hozott Konornak eleséget, és hozzábújt a leghidegebb hóviharok idején. A nyest csendesen üldögélt vele, amikor társaságra vágyott. Nehezen, de sikerült megérniük az első hóvirág kinyílását.

Itt az idő visszamenni, gondolta Konor egy márciusi hajnalon. Szomorú volt, bánta, ami az apjával történt, de már készen állt arra, hogy hazamenjen. Épp kezdett ismerőssé válni a környék, amikor megpillantott egy embert. Nem, nem embert. Egy furcsa, kisgyerekre hasonlító, kecskelábú, kócos hajú teremtményt, aki úgy tűnt, épp virágokat növeszt egy fa gyökerei mellől.

Konor elámult. *Ő lenne az?* Már el is felejtette, mire készült annak idején, és most felkészületlennek érezte magát. *Nem hajtottam végre semmiféle hőstettet, most mit csináljak?* Óvatosan megközelítette a borzas lényt, aki amikor észrevette az őzet, felé fordult, és mosolyogva üdvözölte. A fiatal bak belefogott, hogy elmesélje, miként és miért keveredett ide. A tündér figyelmesen hallgatta.

– És azt gondoltad, hőstettet várok el azért cserébe, hogy segítsek? Ne butáskodj! Mindenki megérdemli, hogy magához hűen éljen. Egyébként is, már hős vagy. Nehogy azt hidd, nem hallottam rólad! Minden erdei állat ismeri a neved, Konor. Nekik nagyon sokat számított az, hogy ott voltál. Nem is beszélve a két kisgidáról.

Amikor látta, hogy a bak elsírja magát, végigsimította mancsát az őz nyakán.

– Csak azt sajnálom, hogy nem érkezhettem hamarabb – mondta, majd arca kicsit elkomorult. – Remélem, nem csalódsz bennem nagyon, de sajnos agancsot nem tudok adni, én csak az erdő növényei felett uralkodom. A legtöbb, amit tehetek, hogy

két gyönyörű faágat teszek a fejedre, amik örökké veled maradnak. Jó lesz?

Konor természetesen igent mondott. Erre a tündér összehívta az őzike erdei barátait, akik nekiálltak kiválasztani a két leggyönyörűbb ágat az erdőben. A tündér odahelyezte ezeket az őz fülei közé, megcsókolta a feje búbját, amitől a két ág eggyé vált az őz testével.

– Tedd meg nekem, hogy ugyanúgy vigyázol az erdő teremtményeire, mint ezelőtt! Remélem, a további életed még boldogabb lesz, mint az eddigi! – búcsúzott el tőle és eltűnt.

Konor megköszönt mindent kis társainak, elköszöntek egymástól, majd ismét hazafelé vette az irányt. Alig várta, hogy hazaérjen.

Először a két megmentett gidát látta meg: egyikük épp elbukfencezett a fűben, miközben Ronannal játszott. Amikor őt megpillantotta, Konor szíve még gyorsabban kezdett verni. Az őzek felnéztek az idegen láttán, és egy pillanatig Ronan sem ismerte meg.

– Konor! – kiáltotta aztán váratlanul, és odavágtatott hozzá boldogan.

Ahogy összetalálkoztak, az agancsaik összeakadtak. Nevetve próbáltak kigubancolódni. Konor sosem volt még ilyen boldog.

Sok minden megváltozott az erdőben ez után a nap után. Konor, bár sokszor akadt még bele a fák lelógó ágaiba, lassan hozzászokott új agancsaihoz, melyek tavasszal virágoztak, és ha letörtek, újból kihajtottak. Végre jól érezte magát a bőrében, jobbkedvűbb és magabiztosabb lett.

A többi őz örült, hogy velük van: ezentúl mind bakként néztek rá, sőt, gyönyörű agancsainak mindenki csodájára járt. Anyja is felkereste egy nap, hogy kibéküljenek. Végre úgy nevezte: *fiam.* Konor megbocsátott neki, ahogy a többi őznek is megbocsátott, viszont napjait inkább régi barátaival és új családjával töltötte.

A két kisgidát, akiket Ronan befogadott, Konor is szárnyai alá vette. Együtt nevelték fel a két cseperedő őzikét. Továbbra is az erdő ösvényeit járták; esti sétáikhoz sokszor csatlakozott a róka, aki a két pici mellett baktatott, a nyest, aki a hátukon szeretett meglapulni, és néha a madarak, akik Konor agancsain üldögéltek. Ezek a séták voltak Konor kedvencei. Sokszor gondolt hálával a Tavasztündérre, és a neki tett ígéretéhez híven mindörökké vigyázta az erdőt.

Pengő Edit

Az elrabolt királykisasszony

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy nagyon szomorú királyfi, Bence. Kék szeme, aranyszőke haja és olyan alacsony termete volt, hogy még három gyönyörűséges húga is nagyobbra nőtt nála. Bence azért volt olyan szomorú, mert összes testvére közül egyedül rá nem voltak büszkék a szülei. Leánytestvérei mind férjhez mentek, kisbabákat szültek, és színes, vidám udvartartást vezettek, ahová öröm volt vendégségbe menni. Bátyjai hős lovagokká lettek, apja seregeit irányították a csatákban. A király és a királyné aggódtak, mikor találja meg Bence a helyét a világban. Hiába járatták hozzá a legkiválóbb vívómestereket, nem fogott rajta a tudomány. Nem mert felülni remek paripájára, szégyenszemre csak a pónilovakkal bírt el. Egyedül az íjászatban mutatott tehetséget, de ahhoz nem eleget, hogy rókaprémmel vagy őzaganccsal gazdagítsa a trófeaterem gyűjteményét. Búsult Bence, búsultak a szülei, búsult az egész királyság.

Egy reggel Bence érdekes apróhirdetésbe botlott a sonkás rántottája mellé felszolgált napilapban.

Ferrum sárkányölő hőst keres!
A királykisasszonyt gonosz, tűzokádó fenevad ragadta magával.
Sikeres kiszabadítása esetén házasság a jutalom! Lovagi cím és

paripa nem elvárás.
Jelentkezés „Hazahozom!” jeligével a Palota portáján.

Ferrum egy szomszédos királyság volt, a kardgyártásáról híres. Szerencséjük, hogy olyan pompás, mindent átvágó pengéket készítettek, különben senki nem állt volna szóba pénzsóvár királyukkal.

Egész nap töprengett Bence, elmenjen-e Ferrumba királylányt szabadítani. Ő mint sárkányölő? Ő mint férj? Hiszen a kardot se bírta egyenesen tartani! Ha meg lóra ült, mindig a földön kötött ki, aznap is kétszer landolt az egyetlen pocsolyában! Nevetség és gúny tárgya lenne, nem csak a szülei, hanem az egész világ előtt! Ám ha sikerrel járna! Ha látná a szülei szemében az elismerést! Nem muszáj kardélre hánynia, le is nyilazhatná a fenevadat; megsebesítené a szemét, és míg a sárkány a fájdalommal küzd, kimenekítené a leányt. Ilyen dicsőséget a bátyjai se szereztek a birodalomnak.

A pirkadat első sugarainál Bence felnyergelte a póniját, és magát szolgálónak álcázva – meg ne lássa a pórnép, királyfi létére min utazik – elindult a ferrumi országúton. Üzenetet hagyott a szüleinek, hogy addig nem tér vissza, míg méltó fiukká nem válik.

Örömmel fogadták a ferrumi palotában, a portás azonnal egy váróterembe vezette, és megüzente jöttét a királynak.

– Urunk nagyon elfoglalt, de remélhetőleg hamarosan időt szakít az eligazításra.

A portás reményei nem váltak be, Bence egész nap várta, hogy behívják. Vacsoraidő lett, mire szólították. A király az ajtónak háttal, lehorgasztott fejjel állt. Mikor meghallotta Bence lépteinek hangját, kihúzta magát, és határozottan a jövevény felé fordult. Csalódottan látta, hogy egy alacsony, szolgaruhás fiú áll előtte, de nem küldte el, szűkszavúan ismertette a feladatot.

– A szörnyetegnek pont a lányom esküvőjét jutott eszébe tönkretenni. Bezúzta a templom kupoláját, és a világ legpompásabb lovagjainak szeme láttára elragadta Zsófit a vőlegénye mellől. A pompás lovagok mind utánaszaladtak, majd jól megpörkölődve vissza is jöttek. Kénytelen voltam lapátra tenni a vőlegényt csúfos kudarca miatt. A sárkány barlangja a Tériszony-hegyen van, a leégett fák mutatják az utat. Ha sikerrel jársz… a lányom kezét… – a király zavartan megköszörülte a torkát – megkapod. Siess! Képzelheted, mennyit árt a botrány. Soha ilyen kevés kardot nem adtunk el. Ki akarna fegyvert vásárolni egy olyan királytól, aki nem képes visszaszerezni a lányát?

Bence rögtön a megbeszélés után elindult a mentőakcióra. Könnyen ráakadt a sárkány barlangjához vezető útra. Minden úgy volt, ahogy a király mondta: elszenesedett növények és menekülés közben eldobált páncélok mutatták, merre menjen.

A barlang bejárata egy sziklaorom tetején feketéllett. Nappal is nehéz lett volna megközelíteni, nemhogy éjszaka, ezért inkább búvóhelyet keresett egy fa odvában. Kimerültségében azonnal elaludt.

Éktelen üvöltésre riadt fel. A sárkány – hatalmas, zöld pikkelyes bestia – a barlang bejáratában pöffeszkedett, és éppen egy lovagot futamított meg. A dalia csörömpölve pottyant le a szikláról, amire teljes páncélzatban próbált feljutni. Földet érve Zsófia iránti lángoló szerelmét kezdte hangoztatni, mire a sárkány újból elbődült. A lovag kénytelen volt lóhalálában elvágtatni. Bence ereiben meghűlt a vér. Ezzel a szörnyeteggel

kéne megküzdenie? Hiszen óriási volt, tele karmokkal és agyarakkal! Visszafordulnak a nyílvesszői a látványtól!

– Ha megint visszajön, én magam beszélek vele – hallatszott egy lány hangja a közelből. – Többször próbált megmenteni, mint ahány órát jegyesek voltunk.

A sárkány mellett Zsófi jelent meg. Fiúruhát viselt, a haját rövidre vágta, de kétségtelenül ő volt az, az elrabolt királykisasszony. Jól leplezte rettegését a fölé tornyosuló fenevadtól, szinte úgy tűnt, kedélyesen trécselnek. Micsoda feltételezés!

Bence az ellenség kifürkészésével töltötte a napot. A sárkány a lovag elűzése után leröppent a veteményesébe zöldséget szedni. Áldozata a barlangban maradt. Szökési kísérletek helyett rabszolgamunkát végzett: kiteregette a ruháit. Délben ebédet főztek a veteményesből hozott zöldségekből – Bence árgus szemmel figyelte, nehogy Zsófi is a levesbe kerüljön –, majd délután kirepültek a környező mezőkre. Esteledett már, mire pár órával a sárkány után Zsófi is visszatért, és egy rejtett ösvényen a barlanghoz kapaszkodott. Bence, akinek gyomrát mardosta az éhség, a kiszűrődő hangokat hallgatta: tányércsörgést, beszélgetés és nevetés neszeit.

Az éjszaka leszálltával előmerészkedett, és a kifigyelt ösvényen át a sziklaoromra hágott. Azért jött ide, hogy megmentse a királykisasszonyt! Nem mehet el, és nem hagyhatja a sárkány karmai között… boldogan élni. Belopakodott a barlangba. A sötétben egy hang szólította meg.

– Már vártam, mikor bújsz elő. – Zsófi karba tett kézzel, mosolyogva nézett rá.

– Nem is tudtam, hogy… – mondta Bence zavartan, majd színlelt határozottsággal folytatta. – Azért jöttem, hogy megmentselek!

– Na persze! Gyere, maradt egy kis vacsora. Baldur már lefeküdt, úgyhogy ne csapj zajt. Rémesen rossz alvó. – Bence riadalmát látva hozzáfűzte: – Akkor se harapja le a fejed, ha véletlenül felébreszted. Ne félj!

Reggel Baldur vidáman üdvözölte. Mély, dörmögő hangján megjegyezte, hogy neki nem számít, hány apróság tanyázik a barlangjában, maradjon nyugodtan. Csak vigyázzon, agyon ne nyomja. Így fogadta be Bencét az új otthona.

– Mit szeretsz csinálni? – szegezte Bencének a kérdést Zsófi.

– Nem is tudom – tanakodott a fiú.

– Mit szoktál csinálni?

– Kardozni, lovagolni…

– Rendben, akkor csináljuk máshogy! Van kedved kifesteni a szobámat?

– A szobádat? Még sose… elrontanám… nem értek a lányos dolgokhoz.

– Dehogy lányos! Ne kéresd magad!

Az egész napot Zsófi barlangüregének kifestésével töltötték. Kiválasztották a színeket, majd megbeszélték, mit és hová rajzolnak. Egy őzet Zsófi ágya fölé, sárkánycsaládot a mennyezetre, falombot a bejárat köré. Bence élvezte a munkát, nem is rontotta el. Még Baldur sem, pedig nehezen illett az ecset

karmos mancsaiba. Egy idő után ki is ment a konyhába, hogy inkább répatortát süssön páncélolvasztó lángjának tüzében.

Lefekvéskor jutott eszébe Bencének, hogy az elrablásra elmulasztott rákérdezni. Másnap pótolta a hiányosságot.

Zsófi elmesélte, hogy azóta próbálta őt megházasítani az apja, hogy nagykorú lett. A lány a sokadik meghiúsult eljegyzés után jött rá, hogy nem az ifjú lovagokkal vagy kisasszonyokkal van probléma: őt nem érdekelte a szerelem. Sokakat megkedvelt az apja által felsorakoztatott kérők közül, szívesen lett volna a barátjuk. De hogy összeházasodjon velük? Nem vágyott rá. Az apja azt mondta, csak várja ki, míg a megfelelő emberrel találkozik, majd egyre-másra csődítette a vendégeket a palotába. Mivel fogytán volt a türelme, a legutóbbi lovagi tornánál kikötötte, hogy a győztes mindenképpen Zsófi jegyese lesz, tiltakozásnak helye nincs.

Ezt hallva döntött úgy Zsófi, hogy levelet ír az anyjának, Grétának. Gréta egészen kicsi kora óta nem nevelte őt. Boldogtalan volt a ferrumi palotában, ezért elszökött onnan – a lánya nélkül. Később Zsófi rátalált, leveleztek, néha találkoztak is. Eltávolodtak egymástól, de Zsófi remélte, hogy igazán nagy bajban számíthat rá. Így is történt: Gréta küldte el érte Baldurt. Örült volna, ha a lánya odaköltözik hozzá a Sárkányok Birodalmába, de Zsófi inkább Baldurral maradt.

Bence megszerette a Zsófival és Baldurral közös életet. Napjaikat a barlang körüli teendők, Baldur könyvtárának dézsmálása és a pihenés töltötték ki. Új hobbikat találtak Bencének, a rajzolást és a varrást, míg Bence nyilazni tanította

Zsófit. A két fiatal segített Baldur háromszáz éve dédelgetett álmának, egy cukrászműhelynek a beindításában. Hosszú repülésekre mentek, hogy távoli országokban kínálhassák a süteményeiket.

Bence egyre gyarapodó varrástudományát plüssállatok készítésére fordította. Sok-sok játékot varrt, gyerekeknek, felnőtteknek és persze saját maguknak. Még Baldur is kapott párnának egy óriási krokodilt. Egyszer, amikor alapanyagokat keresett, Zsófi régi ruhája akadt a kezébe. Csupa csillám és fodor volt, kényelmetlen, nem praktikus viselet – még zsebet se tettek rá! –, nem is csoda, hogy Zsófi a szekrény mélyére száműzte. Bence úgy döntött, rendbe hozza. A lányos szabást megőrizve leszedte a fölösleges sallangot, és ahol kellett, pótolta, bővítette. Szép munkát végzett, de hiába, Zsófi rá se akart nézni.

– Szoknyát soha! – közölte harciasan. – Vedd fel te! Illene a hajadhoz!

Bence megütközve nézett a barátjára. Gúnyolódik rajta? Szerette, hogy aranyszínű tincsei a vállát söprik. Le kéne vágnia? Hiszen csak most ébred rá, mennyire unta a királyi borbély katonafrizuráit.

– Én is hordhatok fiúruhát, te miért ne tehetnéd meg ugyanezt fordítva? Nem harap! – nyomta a kezébe Zsófi a ruhagombócot.

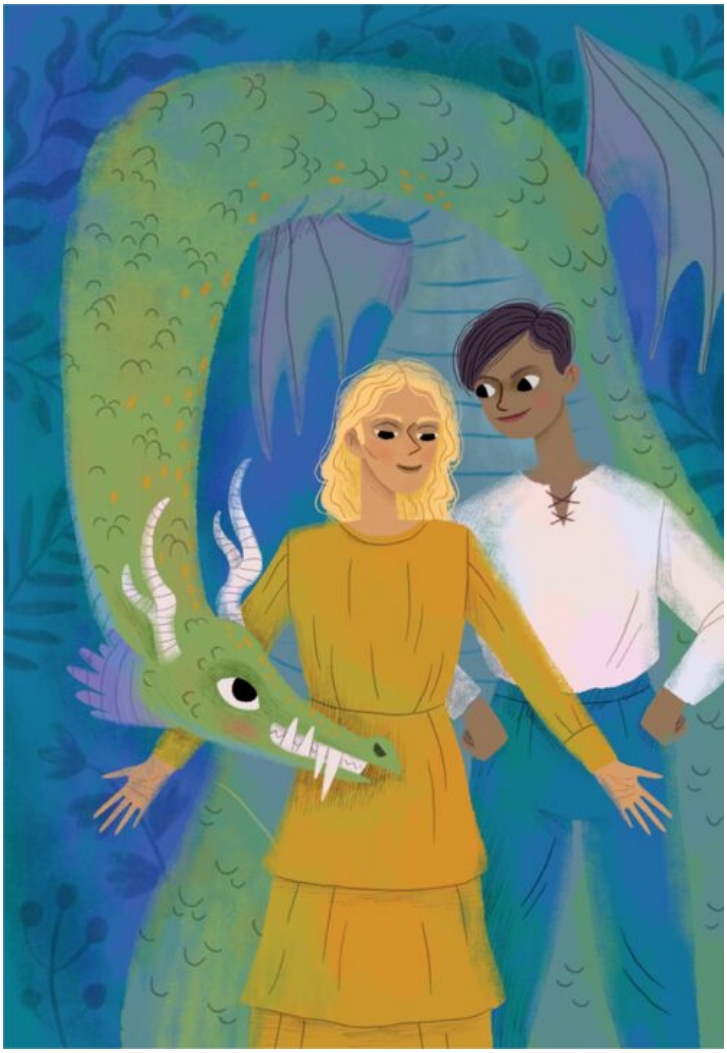

A ruha remekül állt Bencén. Mintha nem is Zsófinak, hanem eleve magának szánta volna. Jól érezte magát benne. Sajnálta volna visszatemetni a szekrény aljára, ezért úgy döntött, felveszi néhanapján. Eleinte ritkán és bátortalanul bújt bele, ám barátai meggyőzték, hogy bármikor büszkén viselheti.

Aznap reggel is épp a szoknyát választotta, amikor Gréta betoppant hozzájuk. Hírt hozott: Bence szülei, illetve Zsófi apja útban vannak a barlang felé. Gyerekeik távollétét megelégelve a pletykák nyomába eredtek. Kiderítették, hogy szó sincs

elrablásról meg hősi halálról, a fiatalok vígan élnek a sárkány búvóhelyén.

Nagyon megijedt Bence. Jönnek a szülei! Le fogják szidni, amiért ennyi időre eltűnt! A szoknya pedig – azonnal le kell cserélnie, mit szólnának hozzá!

– Ők a szüleid! Ne azt lássák, aki vagy? – állította meg Zsófi.

Kisvártatva megérkeztek a királyi méltóságok. A sárkány felsegítette őket a sziklaoromra. Szülők és gyerekek némán nézték egymást. Bencét szinte perzselték az anyja könnyei és az apja szigorú tekintete.

– Esküvő azért lesz? – törte meg a csendet Zsófi apja. Még fáradtabbnak látszott, mint amikor Bence a palotában látta.

– Nem lesz! – fakadt ki Zsófi. – Bence és Baldur a barátaim, imádom őket, de egyikük sem a szerelmem! Értsd meg végre, én soha nem leszek szerelmes senkibe!

– Ha a megfelelő ember…

– Nincs megfelelő ember! – kiabálta a lány.

Gréta odalépett volt férjéhez, és békítő szándékkal mondta:

– Ő így boldog. Nincs jogunk kritizálni vagy házasságba kényszeríteni.

A király lehorgasztotta a fejét. Látszott rajta, hogy számított a válaszra, és kezdi elfogadni azt, ami ellen sok éven át tiltakozott.

Bencéék között egészen másképp alakult a beszélgetés. Jobban mondva, beszélgetés nemigen alakult ki. Bence anyja zokogott, a fiát ölelgette, és a hazatéréséért könyörgött, míg apja egyetlen szó nélkül nézte őket.

– Annyira hiányoztál, kicsikém! Lefogytál! És milyen kérges a kezed! Gyere haza! Üres nélküled a kastély!

Bence, szülei fájdalmától meghatódva, úgy döntött, hazatér velük. Egy kis időre. Baldur szomorú mordulással vette tudomásul a változást, Zsófi azonban feldúltan, köszönés nélkül a szobájába szaladt. Bence bánatán nem segített a lány viselkedése, elhatározásában kételkedve ült be a hintóba.

Hazaúton megbeszélte a szüleivel, hogyan szeretné átalakítani a kastélybeli életét. A régi, utálatos elfoglaltságokat, mint a vívást, a lovaglást és a vadászatot rajzolásra és varrásra fogja cserélni. Játékot készít mindenkinek, ruhákat tervez, és megtartja hosszú haját. Az anyja mosolyogva ígérte, hogy támogatni fogja. Bence alig várta, hogy meghívhassa barátait és kiengesztelje Zsófit.

Szülei megtartották a szavukat, a palotabeli élet korlátain belül kedvére alakíthatta a napjait. Mégis visszalopakodott a szívébe a régi szomorúság. Hiányoztak neki a barátai. És még valami más is, amit nem bírt szavakba önteni. Talán az, hogy senki sem érdeklődött őszintén, mikor készített egy új ruhát vagy rajzot? A szabadság, hogy a ceremóniákon is kiválaszthassa, milyen ünneplőt vesz fel? Hogy a felnőttek ne zavartan, gyermek ismerőseikre hivatkozva fogadják el az ajándék plüssöket? Hogy bátran lejárhasson a konyhába? Amikor egyszer lemerészkedett, a szakács nem tudta, mit kezdjen egy királyi sarjjal, aki dolgozni akar – ráadásul süteményt sütni! Egy új, kellemetlen érzéssel is meg kellett ismerkednie. Összesúgtak a háta mögött. A testvérei, a

szolgálók, az egyszerű emberek. Sose hallotta, mit mondanak, mire odafordult, abbahagyták, de érezte, hogy kibeszélik.

A születésnapján hozta meg a döntést, hogy visszatér a barátaihoz. Lakomát rendeztek a tiszteletére. A szokásos módon megkapta az atyai iránymutatást, hogy este királyfihoz méltón, nadrágban mutatkozzon. Bence szégyellte magát az apja előtt. Ha nem csengett volna Zsófi tiltakozása a fülében, elhitte volna, hogy még rosszabb fia, mint amikor folyton a pocsolyából kellett kiszedni egy-egy vágta vagy vívás után.

A lakoma végén apja egy gyönyörű, míves kardot nyújtott át neki ajándék gyanánt.

– A nemes fegyver, amelynek minden férfi örül, és amit büszkén visel.

Bence nem örült neki. Ekkor döntötte el végérvényesen, hogy ideje *haza*indulnia. Még aznap éjjel levelet írt Zsófiéknak és összecsomagolta a holmiját. A terv azonban zátonyra futott: amikor reggel elmondta a szüleinek, hogy menni szándékozik, a szobájába zárták. Ajtaja előtt őrök strázsáltak, esélye sem volt a szabadulásra.

Zsófi és Baldur öt nap múltán, pirkadatkor érkezett. Éktelen sárkánybömböléssel verték fel a kastélyt. Mikor megpillantották, melyik ablak mögül integet nekik Bence, odarepültek, és Baldur egyetlen faroksuhintással krátert ütött a falon.

– Mert az ablakot nem bírta volna kinyitni magának, ugye?

Zsófi nevetése volt az első, amit Bence meghallott. Soha nem érezte magát boldogabbnak. Kikecmergett a törmelékek alól,

majd a sárkány hátára ugrott. Megölelte a barátait. A könnyeivel küszködött. Zsófi szemében – bár ő ezt soha nem ismerte volna el – szintén nedvesség csillogott. Ezután boldogan hazarepültek.

Bence könnyen visszarázódott a barlangbéli életbe. Napjai derűsen, szabadon teltek. Nem félt többé azt csinálni, amit szeretett. Levélben kért bocsánatot a szüleitől a pusztításért, egyúttal meghívta őket, hogy ha kedvük tartja, látogassanak el a barlangba. Évekbe telt, mire eljöttek, ám amikor végre megtették, örömmel fogadta őket a kis család. Boldogan éltek, míg sok-sok vidám összejövetel és szeretetben eltöltött esztendő után meg nem haltak.

Kiss Judit Ágnes

Róza a bálban

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy kislány. Rózának hívták, és nagyon szerették a szülei. Játszottak vele, dédelgették, az ölükbe vették, simogatták, ha fájt a hasa, és mesét mondtak neki esténként.

Az édesanyja azonban egy nap eltűnt, és amikor a kislány kereste, azt mondták, hogy meghalt. Rózának rettenetesen hiányzott, lassanként már nem is emlékezett rá, hiába nézte a fényképét, nem ismerte fel az arcát. De tudta, hogy egy nap visszatér, hogy megvigasztalja.

Az apukája viszont vigasztalhatatlannak tűnt. Alig szólt Rózához, és sokat ivott egy nagy üvegből, amiből nem adott Rózának. Olyankor sírt is, és ruhástul aludt el, Rózának pedig egyedül kellett pizsamát vennie, és magának mondott mesét este a sötétben.

Egy nap megjelent náluk egy néni. Egyáltalán nem hasonlított anyukára, pedig neki is volt egy kisfia meg egy kislánya. De Róza anyukájára akkor sem hasonlított. Róza apukája örült, ezért Róza is szeretett volna örülni, de nem tudott. A néni egy ideig náluk lakott a gyerekeivel, de nem törődött Rózával, és Róza megtanult ennivalót készíteni magának, kimosni a ruháit, és esténként mesét mondott magának a sötétben.

Később a néni elköltözött, magával vitte a gyerekeit is, és Róza kettesben maradt az apukájával. Kettesben voltak, de Róza egyedül volt. Egyedül kelt föl reggel, elkészítette a reggelit magának, összepakolta a holmiját, és egyedül ment el az iskolába. Amikor délután hazaért, egyedül volt, takarított, rendet rakott, mosott és teregetett, mintha ő volna a saját anyukája. Amikor vacsorát csinált, mindig kent egy vajas kenyeret az apukájának is. Az apukája megette, de nem köszönte meg, Róza mégis biztos volt benne, hogy hálás neki. Este elmondta magának a mesét a sötétben, de gondolatban az apukájának is mondta, és bízott benne, hogy az apukája akkor is meghallotta, ha nem volt a közelben.

Egy nap az iskolában bált hirdettek. Rózának nem voltak szép ruhái. A többiek sokszor ki is nevették, mert a ruhái hol

pecsétesek, hol lyukasak voltak, és vagy feszültek, vagy lötyögtek rajta. Mégis elhatározta, hogy ha törik, ha szakad, elmegy a bálba.

Aznap megint egyedül volt otthon délután. Azon töprengett, honnan szerezhetne báli ruhát. Arra gondolt, varr magának a megszürkült, kopott csipkefüggönyből, ami a nappali ablakán lógott. Pedig alig tudott varrni, csak a leszakadt gombjait tanulta meg visszaölteni a helyükre. Fogta a kisszéket, hogy felálljon rá, és leakassza a függönyt, mikor nagy dörrenést hallott. A ruhásszekrény ajtaja leszakadt. Róza odavitte a széket, felállt rá, hogy megpróbálja visszatenni a leszakadt ajtót, és ekkor a felső polcon átlátszó papírba burkolva valami fehéret vett észre. Óvatosan kivette és kicsomagolta. Egy gyönyörű, hófehér ruha lapult benne. Róza azonnal felismerte. Az anyukája menyasszonyi ruhája volt az, amiben le is fényképezték, és a fotó bekeretezve azóta is az előszoba falán lógott. Megdobbant a szíve. Az anyukája küldte neki ezt a ruhát, akárhol van is. Azonnal felvette. Egy kicsit hosszú volt, leért a földig, és egy kicsit bő. De Rózának volt egy széles, aranyszínű selyemszalagja, azzal összekötötte a derekát. Az alját két ujjal felfogta. Megnézte magát a tükörben, körbefordult. Csodaszép volt. „Köszönöm, anyukám!” – suttogta maga elé. Este, amikor elmondta magának a mesét a sötétben, úgy érezte, az anyukája vele van, és valójában ő mondja a mesét.

Másnap reggel, amikor fölkelt, reggelit készített magának, és megkent az apukájának is egy szelet vajas kenyeret. A kávét is feltette, mert az apukája későn jött haza, és megint semmi nem

maradt a nagy üvegben, amiből inni szokott. Ilyenkor másnap reggel jólesett neki a kávé. Amikor Róza uzsonnát csomagolt magának, csomagolt egy szendvicset az apukájának is, aki még aludt, úgy indult el az iskolába. Jó kedve volt. A többiek meg is jegyezték: „Róza, milyen vidám vagy ma!”

A bál szombaton volt. Róza egész nap készülődött. Maszkot készített magának, és a haját színes selyemkendő mögé rejtette. Fölvette a fehér menyasszonyi ruhát. Belenézett a tükörbe. Nem ismerte fel az arcát. Senki nem ismerhette fel.

Amikor odaért, már tartott a bál. Rózára senki nem figyelt. Beosont a legközelebbi mosdóba, és felöltözött. Báli cipője nem volt, de nem akart a kitaposott, használt edzőcipőjében lenni. Arról esetleg még valaki felismerhette volna. Mezítláb szaladt be a bálterembe. Minden szem rá szegeződött. És egyikben sem csillant felismerés. Többen viseltek álarcot, de ő volt az egyetlen, aki teljesen el tudta rejteni mögötte a kilétét. Mindenki kíváncsi volt rá, de ha megszólították, nem válaszolt, csak a fejét rázta. És senkit nem engedett magához olyan közel, hogy letéphessék az arcáról a maszkot. Sorra kérték fel a fiúk és a lányok, mindenki vele akart táncolni, megfejteni a titkát, de Róza hallgatott, szótlanul táncolt bárkivel, aki felkérte.

Az est végére megválasztották a bálkirályt és a bálkirálynőt. A bálkirályt Róza csak látásból ismerte, idősebb volt nála, és az összes lány rajongott érte. Bálkirálynőként pedig a legtöbben a titokzatos, maszkos hercegnőre szavaztak. Róza felment a színpadra, és mosolygott az álarc alatt. Senki nem látta. Koronát tettek a fejére, és megtapsolták, amikor a bálkirállyal kézen fogva végigvonult a termen, és együtt kezdték a búcsúkeringőt.

– Most már elárulod, ki vagy? – kérdezte a bálkirály, de Róza csak a fejét rázta. Amikor a fiú az arca felé nyúlt, hogy leemelje róla a maszkot, Róza kitépte magát a karjából, és elszaladt. Futás közben érezte, hogy egy szálka belement a talpába, de csak rohant tovább, egész a mosdóig. Ott levette magáról a ruhát, és visszaöltözött a rongyaiba. A koronát a kabátjába rejtette, hogy senki ne vegye észre. Hazáig sántikált a

kitaposott, használt edzőcipőjében, annyira szúrta a szálka a talpát.

Az apukáját otthon találta, a konyha padlóján feküdt elnyúlva, és horkolt. Még szorongatta a kiürült üveget. Róza gondosan betakargatta, és párnát tett a feje alá, mielőtt elment fürdeni.

A fürdőszobatükörben még egyszer megnézte magát. A szokott rongyaiban volt, mégis a bálkirálynőt látta. A lába fekete volt a kosztól; amikor alaposan megmosta, akkor látta csak a bőre alá fúródott szálkát. Elővette a varrótűt, amivel a leszakadt gombjait szokta visszaölteni, amivel ruhát akart magának varrni a függönyből, és nekiállt kipiszkálni a szálkát. Nagy levegőt vett, összeszorította a fogát, és egy nagy rántással megszabadult tőle. Az anyukája ruháját gondosan visszacsomagolta az áttetsző fehér papírba, és beakasztotta a szekrénybe. Felvette a hálóingét, és maga mellé tette az ágyba a koronát.

Amikor elmondta magának a mesét a sötétben, érezte, hogy az anyukája vele együtt mondja. És biztos volt benne, hogy az apukája is hallja, még akkor is, ha a konyha padlóján horkol, kezében a kiürült üveggel. Tudta, hogy bármi is történjék, ő most már királynő, és az anyukája néha visszajön majd érte, hogy megvigasztalja.

Horváth Noémi Rebeka

Picur Panna nagy kalandja

Hol volt, hol nem is volt, volt egyszer egy kisleány. Volt, aki szerint azért nőtt ilyen picurkára, mert a városszéli házuk kisebb volt az aprónál. Mások azt mesélték, hogy az apukája a törpék királya, maga Kapanyányimonyók úr. Persze ennek a felét se higgyétek! Panna, ahogy minden apróság, egy virágból született. Nem is akármilyenből! Egy pompázatos kisrózsából! Érkezésekor nagy volt az öröm a családban, tejbe-vajba fürösztötték a kislányt, és az egész környék a csodájára járt szépségének. Csodálták fényes, fekete haját, gesztenyebarna szemét, napcsókolta, barna bőrét. Igazi kis csodának tartották őt. Kicsinynek, úgy, ahogy mondom, mert még nagyobbacska korában is éppen csak elfért dióhéjágyikójában.

Picur lány volt még nagyobb korában is, de annál hatalmasabb volt szívében a szeretet. Ahhoz túl alacsony volt, hogy megtöltse a kutyusuk tálját, de ne aggódjatok, Panna nem tétlenkedett így se. A napnál is előbb bújt ki az ágyból, felcsimpaszkodott hatalmas nagy diófájuk tetejére, úgy itatta harmattal a kicsi fecskefiókákat. Szeretett köztük lenni, mert a kismadarak szinte olyan aprók voltak, mint ő maga. Mindig volt valami dolga, mondták is róla: ez a pöttöm lány sosem lógatja a

lábát. Ha nem épp a fészekben ücsörgött, akkor az édesanyjának segített vagy a bajba esett állatoknak, bogaraknak, csigáknak, icipici bolháknak. Mert igen, Panna tudta, hogy még a legkisebbeknek is nagy fontosságuk van. Ezt pedig azokból a könyvekből tanulta, amikből az apukája olvasott fel neki esténként. Panna betűről betűre tudta már valahányat. Egyik este azonban egy új mesekönyv akadt a kezébe.

– Tün-dér Pan-na – olvasta a regény kiskabátján. – Tündér Panna! – A kislány dióhéjágyára zuttyant meglepetésében. – Ezt a mesét szeretném ma!

Apukája erre kedvesen elmosolyodott.

– Igen különleges történet az övé! Csak a legkülönlegesebb kislányok hallgathatják! – Az apja érdes ujja végigsimított a lapok tengerén. – Igazi nagy-kislányok!

Panna erre nagyon elszontyolodott. Ő soha nem lesz nagy. És talán még a soha után se.

– Akkor… akkor mégse szeretném – motyogta halkan. – Nagynak lenni… én sose leszek nagy, papa! Soha, de soha. Lehetetlen nagynak lenni.

– Semmi sem lehetetlen! És csak az igazán nagyok elég nagyok ahhoz, hogy kicsik legyenek – mosolygott az apja, majd mesélni kezdett. – Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy tündérkirály. Aprócska tündérkirály volt, de a birtoka akkora, hogy emberfia se látott még akkorát! Volt neki egy fia is, korban, mint te magad, de felesége hét országon se oda, se ide, nem akadt. Elhatározta hát az öreg király, hogy valahány eladósorban lévő tündérlánynak próbát kínál: „Aki közületek, díszes hercegnők, elbújik úgy, hogy a fiam meg nem találja, ő lesz végül Klausz hercegnek mátkája. De jól vigyázzatok! Akit a fiam a próba vége előtt felkutat, nem nyer semmilyen jutalmat.”

Sokfelé vitték a tündérkirály szavát a hírnökök, sok lány öltötte fel legdíszesebb ruháját az alkalomra, legszebb cipőjét a próbára. Majd fényűző sorokban vonultak a tündérkirályi palotába. Három nap, három éjjel után a királyfi számolt:

– Egy, kettő, három! Mire kinyitom a szemem, az lányt ne lásson!

És huss, úgy volt, ahogy mondom, mire a király kinyitotta szemét, már üres volt a palota! Minden oszlop mögött tündérkisasszonyok lapultak, és valahány emeletén a kastélynak újak és újak bújtak. Elindult hát az ifjú megkeresni mindet. Volt, akiket könnyű volt megtalálni: ők varangyok rejtekébe, egerek üregébe bújtak. Volt, akiket nehezebb volt, de a fiúnak a díszes cipők így is hamar szemet szúrtak. Szomorúan

mentek haza a megtalált lányok, egyre többen és többen, de elbújva még így is maradtak elegen.

Panna édesapjának kicsiny ujjai fürgén átpörgettek pár oldalt a mesekönyvben.

– És talán még most is keresi őket, ha a hercegnők elő nem merészkedtek azóta.

Hüvelyk Panna szeme azonban csak nagyra nyílt. Na de ilyet…

– Vége, papa?

Elképzelhetetlennek tartotta a dolgot.

– Igen, picúr. – Az apja felállt, hogy visszategye a könyvet a helyére. Hisz este annak is a helyén illik pihennie. – Ennek a mesének vége.

– De hát az nem lehet! – értetlenkedett tovább a kislány. Most már szemernyi álom sem maradt a szemében. – Így nem lehet vége egy mesének!

– Nem? – rejtette el mosolyát az öreg – Hát, akkor hogy végződik egy mese?

– Tánccal! – ugrott talpra és fordult kettőt a kispárnájával a lányka. – Sok-sok tánccal! Meg kalanddal! Meg cicalábon forgó palotával!

Egy pillanatra mindketten megálltak, majd összenevettek.

– Vannak mesék, amiket magunknak kell befejeznünk! – ültette vissza az ágyra az apukája, majd a durva tapintású kezek gyöngéden betakargatták. – Jó éjszakát, Hüvelyk Panna!

Bár az imént még kicsit se volt fáradt, Pannát azonnal elnyomta az álom, amint feje a puha párnára ért. És álmodott:

táncról, kalandról, cicalábon forgó kastélyról.

Másnap reggel Panna nagy bejelentést tett.

– Ma kalandra megyek, anya! – büszkélkedett leugorva a székről.

Nos, igen… Panna nem igazán tudott titkot tartani. A titok, gondolta, attól jó, ha mások is tudják, és mindenki együtt örül neki.

– Nagy kalandra? – csodálkozott az anyja – Miféle nagy kalandra?

– Táncolós kalandra, kalandos kalandra és cicalábon forgó kalandra! – sorolta Panna lelkesen.

Az anyja kicsi szeme ettől jó nagyra nyílt.

– Ilyen sok kalandra egy nap alatt?

– Segítenem kell a tündérkirályfinak! – intett, de már szaladt is ki az ajtón. – Mégse kereshet meg minden hercegnőt ő egyedül!

Nagy feladat volt ez még két kisembernek is, nemhogy egynek! Így történt hát, hogy Panna a környék boltjába indult. „Ott lakik a legtöbb béka, az édességes polcon” – gondolta.

Két nagy ugrással már át is volt a küszöbön.

– Kislány? – Az eladónéni csodálkozva megigazította a szemüvegét – Segíthetek?

– Békákat keresek! – magyarázta – Sok-sok békát, akiknél elbújhatnak a tündérhercegnők!

A hölgy szeme nagyra nyílt.

– Á! Azt hiszem, tudok segíteni – mosolygott, és felemelte Pannát. Két lépést tett vele balra, majd hármat jobbra. – Ilyen

békákat keresel?

Pontosan ilyen békákat keresett. Csak úgy sorakoztak a polcon, katonásan.

– Igen! – izgatott vigyorral ugrott közéjük, és alaposan kikérdezett minden cukormázas jószágot. – Látott erre hercegnőt, béka úr? És maga, béka asszonyság? Nekem elmondhatják! Jól tudok titkot tartani!

Ám az édességek nem tűntek túl beszédesnek, így végül Panna az eladó felé fordult elkeseredve.

– De hát hol lehetnek a hercegnők?

– Hm, hm. – Az eladónéni végigvizslatta a díszes cukorkatársaságot, majd felkacagott – Á! A válasz egyszerű! – Cinkosan a kislányhoz hajolt, úgy súgta. – Ha a hercegnők megcsókolnak egy békát, akkor abból csudacsinos királyfi lesz! Talán az itt bujkáló hercegnők már mind megtalálták a hercegüket – mosolygott.

Ez a válasz nagyon tetszett Pannának. Hangosan felnevetett.

– Ők bújtak el, mégis ők találtak meg valakit! – kuncogott – Vicces!

Az eladó mosolyogva visszasegítette Pannát a bejárathoz.

– Csudajó játék lehet ez! De miért keresed őket, kislány?

– Titok, úgyhogy elmondom! – bólogatott komolyan. – A tündérkirályfinak segítek megtalálni őket! De ha itt nincsenek… – elgondolkozott. – Nem tudja, merre laknak a kisegerek? Egészen picurikat keresek!

– A legpicuribb kisegerek? – gondolkodott el az eladó hosszasan, majd mosolyogva kinyitotta neki az ajtót. – A

játékboltban! Oda menj, kislány! Ott laknak a legpicuribb egerek!

– Köszönöm! Sietek! És tessék vigyázni a békákra! – Szaladt is tovább, egyenesen öregapó játékboltjáig.

Ott aztán megtorpant a küszöbön, és miután megköszörülte a torkát, bezörgetett. Nem kellett sokat várnia. Az öreg, bár vénnek vén volt, a füle fiatalabb volt, mint egy nyúlfinak.

– Tessék, kislány! Miben segíthetek? – hajolt földig az apóka megigazítva óriási szemüvegét.

– Picuri egereket keresek! – húzta ki magát Panna. – Tud segíteni?

Az öreg szemöldöke ősz hajáig szaladt, de bólintott.

– Tudok, kislány! – Beljebb terelte Pannát, majd egy nagy széket vett elő. – Ott, fent! – mutatott a legfelső polcra. – Ott bujkálnak a papírsasok elől! – Az apóka óvatosan fellépett vele, és feltette Pannát a sok játékegér közé.

Valahányuknak nagy, fekete gombszeme volt, azzal pislogtak a kislányra.

– Egérnép! – lépett közelebb – Elbújt tündérhercegnőket keresek! Segítetek nekem? Kérlek, segítsetek, kisegerek!

De azok csak hallgattak, és bámultak rá tovább.

– Elbújt tündérhercegnőket? – vakarta fejét a bácsika. – Talán… – A diótörők felé sandított gyanakodva, majd Pannához hajolt, és egész halkan folytatta. – Azok a hercegnők bizonyosan már nincsenek itt. – Komolyan bólintott és a diótörők felé biccentett. – Derék katona mind – tisztelgett oda nekik –, ha elkóborolt tündérhercegnőt láttak, azt biztos hazáig kísérték.

– Ó… – Panni készségesen hagyta, hogy az öreg lesegítse a magasból. – Ez nagyon szép tőlük.

– Sajnálom, kislány – igazgatta a szemüvegét az öreg. – Ha hercegnőt látok, értesíteni foglak.

– Köszönöm… – Panni elkámpicsorodva csoszogott ki az üzletből, és meglátta a lebukó napot. Jaj! Vacsorára otthon a helye minden kislánynak! Még a nagy-kislányoknak is! Panna lobogó hajjal szaladt egészen otthona küszöbéig, de ott valahogy mégis megtorpant. Nem tudott segíteni ma senkinek. Nem tetszett neki ez az érzés. És ha maradtak még elbújt királylányok? És ha a herceg nem boldogul nélküle? Elpityeredett.

– Kisasszony? – Egy idegen lépett elé. – Kérem… – Az idegen kicsiny zöld szeme aggodalmat tükrözött. – Ki bántotta? – Egy mozdulattal kivonta gombostűnyi kardját, ami most színaranyként csillant a napfényben. – Majd én megvédem, kisasszony! – suhintgatott párat. – Csak a kisasszony ne szomorkodjon.

Panna szipogva felpislogott, de ijedtében fenékre is zuttyant. A herceg volt az. Maga a bátor tündérfi, aki épp olyan icipici volt, mint Panna.

– Miért, te ki vagy? – kérdezett vissza a lány.

– Milyen udvariatlan is vagyok… – A fiú a puha földbe szúrta a kardot, és meghajolt. – Klausz vagyok, az eljövendő és az el nem jövő tavasz hercege. – Felpillantott. – És kegyedet hogy hívják?

– Panna… úgy értem… – Leporolta magát, és eligazította a szoknyáját. Mintha kissé nagyobbra nőtt volna a nap végére. Nem csak a szoknyája, mindene. – Hüvelyk Panna!

Elsőre csak elmosolyodott, majd felnevetett a herceg.

– Mi olyan vicces? – Panna durcásan karba fonta a kezeit maga előtt.

Nocsak, a karjai olyanok lettek, mint a nagyoknak. De ennél is jobban zavarta, hogy épp kinevették.

– Csak a neved. – A herceg közelebb lépett – Miért nem hívnak Tündér Pannának?

– Mert… – Ezen már a lány is elgondolkodott. – Mert nem vagyok tündér!

– Na és hercegnő sem vagy? – kíváncsiskodott tovább az ifjú. – Tudniillik én elbújt hercegnőket kutatok, de te tűnsz az utolsónak – mosolygott. – Te aztán jól elbújtál előlem!

Panna barna szeme elkerekedett, és most már az ő arca is olyan vörös volt, mint a rózsa, amiből született.

– De én… hisz én… egész biztos nem bújtam el! Most azonban… – Sebtében körbepillantott, hová rejtőzhetne gyorsan. – Most elbújhatok!

– Ne! – Klausz herceg gyengéden elkapta a karját. – Ne bújj el még egyszer! Egy életen át csak téged kerestelek. És nem szeretnélek még egy életen át újra keresni! Többé ne bújj el előlem, kedvesem!

– Én… én nem bújtam el – magyarázta Panna. – Én csak… én csak kicsi vagyok. Olyan észrevehetetlenül kicsi.

– Én észrevettelek. – A herceg előbb kihúzta magát, majd azonnal leereszkedett a válla. – Talán… én nem tetszem neked?

Nos, erről természetesen szó se lehetett! A herceg a legszebb, legcsudacsinosabb herceg volt, akit Panna csak el tudott képzelni. Egy olyan herceg, akihez a legszebb királylány se lehetett volna elég szép.

– Nem erről van szó… Nekem itt van dolgom. Segíteni az apróságokon. Minden apróságon.

A herceg némán figyelte.

– De tudod – lépett elé a fiú –, Tündérkirálynőként mindenkin segíthetsz! – Lassan felderült Panna arca. – És lehetnél az én királyném!

Minden apróságnak segíteni. Ez volt az, amiről a lány mindig is álmodott. Segíteni annak, aki bajban van, és annak, aki bajba kerülhet. És most, hogy nagy lett, még több apróságra tud majd figyelni. Tényleg igazán nagy.

– A nagyságot nem az mutatja, milyen magas és erős valaki. – Ebben a pillanatban Panna apukája lépett ki hozzájuk, arcán titokzatos mosollyal. – Az igazi nagyság mércéje a szívekben lakó szeretet. – Szórakozottan összezárta a kezében nyitva hagyott mesekönyvet. – Felnőttél, Panna.

Hogy ő? Jól megnézte önmagát. Szóval ilyen érzés nagynak lenni!

– De hisz… még nem nőhetek fel, papa! Még nem tudom, hogy végződik a mese! – értetlenkedett a lány.

– Szerintem pedig pontosan tudod! – Megölelte a lányát, majd a herceg mellé lépett, és átadta a fiúnak a mesekönyvet. – Veled lehet csak teljes a mese.

És így volt, hol nem is volt, sok-sok kaland után, lett cicalábon forgó palota és sok-sok tánc. Pannit a legapróbbak királynőjeként ismerték meg az emberek, hisz neki köszönhetően lettek láthatók a természet kicsiny csodái. A hangyákat rendezett sorokba terelte, nehogy rájuk lépjenek, a kiscsigák hátára pedig kagylószerű házat építtetett, hogy mindig időben hazaérhessenek, bármilyen lassúak is. Hol a katicákra festett csinos kis pöttyös ruhát, hol kisfákat ültetett Klausz herceggel. Uralkodása alatt a nagyok közé emelte fel a legkisebb életek csodáját, és így borította virágba Hüvelyk Panna a hetedhéthatár országát.

Harka Sára

Kincső és Karola

Kincső imádta az ablaküvegnek nyomni az orrát, és úgy fürkészni Meggyesváradot. A levendulás dombokat, a falun átcsobogó patakot és a macskaköves téren görnyedő vénséges vén meggyfát. Szerette nézni a szaladgáló gyerekeket, a domboldalon papírsárkányt eregetőket vagy a fáról meggyet csenő csibészeket. Ilyenkor egy-egy nyelvlecke és zongoragyakorlás között azt képzelte, ő is velük játszik.

Ahogy az évek teltek, és Kincső nagylánnyá cseperedett, Meggyesvárad egyre szomorúbb látványt nyújtott. A gyerekek szakadt nadrágban eregették a sárkányt. A téren kolduló anyukák jelentek meg, akik földre borulva könyörögtek pár zsemléért. Kincső egyszer azt is látta az ablakból, hogy egy idős néni a koszos patakvízből merít magának vizet.

Kincső nagyot sóhajtott, elvette tekintetét a néniről, és körülnézett a szobájában. A szellő hintáztatta az ágyára csüngő baldachint. Kilincsén új ruhája lógott, frissen vasalva. Az ágyán gyűrött volt a rózsaszín selyempaplan, de minek is igazítsa meg, ha megteszi a szobalány?

Kop-kop-kop, zörgettek az ajtón, majd választ sem várva belépett az apukája.

– Kincső, miért nem a matematikakönyvet búj od? – kérdezte.

Apukája tekintélyes ember volt, tekintélyes pocakkal és tekintélyes bajusszal. Egyik kezével hózentrógerét markolta, másikkal a sűrű, bogáncsfekete bajuszát igazgatta.

– De Apa, hiszen nyár van!

– Vagyis ideje valami hasznosat csinálnod.

Kincső lehajtotta fejét, majd kibukfenceztek belőle a rég elfojtott szavak.

– Segíthetek neked a munkádban? – kérte, és rögtön el is pirult.

– Hogy az én munkámban? – hökkent meg az apja.

– Szeretnék egy nap polgármester lenni, mint te – válaszolta lesütött szemmel. – Persze, csak ha a falubeliek is úgy akarják.

A polgármester arca először rózsaszín, majd egyre pirosabb színt öltött, míg végül paradicsomvörösre váltott.

– Te? Polgármester? Lány létedre? Na ne nevettess!

– De apa, a falunak segítségre van szüksége!

– Hidd el, lányom, ezeken az embereken nem lehet segíteni – mondta, és megint a bajuszát kezdte fésülgetni az ujjaival. – Naponta kapom a kesergő leveleket, hogy ez kéne egy családnak, meg az kéne az iskolának… Ezeknek semmi sem jó!

– De Apa!

– Mindig csak de apa, de apa… elég legyen! Felejtsd el ezt a butaságot, és foglald szépen el magad!

Az apja kiviharzott. *Bumm!*, nagyot csattant az ajtó mögötte.

Kincső felsóhajtott. Számított rá, hogy apjának nem fog tetszeni az ötlet. Bár meggyőzhetné őt! Nem bírja tovább ebben a rózsaszín szobában, valamit tennie kell!

Kinézett az ablakon. Leugrani nem tud, ahhoz túl magasan van. De talán, ha kilépne az ablakpárkányra, és belekapaszkodna a meggyfa ágába…

Ez az! Ez jó lesz! Visszapillantott még az ajtóra, hogy biztosan nem jön-e senki. Összeszedte minden bátorságát, és kimászott az ablakon. Megragadott egy vastag ágat, és felkapaszkodott a fára, azon könnyedén le tudott mászni. A fatörzs felszakította csipkeruháját, de nem törődött vele. A legalsó ágról lehuppant a földre, és leporolta a tenyerét. Sikerült! Arcát megcsapta a friss szellő, szabadnak érezte magát.

Örömében perdült egyet, és forgás közben, *puff*, beleütközött valakibe!

– Segítenél pár forinttal? – kérdezte a lány, majd Kincsőre pillantva elnémult.

Döbbenten meredtek egymásra. Kincső nem hitt a szemének. Olyan volt, mintha tükörbe tekintene, de ennek a tükörnek nem volt kerete. A kolduslány egy az egyben úgy nézett ki, mint ő! Ugyanolyan barna szeplők pettyezték a tejfehér arcát, ugyanolyan kifésülhetetlenül göndör, krumpliszőke haja volt, és ugyanolyan sárga folt ült a nagy, zöld szeme közepén.

– Miért nézel ki ugyanúgy, mint én? – suttogta Kincső.

– Te miért nézel ki ugyanúgy, mint én? – kérdezett vissza a kolduslány.

Csak nézték a másikat, és lassan, tátott szájjal körbejárták egymást. Minden oldalról megvizsgálták szakasztott másukat.

Annyiban különböztek csak, hogy a kolduslánynak kócosabb volt a haja, piszkosabb a körme és rendetlenebb a ruhája.

– Hű, így nézek ki hátulról? – tűnődött Kincső.

– Nekem pedig ilyen puklis az orrom oldalról?

Hitetlenkedve sandítottak egymásra, majd kuncogásban törtek ki. Csóválták a fejüket, úgy kacagtak. Ez meg hogyan lehetséges? S mikor végre csillapodott a nevetésük, elég volt

egymásra pillantani, és újra kezdődött a térdcsapkodós hahotázás. Olyan jó volt együtt kacagni a meggyfa tövében!

– Hogy hívnak? – kérdezte Kincső, és letörölte a nevetéstől kicsordult könnyeit.

– Karola – válaszolta a lány.

– Cseréljünk életet egy napra!

Karola elkerekedett szemmel nézett rá:

– Igazán?

Kincső bólintott.

– Láttam, honnan mászt̀al ki, te a polgármester lánya vagy. Fogadok, reggelente ágyba kapod a rántottát, és a szekrényed tele szebbnél szebb ruhákkal. Miért vágynál az én életemre?

– A szobámban mindenem megvan, de a világból semmit sem látok – sóhajtotta Kincső.

– Akkor rajta! – mondta Karola. – Ez lesz életem legnagyobb kalandja!

A lányok elbúcsúztak egymástól. Karola felmászott a meggyfán, ahol Kincső lejött, majd be az ablakon.

– Várj! – kiáltott utána Kincső. – Gondosan sikáld meg a körmeidet, és húzz tiszta ruhát!

– Te pedig ne feledd megetetni a macskákat – válaszolta Karola, azzal eltűnt a függöny mögött.

Kincső elbaktatott a patakparti kunyhóhoz, ahol Karoláék éltek. Az ajtón belépve megcsapta orrát a dohos szag. Karola otthona egészen más volt, mint az övé. A plafonról egy vödörbe csöpögött a víz, az egyik villanykörte kiégve csüngött a falon. Az

egész ház akkora volt, mint Kincső szobája egymagában. A lány lába között átiszkolt egy egér, mire Kincső felsikított.

– Karola drágám, te vagy az? – hallott egy női hangot. Biztosan Karola anyukája.

– Igen, én vagyok.

Az anyuka ágyban feküdt, három réteg pokróc alatt, mégis vacogott.

– Lázas vagy? – kérdezte Karola, és tenyerét a nő homlokára tette. Tűzforró volt.

– Igen, drágám, de egy-kettőre meggyógyulok – válaszolta az asszony, és köhintett. – Honnan van ez a szép ruha?

– Találtam – dadogta Kincső.

– Jól van, ügyes lány vagy. Kérlek, segíts nekem, szedd le a száraz ruhákat, és mosd ki a szennyest! Közben vigyázz a testvéreidre, nehogy megint elkóboroljanak. Ki is kéne söpörni, de siess, mert Varjasiné vár a vasalással!

Kincső engedelmesen bólintott. *Testvéreim*?, mosolygott magában. *Mindig is testvérekre vágytam.*

Kincső mosott és takarított, mindent elvégzett, amire kérték. Újdonsült öccse és húga szüntelenül körülötte sertepertélt, hol botokkal kardoztak, hol meg bábóztak az öklükre húzott lyukas zoknikkal. Míg Kincső teregetett, a gyerekek a szárítókötél alatt szaladgáltak át, Kincső pedig kacagva kergette őket.

– Megnézzük a kiscicákat? – kérdezte a húg kifulladva, de ragyogó szemekkel.

Átvágtak a ház mögötti bokrokon, ott feküdt a fűben a répavörös anyamacska, oldalán fekete, fehér és vörös foltos

kölykökkel.

A tesók rögtön babusgatni kezdték a kicsiket, majd az anyamacskát is, aki hangos dorombolással hálálkodott. Kincső is próbálta megsimogatni a cicát, de az kitért az érintése elől és elhúzódott tőle. Inkább az öcs ölébe mászott, és onnan szimatolta gyanakodva Kincsőt.

Na, legalább te felismered az igazi gazdád, gondolta Kincső.

Karola először megmosakodott, aztán nem győzött gyönyörködni újdonsült szobájában. Ugrabugrált Kincső hatalmas ágyán – hop, hop, hop –, aztán felforgatta a ruhásszekrényt. Sorra húzta fel a pörgős szoknyákat és virágos kalapokat. Divatbemutatót játszva sétált fel-alá a szobában, mikor benyitott a szobalány.

– Na de Kincső! – sikoltott a földre hányt ruhakupac láttán, és a szívéhez kapott. – A polgármester úr üzent, hogy vár a vacsora.

Karola háromszor fordult rossz irányba a hatalmas házban, mire megtalálta az ebédlőt. A hosszú asztal fölött ékes csillár függött, Karola sosem látott még ekkorát. Sőt, egyáltalán csillárt sem látott még életében! Az asztal végében a polgármester ült, aki összeráncolt szemöldökkel méregette őt.

– Koszos a körmöd – mondta.

Ej, pedig egy örökkévalóságig suvickoltam, gondolta Karola.

– És tiszta gubanc a hajad! Mégis mit műveltél? – faggatta.

– Csak a szobámban olvasgattam – válaszolta Karola, és félt, hogy piruló arca elárulja.

Az apa még vizslatta egy ideig, aztán lesimította a bogáncsfekete bajuszát.

– Akkor jó étvágyat! – mondta.

A vacsora tyúkhúsleves volt, kacsasült gesztenyés burgonyával, desszertnek pedig ínycsiklandó dobostorta. Karola mindenből kétszer szedett – a tortából háromszor is – és nem győzött betelni a finom ízekkel. De egy pillanatra megállt a villa a kezében, és családjára gondolt. Rosszul érezte magát, amiért ő lakomázik, míg a testvérei éheznek.

– Ha megetted, vár a franciatanárnő – szólt az apja.

Karolát kiverte a víz. Hogy micsoda? Ő lakmározni és lustálkodni jött, nem franciaórára! Azért hagyta ott az iskolát, hogy soha többé ne kelljen tanulnia!

Kincső, miután mindennel végzett a ház körül, elment Varjasinéhoz, ahol egy halom vasalásra váró ruha várta.

– Mi lesz? Állj neki! – nógatta a ház asszonya.

Kincső tehetetlenül állt a vasalódeszka előtt. Még soha életében nem vasalt.

– Gyerünk, fogd meg a vasalót! – szólt rá.

Kincső az egyik blúzt a deszkára terítette, és végighúzta rajta a vasalót. A ruha nem lett szebb, sőt, mintha csak még gyűröttebb lett volna, úgyhogy újra próbálkozott. Ezúttal hosszabb ideig tartotta rajta a vasalót.

– Jaj, nekem! Elégeted! – visította Varjasiné.

Kincső felemelt kézzel hátraugrott.

– Látod? Megbarnult a gallérja – károgta az asszony. – Tedd be abba a szekrénybe, ott vannak a ruháim, amiket többé nem

hordok.

Kincső kitárta a szekrény ajtaját, kilenc polc roskadásig tele volt ruhákkal. Gyöngyösökkel, fodrosakkal, pöttyösökkel, csíkosakkal és mindenfélékkel.

– Ezeket soha többé nem hordja? – csodálkozott.

– Nem. Azokat mind meguntam, vagy kihíztam, ezt pedig te tönkretetted – mutatott a blúzra.

– Akkor miért nem adja oda őket valakinek? – kérdezte Kincső. – Más örülne neki.

– Te szemtelen lány! – ripakodott rá.

Lendítette a kezét, hogy pofon vágja Kincsőt, de az kitért előle.

– Takarodj haza, és meséld el az anyádnak, miért nem vittél haza ma fizetést!

Kincső szipogva bandukolt haza, és otthon hüppögve mesélte, mi történt.

– Semmi baj, lányom – simogatta Karola anyukája a hátát. – Bár nagy szükségünk lett volna arra a pénzre, de majd csak elboldogulunk valahogy.

– Mama! – lépett hozzájuk Karola öccse. – A pék a küszöbön hagyta a megmaradt kenyereket.

– Hányat hozott?

– Kettőt.

– Akkor az egyiket vigyétek át Beáta néninek.

– De akkor nekünk csak egy marad! – szólt Kincső.

– Beátának öt gyermeke van, nekem csak három. Vigyétek át szépen azt a cipót!

Átvitték a kenyeret, majd hazaérve asztalhoz telepedtek. Anyukájuk gyertyát gyújtott, Kincső pedig felvágta a kenyeret, de nem volt mit rátenni. A család minden tagja csendben, hálásan majszolta a maga üres szeletét, egyedül Kincső fintorgott. De amilyen éhes volt, mégis enni kezdett. Vacsora közben a vörös cica az asztal alá osont, és Kincső lábához dörgölőzve kuncsorgott néhány falatért. Kincsőnek megesett a szíve rajta, letörte a kenyere csücskét, és a cicának dobta.

A lány rettentően kimerült az egésznapos tennivalóktól, alig várta, hogy ágyba kerüljön. De vacsora után még elmosogatott, és rendbe tette a konyhát. Végül bágyadtan dőlt le testvérei mellé. Hárman aludtak összebújva a kiságyban, ami Kincső szerint nem is volt olyan rossz.

Kincső másnap csókot nyomott testvérei és anyukája arcára, akik nem értették, miért búcsúzkodik ennyire. Majd hazasétált,

át a macskaköves téren, felmászott a meggyfán, be az igazi szobájába. Rögtön a szekrényhez szaladt, és sorra húzta elő a régi nadrágokat, pólókat, kabátokat. Karola kidugta fejét a rózsaszín paplan alól, nyújtózott egyet, és nagyokat pislogott Kincsőre.

– Tessék, ezt neked adom, ezt is, ezt pedig a húgodnak – dobálta az ágyra Kincső a ruhákat. – A régi játékaimat is elviheted a testvéreidnek, sőt, vigyél könyveket is! Karola megszeppenve nézett rá.

– Szervezhetnénk egy óriási gyűjtést – folytatta Kincső. – A faluból mindenki elhozhatná a holmiját, ami neki már nem kell, de más hasznát venné. Én összegyűjteném, te pedig szétosztanád.

– Ez fantasztikus ötlet! – ragyogott fel Karola arca.

A lányok plakátokat szögeztek ki a gyűjtésről szerte a faluban, majd Kincső körbejárt a tehetősebb szomszédoknál. Sokan kedvesen fogadták, és örömmel adakoztak. Aztán meglátogatta Varjasinét is, akinél előző nap vasalni járt.

– Jó napot! A polgármester lánya vagyok – mutatkozott be.

– Szervusz, kedvesem – mosolygott rá az asszony. – Mi járatban errefelé?

– Gyűjtést szervezünk a szegényeknek, hátha van önnek pár megunt ruhája, amit odaadna.

– Miért adnám? – kérdezett vissza, és a nyájas mosoly eltűnt az arcáról.

– A szomszédok rengeteget adományoztak – duruzsolta Kincső, és közelebb hajolt az asszonyhoz. – Gyarmatiné például

egy egész doboznyi cipőt adott. Azt beszélik, ő a legnagylelkűbb asszony a faluban!

– Még hogy ő a legnagylelkűbb? – szisszent fel Varjasiné. – Gyere csak, én egy egész szekrényre valót adok!

A gyűjtés sikert aratott, zsákszámra érkeztek az adományok. Temérdek ruha, játékautó, kirakós, baba és apróság gyűlt össze, amiket Karola ki is osztott a szegényebb családok között. Minden lábra jutott cipő, és minden gyerek kezébe jutott egy mesekönyv.

Estefelé a két lány a baldachinos ágyon fekve nevetgélt, beszámoltak egymásnak az előző napi élményekről.

– Ősszel visszairatkozom az iskolába – újságolta Karola. – Egész jó volt az a franciaóra.

Kop-kop-kop, zörgettek az ajtón.

Mindketten összerezzentek.

– Gyorsan – súgta Kincső. – Bújj a szekrénybe!

Karola – hopp – bepattant, és magára húzta az ajtót. Így, hogy a régi ruhák máshová kerültek, bőven elfért a szekrényben.

– Lányom – lépett be a polgármester –, tucatszámra kapom a leveleket a falubeliektől.

Kincső félve nézett apjára. Nem tudta, hogy dicséret következik-e vagy dorgálás.

– Mit írnak? – tudakolta.

– Azt, hogy az én lányom nemes gyűjtést szervezett, és a családok hálásak az adományokért.

Kincső elvigyorodott, és apukája megveregette a vállát.

– Be kell látnom, nem gondoskodtam a falunkról, nem törődtem az emberekkel. De a te szíved odafigyelt a szegényekre! Már elhiszem, hogy egy nap remek polgármester lesz belőled.

– Köszönöm! – Kincső átölelte apját, két karjával alig érte át a széles derekat.

– Most pedig vacsorázzunk! – szólt az apja. – Nyugodtan hívd meg azt a lányt is, aki tegnap itt aludt.

– Tessék? – döbbent meg Kincső.

– Tán azt hiszed, nem ismerem fel a saját lányomat? – nevetett a polgármester.

Kincső megvakarta a feje búbját, és apukájával együtt nevetett. Segített a falun, és az apukáját is sikerült meggyőznie. Ez volt minden, amire vágyott.

– Esetleg a családját is meghívhatja? – hallatszott egy hang a szekrényből.

– Hogyne!

– Szólok is nekik! – Karola kirontott a szekrényből, átszökkent az ablakon, és mászott is lefelé a meggyfán.

– Karola! – rikkantott utána Kincső. – Legközelebb nyugodtan használd a lépcsőt.

Karola intett, és nyargalt tovább a patak felé.

Kincső és apukája egymás mellett álltak az ablakban, együtt fürkészték Meggyesváradot. A levendulás dombokat, a falun átcsobogó patakot és a macskaköves téren görnyedő vénséges vén meggyfát.

– Pompás innen a kilátás! – mondta a polgármester, és átkarolta lányát.

Kasza Kriszta

Trivadar, a háromfülű nyúl

Nem is olyan régen, a Zafír-erdő mélyén különös dolog történt. Olyan különös, hogy talán egy szavamat sem hiszitek majd. Pedig amit mesélek, éppoly igaz, mint hogy én, Berci Bácsi vagyok Zafír-erdő legidősebb állata: egész pontosan 216 esztendős, hat hónapos és két napos. Feladatom nem kisebb, minthogy teknősőseim után folytassam erdőnk történetének krónikáját, és most olyan szerencse ér benneteket, kedves erdőntúli lakók, hogy megosztom veletek könyvem legkülönösebb történetét.

Éppen nyolc évvel, hat hónappal és hét nappal ezelőtt (azért emlékszem ilyen pontosan, mert aznap repedt el a teknőm) nagy volt az izgalom a Zafír-erdő közepén, a Répa utca 6. szám alatt: Nyuszi Mama kisnyuszikat hozott a világra. Erre a nagy napra, mikorra Vadkan doktor a kicsik jövetelét jósolta, összegyűlt az erdő teljes népe. Még a békák és százlábúak is megszakították ilyenkor szokásos násztáncukat, és aggódva, de bizakodva figyelték az ablakon át, mi is történik a nyuszikházban.

Bizony, nagy volt a sürgés-forgás! Egér Ede még az alvópólóját is magával vitte, hátha hosszú lesz az éjszaka, mert nem akart lemaradni semmiről. Az éjszaka pedig valóban hosszúra nyúlt. A százlábúcsalád bevackolt egy korhadt odúba,

a katicák pedig pöttyeiket tisztogatták (ahogy ti a fogatokat mossátok lefekvés előtt). A mókusok éberen őrködtek, néha bevilágítottak szentjánosbogár-lámpáikkal az ablakon, és helyzetjelentést adtak. A hóbagolynak könnyű dolga volt, ő nem volt álmos. Épp egy mesekönyvet olvasgatott Hedvigről, a varázsbagolyról, amikor felharsant a kiáltás:

– Megvan az első! – hangzott a bába, Pocok Emma szájából. Az ajtó kinyílt, és Pocok Emma boldogan tartotta feje fölé a kicsit, ősi erdei szokás szerint. Mindenki boldogan felsóhajtott, de üdvrivalgásról szó sem lehetett, nehogy megijesszék a csöpp nyuszit. Aztán türelmesen vártak tovább.

Így történt ez másodszorra is, amikor a bába egy kis szürke csöppséget mutatott fel boldogan.

– Fiú lett! – közölte elégedetten a pocok. – Azt hiszem, ennyi! – tette hozzá később, de bentről még motozás hallatszott.

Izgatott morajlás lett úrrá a tömegen (igen, ha csak a hangyacsalád 323 tagját számítjuk, máris tömegről beszélhetünk).

– Lesz egy harmadik is? – kérdezte félénken egy kis keresztespók.

Akadtak, akik már hazaszállingóztak, mások pedig javában szundítottak a holdvilágos esten, amikor hangos kiáltás törte meg a csendet:

– No, még ilyet! – hallatszott Vadkan doktor hangja.

Végre aztán harmadszorra is kitárult az ajtó. Pocok Emma egy bepólyált csöppséget hozott ki, aztán bizonytalanul őt is a magasba emelte. Mindenki elnémult, csak a szószátyár Szajkó Samu szólalt meg:

– De hisz ennek egy, kettő, háárom füle van!

– Nahát, ez csupa fül! Azonnal összehívom az erdei tanácsot! – jelentette ki Nyest Vendel, a polgármester. – Holnap hajnalhasadáskor, mikor pontban ötöt koppant a harkály, minden mozgó és mozdulatlan (itt Lajhár Jenőre nézett) legyen az Üvöltő Békák tavánál! – szólt az erdőlakókhoz.

– Széledjetek szét, nincs itt semmi látnivaló! – siettette a népet Csótány Csongor, a csendőr.

– Kárr, kárr! – károgta egy varjú vészjóslóan.

Az erdő lakói hazaindultak, susmusolva, csodálkozva. A Répa utca 6. lámpái is hamarosan kialudtak.

– Trivadar lesz a neve! – hangzott Nyuszi Mama gyönge hangja, és bár már én is úton voltam hazafelé, még tisztán hallottam minden szavát, hiszen tudjátok, a teknős nem épp a leggyorsabb állat.

Hát, így kezdődik krónikám legkülönösebb bejegyzése, Trivadar, a háromfülű nyúl története. És hogyan folytatódik? Mesélem tovább, figyeljetek: még alig hasadt a hajnal, de már tolongtak az állatok az Üvöltő Békák tavánál (bizony, a békák nem túl halk állatok). Szitakötők szálltak körbe-körbe, és irányították a forgalmat.

– Tücskök jobbra, hangyák balra! Varjak a Nagy Fűzfa hetedik emeletére! Mókusok a Dióváró Terembe! Csigák, a parkolóba!

És így tovább.

Végül megjelent Nyest Vendel méltóságteljes alakja. A polgármester rögtön el is kezdte a gyűlést:

– Hallatlan dolog történt! Ilyen esetről egyik ősi krónikánk sem számolt még be! Mint azt mindenki tudja, Nyúl Simonéknak háromfülű utódja született! Félek, ha ennek híre megy, megjelenik itt a Zűrhír egyik firkásza, és rémeket ír az erdőnkről.

– Engedelmével, egy feljegyzés mégis beszámol hasonlóról – szólalt meg mindenki ámulatára Lajhár Lajos, aki most szokásával ellentétben ébren volt.

– Miféle feljegyzés? Honnan veszed? – kérdezte a polgármester türelmetlenül.

– Hát szóval, a kolumbiai Lajhárkódex, amit lusta kisgyerekként gyakran olvasgattam két szundítás között, említést tesz hasonlóról… Mármint arról, hogy léteznek különleges állatok, akik mások, mint mi! A kódex szerint élnek messze tőlünk színüket változtató állatok, vagy éppen hatalmas, nagy ormánnyal rendelkező óriások – itt halk morajlás hallatszott –, sőt, máshol még egy rettentő rút kiskacsáról is olvastam, aki nagykorában hattyúvá változott! Akkor meg miért ne lehetnének háromfülű nyulak is?

– Ugyan már, merő fantázia! Nincs más bizonyítékunk ezek létezésére, mint egy holdkóros sosem látott könyve!

– Ami azt illeti, én sok mindent láttam – folytatta a lajhár. – Mint tudjátok, én sem innen származom. Ha nem felejt itt engem a vándorcirkusz, az én létezésemben sem hinnétek. És ahonnan én jöttem, ott minden más, mint itt.

– Attól még nem biztos, hogy az jó is! Ugyan, mi hasznodat vesszük? – sziszegte Kígyó Kelemen.

– Hasznomat vennétek, ha néha rám figyelnétek – motyogta szegény Lajhár Jenő.

– Térjünk a tárgyra! – vette át a szót Nyest Vendel. – Szavazzuk meg, mi legyen a kisnyúllal! Jövő héten jönnek erre

az erdei sasok, szokásos egérvadászatukra! Felajánlhatnánk a kis teremtményt nekik!

– De-de ké-ké-kérem… – dadogta Hangya Henrik, aki egyetértett Lajhár Jenővel. – Ez a kis jövevény miért olyan veszélyes? Tö-történtek már fura dolgok az erdőben! És a ma-magunk nemében mind különösek vagyunk!

– Én például tüskés vagyok! – súgta félénken Sün Sebi.

– Én meg a hátamon hordom a házamat! – érvelt egy éticsiga.

– Elég! – kiáltotta a polgármester. – Szavazzunk!

Az állatok feltették a kezüket, Trivadar kiközösítését mindössze egy patkánycsalád és Kígyó Kelemen szorgalmazta, így Nyest Vendel összesítette az eredményt.

– Állatok! A szavazatok alapján a következő döntés született: a kisnyúl, bár furcsa teremtmény, mégsem veszélyes! Egyelőre. Pontosan hét holdtölte után visszatérünk erre a kérdésre, addig itt élhet köztünk, de a Zafír-erdőn túl tartsuk titokban a létezését! – A polgármester berekesztette az ülést, majd elsétált.

Így történt, hogy a kis Trivadar megmenekült a hegyi sasoktól, és esélyt kapott arra, hogy úgy éljen az erdőben, mint bármelyik állatgyerek.

Telt-múlt az idő. Az erdő lakói furcsán néztek Nyuszi Mama után, mikor a három csöppséget tolta a babakocsiban, és előbukkant a kis Trivadar három fülecskéje. Pár évre rá ugyanilyen furcsán néztek Trivadarra az osztálytársai is, mikor először ment az állatiskolába. Trivadar napközben boldogan

játszott a többiekkel, de esténként néha szomorkodva nézte tükörképét.

– Anya, én miért vagyok más? – kérdezte olykor, fülmosás közben.

– Te különleges vagy, kicsim! – felelte Nyuszi Mama.

– De a gyerekek csúfolnak, hallom mind a három fülemmel, hiába suttognak! Propellerfülűnek meg másféleszűnek neveznek, de én nem érzem magam másnak!

– Mert nem is vagy más. Szóval ne hallgass rájuk, csak saját magadra. Egy nap majd ők is rájönnek, hogy semmivel sem különbek nálad! Meglátod! A nyulat nem a külső alapján ítéljük meg, hanem tettei szerint!

És egy szép napon valóban igaza lett Nyuszi Mamának. Csendes éjjel ereszkedett az erdőre, csak Trivadar nem tudott aludni, kis fülecskéit gyűrögetve próbálta álomba ringatni magát. Éppen azon gondolkozott, hogy aznap az iskolában vajon miért őt gyanúsították meg azzal, hogy leverte a tányérokat, és miért nem a valódi tettest, Varjú Verát. „Biztos a fülével sodorta le!” – kiabálták Trivadarra mutogatva, és még a tanár sem védte meg. Trivadar egyszer csak elunta az álmatlan, bánatos forgolódást.

– Azt hiszem, sétálok egyet a kertben – döntötte el végül, felkelt az ágyból, és kireteszelte az ajtót. Éppen elért a kert végi kis padhoz, amikor baljós hangok ütötték meg a füleit (mind a hármat): recsegés, ropogás és sistergés. Mintha valami messziről közeledne az erdő felé.

Trivadar berohant a házba, és próbálta felébreszteni apukáját:

– Apa, apa! Ébredj, valami zajt hallok, és egyre erősödik!

Nyuszi Papa kikászálódott az ágyból, és dideregve kiment az ajtóig.

– Jaj, fiam, az éjszaka sötét, mint a holló begye, és hideg, mint a béka feje! Te miért vagy még ébren? Nem hallok semmit, nyugodj meg, és aludj! Ha baj lenne, Csótány Csongor már riadót fújt volna! – nyugtatta fiát, azzal visszafeküdt.

Trivadar nem tudott megnyugodni, döntenie kellett. „Hinnem kell magamnak, hinnem kell a füleimnek!” – szánta el magát végül, és már szaladt is ki a házból. Egyenesen Varjú Veráék házáig futott, és bekiáltott a csukott ablakon. Varjú Papa álmosan válaszolt neki:

– Ki az, és mit akar ilyen későn?

– Én vagyok az, Trivadar! Baj van, érzem! Vagyis, hallom! Valami recsegve, ropogva közeleg! Repülj az erdő fölé, kérlek, és nézd meg!

– Rendben! – dörmögte Varjú Pál, a nyugalmazott rendőrtiszt, aki hosszú ideje egy kis kalandra vágyott, majd felszállt. Mikor a nagy fűzfa mögé kukkantott, előbb a szava is elakadt, de aztán vad károgásba kezdett:

– Riadóóóó! Riadóóó! Ég a nádas az erdő mellett! Az Üvöltő Békák tavánál! Ébresztőőő!

Egy szempillantás alatt felkapcsolódtak a lámpák, és az erdő felbolydult. Mindenki sürgött-forgott, kapkodott. Trivadar a vészkürthöz rohant, és teljes erőből megfújta.

– Mi történt? – riadt fel Nyest Vendel. – Ki fújta meg a vadászkürtöt? Hogy történhetett ez? Azok ott tűzoltók?

Egy rakás patkány ugrott elő a riadóra, vizes fecskendőkkel, pipacspiros mellényben.

– Futáás! Mielőtt a tűz eléri az erdőt! Még megfékezhetjük! – kiáltották, és szétszéledtek az erdő minden irányába.

A többi állat vízzel teli vödrökkel futkosott, és mindenki segített eloltani a tüzet. Még épp idejében kezdtek neki az oltásnak, így a tűz egészen picire zsugorodott, és végül nagyokat pöfékelve az erdő bejárata előtt kialudt, épp csak Vidra Viktor odúját pörkölte meg kissé, aki mindig is szeretett volna egy rusztikusabb tetőt.

– Éljeeen! Megmenekült az erdő! – kiáltotta egy egérlány, és mindenki vele örült.

– Figyelem, állatok! A bajt elhárítottuk, épp időben! Ki értesítette a hatóságot? – kérdezte Nyest Vendel egy rögtönzött emelvényről, még vizes ruhában.

– Trivadar volt az! – kiáltotta Varjú Vera, aki a családi fészekből nézte végig vacogva az eseményeket. Apukája helyeselt, majd mindenről beszámolt a többi állatnak.

– Valóban! Ha Trivadar nem ébreszt fel minket, mind odavesztünk volna! A mókusok valószínűleg erdei tábortüzet raktak, hogy mogyorót süssenek, és egyikük se vette észre, hogy egy parázs égve maradt. A szél aztán elfújta a füstöt, és senki nem hallotta a tűz ropogását, csak Trivadar észlelte. Neki van a legjobb hallása közülünk!

– Éljen a háromfülű nyúl! – kiáltotta egy szarvasbogár, majd mindenki éljenezni kezdett.

Így történt, hogy Trivadart a másnap összehívott rendkívüli erdőgyűlésen kinevezték Zafír-erdő díszpolgárának és tűzoltó elsőtisztnek. Attól a naptól kezdve nem volt többé csúfolódás, sem suttogás Trivadar háta mögött. Mindenki előre köszönt neki, sőt, minden apró-cseprő dologgal őt keresték meg:

– Trivadar, hallgasd csak, kattog a sütőm, megnéznéd, mi baja?

Vagy:

– Hallgasd ki, kérlek, a halak beszédét, hogy hol található a legfinomabb moszat?

És így tovább.

Lajhár Jenőre pedig, aki kezdettől fogva kiállt Trivadar mellett, több tisztelettel tekintettek ezután: kinevezték az erdő

tanárának. A kisállatok szerették az egzotikus, kolumbiai történeteit, és azt is, hogy napközben több alvószünetet is tartottak.

Trivadar, a háromfülű nyúl az erdő leghíresebb állata lett, még a rettegett Zűrhír napilap sem tudott róla rosszakat írni, de Trivadarnak sose szállt fejébe a dicsőség. Egy dolog azonban megváltozott: este, fülmosás közben, a tükör előtt állva már nem kérdezte azt az anyukájától: „Miért vagyok én ilyen?” Ehelyett azt mondta:

– Úgy vagyok jó, ahogy vagyok! Éppen így, három füllel! Én vagyok a legboldogabb nyúl a világon!

Most pedig befejezem a történetet, elfáradtam a mesélés közben, hiszen nem vagyok már mai hüllő! No de még valami. Remélem, ti sem bánkódtok a tükörképetek miatt. Szeplős a fületek? Világít az orrotok? Vagy a ti teknőtök is megrepedt? Ne is törődjetek vele! Ez csak azt jelenti, hogy ti is különlegesek vagytok. Úgy higgyétek, hogy ezt én mondom, Berci Bácsi, Zafír-erdő legbölcsebb állata.

Kertész Edina

A kacskaringós szívószál

Az apukák, anyukák, nagymamák, nagypapák és nagybácsik már vártak a gyerekekre, akik az erdei táborból tértek haza, és akik zsibongva lepték meg őket, mint méhek a tavaszi virágokat. Csak éppen Janóra és Magdára nem várt senki. Mindenki kiabált, búcsúzkodott és kacagott, aztán lassanként eltűntek, egyesével-kettesével elsétáltak, és csak Janó és Magda maradtak ott.

Janó ide-oda nézelődött, várta, hogy Onya feltűnjön a nagy tömegben. Sokan voltak a pályaudvaron, egy bácsi két nagy bőrönddel a kezében futott a vonata után, nehogy lekésse, majdnem elsodorta őket.

Onya csak nem akart megérkezni.

– Biztosan nem tudott időben eljönni a lámpagyárból, mert a kiabálós főnöke nem engedi – mondta Janó.

Magda végigfuttatta az ujjait a mohadarabon, amit a kiránduláson szedett le egy nagy, kerek kőről. Selymes volt és puha, mint egy cica szőre. A nagy, kerek kő az erdei ösvényen hevert, ahol összeborultak felettük a fák, és titkokat súgtak a falevelek. Magda is tudott egy titkot, de senkinek nem mondta el. Nagyon figyelt, hogy ne árulja el véletlenül magát, még akkor sem, amikor az erdei ösvényen a táborvezető egy medvéről

kezdett énekelni. Magda mellette lépkedett, vele énekelt, és akkor széthajoltak a fák, és napfény cirógatta meg Magdát.

A pályaudvar üvegcsarnokába nem sütött be a nap. Komor felhők gyülekeztek odafent, és valahol a magasban sötétszürke galambok csattogtatták a szárnyaikat.

– Nem jön – mondta Janó. – Menjünk.

Magda a virágos szoknyája zsebébe rakta a mohadarabot, és megfogta Janó kezét. – Hogy találnak haza a galambok? – kérdezte.

Janó felnézett. – A morzsák útját követik. Mindig csak a morzsákét. De nekünk nem kellenek morzsák, tudom, hogy villamossal kell menni az iskolához. Onya biztosan ott vár minket.

Úgy is tettek. Felszálltak a sárga villamosra, utaztak két megállót, aztán leszálltak. Magda szorosan fogta Janó kezét, hogy el ne sodródjon tőle valahogy a tömegben. A virágosbódénál sárga, piros, kék virágok hajtották feléjük a fejecskéjüket. A sarkon egy kutya ült a gazdájával, és szelíd, csokoládébarna pillantást vetett Magdára. Magda lekuporodott, és megsimogatta, mire a kutya megnyalta a kezét. De Janó már rángatta tovább.

– Gyere, Onya biztosan aggódik már.

Csakhogy az iskola előtt senki nem volt. A nagy, kék kapu zárva volt, az utca üresen ásított.

Magda, mit tehetett volna, elsírta magát.

– Most mit csináljunk? Mi lesz így velünk?

Janó megvakarta a fejét, és körülnézett. Mit csináljanak most, hová menjenek? Szégyen, nem szégyen, ő is elsírta magát. Ahogy így álldogáltak, sírdogáltak, megállt mellettük egy zöldkabátos, öreg néni, és megszólította őket.

– Mi a baj, kedveskéim? Nem találtok haza?

Magda ijedtében Janóhoz bújt, úgy megijedt. De a néni olyan kedvesen kérdezgette őket, hogy lassacskán megjött a bátorsága, és már ki mert kandikálni Janó háta mögül. Janó pedig elpanaszolta a bajukat. Hogy Onya nem várta őket a pályaudvaron, és most nem tudják, mitévők legyenek.

– Gyertek el hozzám – mondta a néni, és megcirógatta Magda arcát. – Én majd vigyázok rátok, míg az anyukátok értetek jön. Előtte elmegyünk hozzátok, és hagyunk egy üzenetet a címemmel, így az anyukátok tudni fogja, hol vagytok. Jó lesz így?

Janó megszívta az orrát, és erősen törte a fejét. Sehogy sem tetszett neki a dolog, hogy elmenjenek ezzel az öreg nénivel. De hát mi mást tehetnének? Nem volt más ötlete neki sem. Biccentett, és együtt elindultak arra, amerre a gyerekek laktak.

Keskeny kis utcákon mentek, el a kínai bolt, a cipészműhely, a szőnyegüzlet mellett, míg végül bekanyarodtak Janóék házába. Magas ház volt, fekete a fala, szűk az udvara. Az udvar leghátsó zugában éltek Janóék.

A néni becsöngetett, de senki sem jött ki. Onya nem volt otthon, és a medve sem nyitott ajtót. Ha otthon is volt, talán aludt, ahogy szokott. Magda jobban is örült, hogy nem jön. Akkor a kedves, zöldkabátos néni rájött volna Magda titkára,

amit senkinek sem mondott el. Hogy lakik náluk egy medve, egy szőrös, rosszkedvű medve, aki mindig téli álmot alszik, ha pedig nem alszik, követeli, hogy itassák meg, mert szomjas. Ha aztán eloltotta a szomját, megint elalszik. Onya mindig azt mondta, legyenek vele türelmesek, de Magda félt a medvétől, mert nagy volt a mancsa, és néha odakapott. Olyankor Janóval gyorsan elbújtak az asztal alatt, míg a medve újra el nem aludt.

A néni elővett egy füzetet a táskájából, kitépett belőle egy lapot, és nagy betűkkel ráírta: „A gyerekek a Zöldfa utca 13-ban vannak, 2. em. 3. özv. Zöldi Aranka."

A lapot az ablak rácsa mögé dugták, Magda megfogta Janó kezét, és követték a zöldkabátos nénit a szűk utcákon.

Ahogy mentek, mendegéltek, egyre tágasabbak lettek az utcák, és már az ég is látszódott a háztetők között. Janó néha hátrapillantott, hogy megjegyezze az utat, és visszataláljanak.

– Mit nézel? – kérdezte a néni.

– Csak láttam egy piros kabriót – felelte Janó.

Mentek, csak mentek. Janó megint hátranézett.

– Mit nézel? – kérdezte újra a néni.

– Csak láttam egy fekete terepjárót – mondta Janó.

Fényes kirakatú üzletek előtt mentek el, és egy fánkozó előtt. Magda megállt: ínycsiklandó vaníliaillat áradt odabentről, és belekúszott az orrába.

– Éhesek vagytok? – kérdezte a zöldkabátos néni, mire Janó bólintott. A néni bement a pékségbe, és kisvártatva két nagy, barna papírzacskóval tért vissza. – Gyertek, már nem vagyunk messze – biztatta őket.

Hatalmas, kétszárnyú kapu előtt álltak meg. A néni elővette a kulcsát, és kinyitotta az ajtót. Odabent a lépcsőházban ragyogóan világos volt, piros szőnyeg futott a széles lépcsőkön.

– Gyertek csak, gyertek – mosolygott a néni, Janó és Magda pedig ámulva követték az emeletre, ahol megálltak egy újabb ajtó előtt.

A néni ezt is kinyitotta, és intett, hogy kövessék. Fényárban úszott a szoba, amibe beléptek, kényelmes fotelek pöffeszkedtek az ablakok alatt, és az egyikből egy szürke cica ugrott le.

– Ez itt Rozina – mondta a zöldkabátos néni, levette zöld kabátját, és felakasztotta a fogasra. Így, kabát nélkül sokkal kisebbnek tűnt. A cica Magda lábához dörgölőzött, a kislány pedig lehajolt, és megsimogatta. Olyan puha volt a bundája, mint a moháé, amit a virágos szoknyája zsebében őrzött.

A cica nyávogott, mintha mondani akarna valamit, Magda pedig még közelebb hajolt, és figyelmesen hallgatta.

– Mossatok kezet – mondta a néni, és egy fehér ajtóra mutatott. Odabent aranycsapból folyt a víz, a szappan pedig málnaillatú volt. Magda addig szappanozta a kezét, míg csupa hab nem lett. Aztán megtörölte a puha, fehér törölközőbe. Janó csak a víz alá tartotta a kezét, és a törölközőért nyúlt: a keze nagy, fekete foltot hagyott maga mögött. Magda megijedt, hogy észreveszi a néni, és gyorsan bedugta a törölközőt egy nagy, fonott ládába.

Odabent, a szobában, rózsás porcelántányérokon már várta őket az asztalon a két zacskó tartalma: mindenféle színes fánkok, rózsaszín, fehér, csokicsíkos, aranysárga. A néni egy

kancsó piros szörpöt is hozott és magas poharakat. A poharakban pedig két zöld, kacskaringós szívószál volt.

Magda és Janó farkaséhesen vetették rá magukat a fánkokra: a rózsaszín málnaízű volt, a sárga vaníliakrémes, a fehér pedig fehércsokis.

A málnaszörp felfelé kanyargott a kacskaringós szívószálakon.

– Ezeket én készítem – mondta a néni. – A szívószálgyárat még a férjem alapította, és én vettem át, miután meghalt – magyarázta a néni, és szomorúan elmosolyodott. A cica a lábához dörgölőzött, és elnyávogta magát. – Egyetek, igyatok, én addig adok enni Rozinának – tette hozzá a néni, és eltűnt a konyhában.

Janó beleharapott egy fánkba. Magda közelebb húzódott hozzá, úgy súgta neki:

– Ez a néni a zöld boszorkány.

Janó csak megrázta a fejét.

– Miket beszélsz?

– De, mondom – erősködött Magda. – Rozina súgta nekem. De nem kell félned. A zöld boszorkányok nem bántanak.

Janó bosszúsan válaszolta:

– Már megint mindenféléket kitalálsz.

Magda válaszolni akart, de megszólalt a csengő. A néni kisietett a konyhából, és kinyitotta az ajtót. Hát a medve állt ott. Szürke, nagy kabátban volt és sapkában.

– A gyerekekért jöttem – mormogta.

A néni hátranézett, de a székeken, ahol az előbb a gyerekek ültek, most nem volt senki.

– Nahát! Hova tűntek? – csodálkozott. – Várjon egy pillanatig, máris előkerítem őket.

Ám Janónak és Magdának nyoma veszett. A néni megnézte az asztal alatt, a kamrában, a könyvespolc mögött, még a mosógépben is. De csak nem kerültek elő.

Akkor megint csöngettek. A néni ismét kinyitotta az ajtót. Onya állt ott, fázósan topogva.

– Hát te meg mit keresel itt? – kérdezte csodálkozva a medvétől.

– Elviszem a gyerekeket – morogta a medve.

– Dehogy viszed! – kiáltotta Onya. – Megmondtam, hogy többé nem akarunk látni.

A medve erre dülöngélve közelebb lépett hozzá, és ütésre emelte hatalmas mancsát.

Erre a fürdőszobában nagy zaj támadt, feldőlt a fonott láda, Magda és Janó ugrottak ki belőle.

– Hagyd békén! – sivította Magda, és nekirontott egyenesen a medvének. A medve csapkodott jobbra-balra. Ezt már Janó és Onya sem nézhették tétlenül: mind rácsimpaszkodtak, és harapták, ütötték. A medve fájdalmasat kiáltott, és nagyot suhintott a mancsával.

Erre előpördült a zöld boszorkány, és huss, jókorát ütött a fejére egy esernyő nyelével.

A medve felüvöltött.

– Ezt még megbánjátok – mormogta. De mivel látta, hogy fölékerekedtek, inkább eloldalgott. Nagyot csattant mögötte az ajtó.

A zöld boszorkány csodálkozva nagyot sóhajtott.

– Azt a zöldcitromfáját.

– Ne haragudjon – mentegetőzött Onya. – Tudja, ő a gyerekek mostohaapja. Mindig azt ígérte, hogy megváltozik, én meg hittem neki. De most már elég volt. Többé nem bánthat senkit. Fel is út, le is út.

Magda odabújt Onyához, aki lenézett rá, és megsimogatta a fejét.

– Sajnálom, hogy elkéstem a pályaudvarról – mondta.

– A kiabálós főnök miatt volt? – kérdezte Janó.

– Nem – rázta meg Onya a fejét, és nevetett. – Azért jöttem később, mert ünnepség volt a lámpagyárban. Olyan sokat

dolgoztam, hogy ezentúl több pénzt kapok, és még jutalmat is adtak. Egy hatalmas csillárt. Hazamegyünk, és felszereljük. Jó lesz?

– Jó lesz! – kiáltotta Magda.

– Tartsátok meg a szívószálat emlékbe – mondta a zöld boszorkány, és a kezükbe nyomta a kacskaringós szívószálakat. – Ha pedig van kedvetek, látogassatok meg, szívesen látlak titeket. És fánk is lesz mindig – kacsintott Janóra, mire Janó örömében akkorát ugrott, mint egy bolha.

Magda elővette a mohadarabot a szoknyája zsebéből, és a zöld boszorkány felé nyújtotta.

– Locsolni kell, akkor mindig ilyen szép zöld lesz – mondta, és látta a néni arcán, hogy nagyon örül az ajándéknak.

Otthon Janó, aki nagyon jól bánt a szerszámokkal, felszerelte a csillárt, míg Onya a létrát tartotta neki. Mikor elkészült, Magda felkapcsolta a villanyt, és olyan fény töltötte be a szobát, mintha a nap ragyogna odabent.

Ruff Orsolya

A nagy Alfredo

Élt egyszer, nem is olyan régen, a Katica Óvodán innen, de a toronyházakon túl egy kisfiú. Daninak hívták. Már iskolába járt, de volt egy régi szokása. Hazafelé menet szívesen számolta a házakat. Amint befordult az utcájukba, már el is kezdte. Egy, kettő, három… Daniék a tizenharmadik házban laktak. Alig várta, hogy hazaérjen. Amikor belépett a kapun, boldogan sóhajtott. „Végre – gondolta magában. – Végre észrevesznek.”

Dani ugyanis láthatatlan kisfiú volt. Nem mintha átlátszó lett volna, vagy olyan, mint a víz, amikor megnyitod a fürdőszobában a csapot. Dani látszólag teljesen átlagos volt, olyan, mint te vagy én, vagy a szomszédban lakó gyerek. A haja barna színű volt, a szeme kék, és ha nevetett, két apró gödröcske jelent meg az arcán. Nem volt túl magas, és ha az asztalhoz ült, még tudott kicsit kalimpálni is a lábával.

Szeretett kalimpálni. Anya régebben mindig rászólt:

– Dani, ne kalimpálj!

De mostanában annyira leköti a telefonja, hogy anya akkor sem néz fel belőle, ha Dani egyszer-kétszer belerúg az asztal lábába. A múltkor még a müzlije is kifröccsent egy kicsit, de anya nem szólt semmit, csak sóhajtott, hátranyúlt egy szivacsért és felitatta az asztalról a tejet. A szemét közben végig a telefonján tartotta.

Dani tudta, hogy anyát ilyenkor nem szabad zavarni, mert mindig sok a dolga. Ha mégis nagyon elszomorodik, akkor anya összeborzolja a haját, ad egy puszit a feje búbjára, és azt mondja:

– Kimehetsz játszani a kis barátaiddal!

Csakhogy Daninak nem voltak barátai. Se kicsik, se nagyok.

Ahogy már mondtam, Dani láthatatlan volt. Ha kiment a játszótérre, akkor nem siettek elé a gyerekek, és soha, de soha

nem hívta át senki, hogy megmutassa az új játékait. Nem mintha Dani undok kisfiú lett volna, vagy rossz természetű, verekedős vagy árulkodó. Igazából kedves volt és segítőkész, és a játékait is szívesen megmutatta másoknak. Csupán arról volt szó, hogy Danin egyszerűen senkinek sem akadt meg a szeme.

Ha focicsapatot kellett alakítani, mindig őt választották utoljára. Ha a kiránduláson a tanító néni azt kérte, hogy rendeződjenek párokba, akkor Dani végül mindig Olgi néni kezét fogta, mert neki már egyszerűen nem jutott pár.

Dani csak kicsit szomorkodott emiatt, mert hamar rájött, hogyan szórakoztathatja magát. A nadrágja hátsó zsebében mindig tartott egy apró füzetet és egy pici ceruzát. Ha nagyon unatkozott, történeteket talált ki, és meg is rajzolta őket. Ha betelt a füzet, akkor más mulatság után kellett néznie. Amíg a többiek fociztak, felmászott az iskolaudvar egyetlen cseresznyefájára. Olyan vénséges vén volt, hogy már nem nőtt rajta cseresznye sem, viszont az ágaiba remekül lehetett csimpaszkodni. Dani úgy mászott fel a törzsén, mint egy kis mókus, ráhasalt a legvastagabb ágra, és a levelek takarásából nézte az udvaron futkározó gyerekeket. Ha azt is megunta, akkor a zsebében tartott magokkal édesgette magához a rigókat.

Otthon viszont nem voltak sem rigók, sem cseresznyefák. Dani az anyukájával és a nagymamájával egy zegzugos házban éldegélt, melynek csak egy poros udvara volt, éppen csak akkora, hogy anya kis piros autója elfért a keskeny járda és a házfal között. A háznak viszont így is csodájára jártak a környéken. A falát ugyanis teljesen benőtte a futórózsa – a

sárga, fehér és rózsaszín virágok illata elandalított minden arra járót.

Danit nem érdekelték a rózsák, viszont a szomszéd hársfája annál inkább izgatta a fantáziáját.

A fa kellemes árnyat vetett az udvarra, de anya szigorúan megtiltotta Daninak, hogy a magasba másszon, holott a szomszéd többször is kedvesen felajánlotta neki.

– Én is szívesen felcsimpaszkodnék, csak a csontjaim már egy kicsit berozsdásodtak – viccelődött a szomszéd, de anya csak a fejét ingatta, Dani pedig lemondóan vonogatta a vállát.

– Menj be inkább a nagypapához, olyan rég jártál nála! – noszogatta anya, de Daninak erre mintha földbe gyökerezett volna a lába.

A ház leghátsó szobájában lakott a nagypapa.

Dani nem tudta, hány éves lehet, megvolt talán már száz, de az is lehet, hogy száztíz éves is. Nagyon-nagyon öreg volt, az arca tiszta ránc, az orra apró rózsaszín krumpli, a haja pedig két ősz pamacs. Dani még sosem látta, hogy valaha felkelt volna. Mindig az orráig húzta a takarót, foltos kezét a mellkasán nyugtatta, és hiába köszönt neki, a nagypapa a füle botját sem mozgatta. Soha nem szólt egyetlen szót sem, pedig Dani eleinte még vicceket is mesélt neki, de a nagypapa még csak el sem mosolyodott.

Ami azt illeti, rá sem hederített Danira. Szemét a fehér falra függesztette, holott nem is volt ott semmi érdekes. Dani egyszer még egy nagyítóval is megvizsgálta a falat, de se egy titkos jelet, még egy közönséges repedést sem talált rajta. Dani végül arra

jutott, hogy a nagypapa bizonyára nyitott szemmel alszik, az álma pedig olyan mély lehet, hogy nem is ébred fel belőle soha.

Anya erre azt mondta, hogy ne beszéljen badarságokat. Ám Dani hiába kérdezgette, hogy mi történt a nagypapával, anya sosem válaszolt, inkább a telefonjába merült, a nagymama pedig csak a fejét csóválta, és tovább rendezgette a virágokat. Dani nagymamája ugyanis naponta nyírta a ház falára futó rózsákat, de a levágott virágok helyébe reggelre még erősebbek, még színpompásabbak nőttek.

A nagypapa ágya körül már moccanni sem lehetett a rózsáktól, és hiába szellőztettek, fojtogató illat áradt a szoba minden szegletéből.

Ami azt illeti, elég unalmas volt a nagypapánál, és ha senki sem látta, akkor Dani gyorsan kisurrant a szobából, és napokig felé sem nézett. Így történt aznap is, amikor észrevette, hogy valaki nyitva felejtette a padlásfeljárót. Dani óvatosan körülnézett, ám a ház némaságba burkolózott. Anya a postára ment, nagymama a szomszéddal trécselt. Dani a falhoz lapult, majd szemét a feljáróra szegezve megiramodott a padlás felé.

Még sosem járt odafent. A fény poros nyalábokban szűrődött át a cserepek között. Dani óvatosan lépkedett, és még pont időben húzta le a fejét. Kis híján beleütközött egy gerendába. A gerendáról csupasz villanykörte lógott. Vajon merre lehet a kapcsoló? Ahogy oldalra lépett, Dani elvesztette az egyensúlyát.

A következő pillanatban mintha bukfencet vetett volna a világ. Dani hatalmasat puffant, de a fejét szerencsére nem

ütötte be. Csak a válla sajgott, miután egy csíkosra festett ládának ütközött.

Dani sziszegve masszírozta a csontjait, de kíváncsisága nagyobb volt a fájdalmánál. Kitartóan vizslatta a gerendákat, míg csak meg nem látta a kapcsolót. Lassan feltámaszkodott, lábujjhegyre állt, és felnyúlt a magasba.

Katt!

Halovány fény öntötte el a padlást. Régi ruhákon, egy kiszuperált tükrös szekrényen, egy törött hintalovon és egy letakart képen akadt meg a szeme. A ruhák nem érdekelték, a tükrös szekrény unalmasnak, a hintaló pedig menthetetlennek tűnt. A kép viszont mágnesként vonzotta. Lemászott a ládáról, megállt a kép előtt, és kinyújtotta a kezét. Nem húzta le azonnal a lepedőt. Vajon mit takarhat? Egy értékes és ritka festményt, aminek majd csodájára jár az egész világ? Vagy egy titkos térképet, amely egy igazi kincs nyomára vezet?

Dani nagy levegőt vett, és lehúzta a képről a lepedőt.

Amit alatta látott, attól elállt a lélegzete. A koszos lepedő rejtekében ugyanis nem egy festmény, és nem is egy térkép lapult. Egy plakát bújt meg alatta, olyan, amilyeneket az utcán látni. Csakhogy ez a plakát már nagyon régi volt. Megvolt akár százéves is. A tetején ez állt:

Alfredo Cirkusz

Alatta pedig ez:

!!!Világszenzáció!!!

Majd így folytatódott:

Bohóc, oroszlán, káprázatos artistaszámok
és a világ legerősebb embere!

A kép kellős közepén egy kackiás bajuszú, cilinderes férfi állt, a mellényzsebéből pompás rózsa kandikált. Egyik kezében egy lángoló karikát tartott, a másikkal egy oroszlán állát vakargatta.

Dani elbűvölten bámulta. Biztosan ő Alfredo, gondolta magában. De hogy kerül ez a kép a padlásukra? Tekintete ekkor a csíkos ládára tévedt. A festék tenyérnyi foltokban hámlott róla, de még mindig tetszetős darab volt. Egy lakat védte, de amint a kezébe vette, szinte magától szétnyílt.

Nagy levegőt vett. Mi lesz, ha kiugrik belőle egy egér? Elmosolyodott. Semmi, akkor legfeljebb lesz egy házi kedvencem, gondolta. De azért nagyon óvatosan nyitotta fel a fedelét.

A dobozban viszont nem lakott semmiféle egér. Ami azt illeti, nem lakott benne senki, a láda ugyanis zsúfolásig volt. Dani először egy régi piros felöltőt húzott ki belőle, szakasztott olyat, amilyet a nagy Alfredo viselt a plakáton. Hogy kerül ez ide? – futott át Dani agyán, de sokat nem töprengett rajta. Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy belebújjon. Az ujja kicsit hosszú volt, és szúrós szagot árasztott, de Dani szinte más

embernek érezte magát benne. Ujjai finoman végigfutottak a megkopott aranygombokon. Kíváncsian kukkantott a ládába. Következőnek egy buzogányt húzott elő belőle. Majd még egyet és még egyet. Összesen négyet. Finoman megpörgette az ujjai között, de még eggyel sem bírt, folyton kiestek a kezéből. Ám ez nem szegte kedvét, és ismét beletúrt a ládába. A következő pillanatban megdermedt. Mintha egérfészekbe nyúlt volna. Egér helyett viszont egy régi parókát tapogatott ki. Jól kirázta belőle a port, majd a fejébe húzta. A tükrös szekrény elé lépett. Amint megpillantotta magát, hangosan felnevetett.

Ekkor mintha zajt hallott volna odalentről. Gyorsan a szája elé kapta a kezét, majd visszasietett a ládához. Hamarosan megtalálta a parókához illő bohócorrot is, meg egy fél pár kunkori orrú cipőt. A láda legmélyén még egy törött ostor hevert, az ostor alatt pedig egy összetekeredett kígyó lapult.

Dani érezte, hogy a torkában dobog a szíve. Ha a kígyó megmoccan, akkor neki vége. Kampec. A kígyó viszont mozdulatlanul hevert tovább. Dani a fél pár kunkori cipőt a magasba emelte, és óvatosan arrébb tolt vele egy cserepet. A következő pillanatban megkönnyebbülten fújta ki a levegőt. Amit kígyónak hitt, csak egy összetekert kötél volt, pontosan olyan, amilyenen a légtornászok a magasban sétafikálnak. Dani óvatosan végigsimított a kötélen, majd nagy nehezen kiemelte.

A láda teljesen kiürült. Azaz csak majdnem. Az aljában ugyanis egy könyvecske hevert. Dani kiemelte és a fény felé tartotta. Akkor látta, hogy nem is könyv, inkább egy fényképalbum, teles-tele régi fotográfiákkal. A recés szélű

fekete-fehér képeken az Alfredo Cirkusz mindennapjai elevenedtek meg. Az egyik fotón egy tűznyelő emelte magasba a lángot, a következőn egy késdobáló vett célba egy csinos hölgyet. Persze nem találta el, késeivel mindig pontosan a hölgy mellé dobott. Daninak legjobban az állatos fotók tetszettek. Az egyiken bóbitás lovak robogtak körbe, a másikon egy aranyos kiskutya görgetett maga előtt egy labdát. Dani elbűvölten nézte, amint az oroszlán átugrik a tüzes karikán, és az egyik fotón még egy ráncos elefánt is felbukkant, hátán a világ legerősebb emberével, aki vidáman integetett a tapsoló közönségnek. Izmain csak úgy feszült a tengerészcsíkos trikó. Dani a pulóvere alatt megtapogatta a saját muszkliját, és elhatározta, hogy délután majd csinál néhány fekvőtámaszt az udvaron. Az utolsó fotón maga a nagy Alfredo állt a manézs kellős közepén, háta mögött kissé álmoskásan feszített az oroszlán, a kiskutya pedig épp a bohócot kergette. Dani hosszan fürkészte a képet, majd összehúzta a szemét, és visszalapozott. Semmi kétség: a nagy Alfredo nem más, mint az erőember – az, amelyik csíkos trikóban ugráltatta az izmait az elefánt hátán.

Tehát nemcsak cirkuszigazgató, hanem oroszlánszelídítő és erőművész is volt egy személyben. És még ki tudja, mi minden…

Dani önkéntelenül is végigsimított a képen. Úgy érezte, mintha valami köze lenne ehhez a csillogó, sosem látott világhoz. A mellkasához szorította a fényképalbumot.

Ekkor viszont kavarogni kezdett körülötte a por.

Dani megzavarodva nézte, és már-már azt várta, hogy maga a nagy Alfredo lép elő a padlás homályából. A cilinderes

cirkuszigazgató helyett viszont a nagymama szeme villant a sötétben.

– Hányszor megmondtam már, Danikám…? – csattant a hangja, de a mondatot nem tudta befejezni. Tátott szájjal nézett végig az unokáján.

Dani a tükrös szekrény felé pillantott. Igaz, ami igaz, eléggé furcsán festett. A fején csálén állt a paróka, a piros felöltő ujja pedig ernyedten lógott a kézfején. Érezte, hogy a haja tövéig pirul.

– Nagyi, én… én… – dadogta, majd a válaszra sem várva sebbel-lobbal elszaladt a nagymama mellett. A lépcső aljában anyába ütközött, aki kezét összecsapva nézett utána. Dani viszont nem állt meg, futott tovább, mintha kergetnék, és amikor már biztonságban érezte magát, becsapta maga mögött az ajtót. Sóhajtva nekidőlt, és kifújta a levegőt.

Csak akkor vette észre, hogy a nagypapa szobájába menekült. Az öreg most is a fal láthatatlan repedéseit fürkészte. Dani tudta, hogy a nagymamája és az anyukája hamarosan a nyomába ér. Tudta, hogy le fogják szidni, amiért felszökött a padlásra, és magára vette ezeket az ósdi holmikat. Valami mágikus erő viszont most a nagypapa ágyához húzta. Ahogy közelebb lépett, véletlenül meglökött egy vázát. Az elszáradt virágok szétszóródtak a padlón, de Dani most nem törődött velük, mivel ekkor szokatlan dolog történt.

Az öreg Danira emelte a tekintetét. Kifürkészhetetlen fekete szeme először tompán rámeredt, majd lassan mintha fény gyúlt volna benne.

Dani lesütötte a szemét.

– Bután nézek ki, igaz? – kérdezte szégyenlősen, válasz viszont nem érkezett. Legnagyobb meglepetésére a nagypapa felemelte ráncos, eres kezét, és finoman végigsimított a felöltő megkopott aranygombjain.

– Nahát, a régi kabát – sóhajtotta. Dani sóbálvánnyá meredt.

– Te láttad már ezt a kabátot?

Az öreg egy pillanatra lehunyta a szemét, majd halványan elmosolyodott.

– Még hogy láttam… Viseltem!

Dani halkan csuklott egyet. Akkor vette észre, hogy még mindig a kezében szorongatja a fotóalbumot. Óvatosan a nagypapa ágyára ereszkedett, és kinyitotta. A nagy Alfredo képéhez lapozott.

Az öreg felkuncogott.

– Meg kell hagyni, jóképű fiatalember voltam, nem igaz?

Dani tátott szájjal bámult az öregre, akinek arca most ezer ráncba szaladt, a két ősz pamacs pedig vidáman meredt a mennyezet felé.

Még akkor sem tudott megszólalni, amikor anya és nagymama a szobába toppant. Dani dühösen fordult feléjük.

– Ti tudtátok? Ti végig… ti mindvégig tudtátok? – szegezte nekik a kérdést. Érezte, hogy sírás fojtogatja a torkát.

– Micsodát? – kérdezte szelíden az anyukája. – Hogy a nagy Alfredo a nagypapád?

Dani érezte, hogy egy könnycsepp gördül végig az arcán. Az öreg mintha százéves álomból ébredt volna, érdeklődve figyelte

a fiút.

– Ne őket hibáztasd – suttogta. – Én akartam elfelejteni a múltat.

Dani meghökkenve meredt a nagypapájára. A nyelve hegyén volt már a kérdés, de nem kellett kimondania, az öreg anélkül is válaszolt.

– Túlságosan fájt nekem, hogy a világhírű Alfredóból – mutatott végig magán reszketeg öreg kezével – ez lett.

Dani önkéntelenül a ráncos, göcsörtös ujjak után nyúlt. – Annyi mindent taníthattál volna nekem, nagypapa!

Az öreg visszahanyatlott a párnájára, és rákacsintott. – Hát… sosem késő elkezdeni.

Attól a naptól fogva a nagypapa megállás nélkül mesélt a régi szép időkről, amikor az Alfredo Cirkusz igazgatójaként bejárta a világ minden zegét és zugát. A kis szobában távoli városok és világhírű művészek alakja sejlett fel, Dani pedig otthon érezte magát közöttük – szinte látta, ahogy felül az elefánt hátára, megvakargatja az oroszlán sörényét, és halált megvető

bátorsággal lóg a trapézon.

Ám a legeslegjobban a zsonglőrök történetei nyűgözték le, és elhatározta, hogy azontúl minden nap gyakorolni fog ő is. Először almákat dobált a magasba, majd narancsokkal próbálkozott. A nagymama akkor elégelte meg a dolgot, amikor a vasárnapi piskótához félretett tojásokat pörgette a levegőben, ám Dani olyan ügyes volt, hogy végül egyetlenegyet sem tört össze. A hátizsákjában azontúl mindig lapult két-három régi buzogány, és az iskolaudvaron a gyerekek ámulva figyelték, amikor előhúzta és a magasba hajította őket.

Azokban a napokban valami megváltozott, de senki sem firtatta az okát. Ám Dani attól kezdve mindig talált párt magának az iskolában, és a focicsapatba is az elsők között válogatták be. A gyakorlást persze továbbra sem hanyagolta el, és a kíváncsiskodóknak mindig szívesen megmutatta a zsonglőrtrükköket. Kíváncsiskodók pedig mindig akadtak – Dani többé nem volt láthatatlan.

A rózsák a mai napig illatoznak az utcájukban. Ha arra jártok, csak hunyjátok le a szemeteket. A Katica Óvodán innen (de a toronyházakon túl!) akár csukott szemmel is megtaláljátok. Csak kövessétek a rózsa illatát.

Efi

Légy szerencsés, Batbaján!

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy csokoládébőrű, barnaszemű kisfiú, akit Batbajánnak hívtak. A mesém kezdetén úgy nyolcéves lehetett.

Egy szomorú napon Batbaján így szólt édesapjához:

– Anya mikor jön vissza?

– Amikor valami szépre tekintesz, anya fog belőle visszanézni rád: a csillagokból ő kacag, a virágok kelyhéből ő mosolyog majd. Emlékszel arra a rigóra az erdőben, amit együtt hallgattunk? Most már anya is együtt énekel vele.

A férfi magához húzta fiát, és pulóvere ujjával letörölte kibuggyanó könnyeit.

Telt-múlt az idő. Batbaján édesapja megismerkedett egy csinos, jóravalónak tűnő asszonnyal, Franciskával, akivel hamarosan egybekeltek. Az újdonsült feleség saját ikerfiait igen elkényeztette, Batbajánt azonban nem szívelte. A kisfiú mindent elkövetett, hogy mostohaanyja kedvére tegyen, de mindhiába.

„Vajon akkor szeretne, ha nekem is olyan szép fehér bőröm lenne, mint neki meg a fiainak?” – töprengett magában.

Hamarosan az édesapja is jobb létre szenderült. Batbajánnak majd megszakadt a szíve bánatában, de mindeközben dühös is volt apjára, amiért egyedül hagyta.

– Papa, hol vagy most? Gyere vissza! – kiáltozta keservesen.

S ekkor, isten tudja honnan, előbújt egy csíkos hátú kisegér. Felmászott Batbaján vállára, s az orrával bökdösni, a bajuszával meg csiklandozni kezdte a nyakát. A kisfiú óvatosan a tenyerébe helyezte. Az egér szürke bundáján a két fekete csík épp úgy futott, mint apja őszes hajában a két fekete tincs.

Batbaján egészen megvigasztalódott.

– Tudod mit? Legyen a neved Csádé! – ölelte keblére az apró jószágot. Ez volt ugyanis az édesapja beceneve. – Szeretnél velem maradni?

A kisegér a fiúra nézett annak tenyeréből, és bólintott.

– Azonban óvatosnak kell lenned, hogy ne lásson meg senki! – intette a gyerek.

Apja halála után Franciska Batbaján szobáját vendégszobává alakította, őt pedig a régi mosókonyhába száműzte.

A gyerekek idővel derék ifjúvá serdültek. Andris és Botond már javában udvarolt a környékbeli lányoknak, Batbaján azonban nem érdekelte az ilyesmi. Esténként sokkal szívesebben olvasott vagy hallgatott zenét otthon. Mostohaanyja ezt nem állta meg szó nélkül:

– Végy példát a bátyáidról, ők szebbnél szebb lányokat hoznak haza bemutatni! Neked meg még sose volt barátnőd! – dörgölte az orra alá lépten-nyomon.

Csádé ilyenkor mindig előbújt odújából, mintha csak érezte volna, hogy barátjának szüksége van rá.

Teltek a napok, múltak a hetek, mígnem egyszer Andris a következő hírrel tért haza:

– Képzeljétek! – kiáltotta izgatottan. – Líbherrék fia, Zeke bált rendez, amire a környék minden tizenhét éves fiatalját meghívta!

– Az ég adja, hogy valami jó partira szert tegyetek! – tapsikolt Franciska.

Batbaján is örült a hírnek, hiszen rajongott a zenéért. Szívesen részt vett volna a mulatságon.

– Andris, Botond! Szedelőzködjetek! Indulunk új ruhát venni! Csak nem mehettek legatyásodva, a tavalyi ruhátokban! – vezényelt az anyjuk, s nevelt fiára ügyet sem vetve már pattant is be a kocsiba.

Hazaérve a pöffeszkedő társaság a tükör előtt illegette magát az új göncökben. Batbaján összeszedte bátorságát, és mostohája elé állt:

– Franciska, szeretnék elmenni a bálba, veszel nekem is ünneplő ruhát?

A fiú egyik lábáról a másikra állt kinőtt nadrágjában, zakójában, melyeket hiába próbált nyújtani, húzni, azok csak nem lettek hosszabbak.

– Ugye nem gondolod, hogy még egy vagyont költök rád? Örülj, hogy eltartalak! Nesze, ezek elég nagyok! – mondta, s odadobta jól megtermett fiai levetett, régi ruháit, melyekbe Batbaján legalább kétszer belefért volna.

A fiú a dühtől fortyogva rohant be aprócska szobájába. Ritkán fordult elő vele, hogy sírt, mert még saját maga előtt is szégyellte a könnyeit. Mindenkitől azt hallotta, hogy az igazi férfiak nem sírnak. Márpedig ő igazi, erős férfi akart lenni.

Csádé fölszaladt a vállára, és az édesapja hangján azt súgta a fülébe:

– Sírj csak, nyugodtan! A könnyek gyógyítanak, erőssé tesznek.

Batbaján arcán erre csillogó gyöngyök gurultak le.

Elérkezett a nagy nap. Andris és Botond már reggeltől fogva a tükör előtt páváskodott Franciskával, aki a Líbherrék szomszédságában lakó család újévi partijára készült. Batbaján arról ábrándozott, hogy mostohája meggondolja magát, és mégis elengedi a bálba. Testvérei ezt nagyon jól tudták.

– Bati, te is szeretnél egy szép öltönyt? – kérdezte Andris incselkedve.

– Gyere, van számodra valamim! – folytatta Botond, és behízelgő modorával magához csalta a gyanútlan fiút, majd

felvett a földről három kavicsot, és hozzávágta. – Mire hazaérünk, ragyogjanak a szobáink, te anyámasszony katonája! – kiáltotta kárörvendő nevetéssel.

Batbaján tudta, ha nem takarítja ki elkényeztetett bátyjai szobáját, akkor újabb élcelődéseknek teszi ki magát. Ha megcsinálja, egy időre békén hagyják.

A három kavicsot, maga sem tudta, miért, felvette, az íróasztalra dobta, majd elindította kedvenc dalát, és az ágyra vetette magát, úgy hallgatta. Csádé előbújt, felmászott a fiú vállgödréhez, és a zene ritmusára bólogatott.

Batbajánnak hamarosan jobb kedve kerekedett. Fogta a portörlőt, hogy takarítani induljon, amikor arra lett figyelmes, hogy a három kavics sárgán izzani kezd.

Finoman megérintette az elsőt. Kellemes melegséget árasztott, s legnagyobb meglepetésére kipattant belőle egy gyönyörű szmoking, egy világoskék ing, egy elegáns, fekete cipő meg egy csokornyakkendő.

– Ejha! – kiáltotta.

Óvatosan megérintette a második követ is, mire – hopp – egy csodálatos, bronzszínű limuzin termett a ház előtt.

– A mindenit! – kurjantotta Batbaján.

Izgatott kíváncsisággal érintette meg a harmadik követ, melyből egy sikkesen öltözött férfi ugrott elő.

– T'aves baxtalo, Batbaján! Légy szerencsés, Batbaján! Hogy te milyen szép szál legény lettél! – üdvözölte a pörge kalapot, hímzett lájbit és sötétzöld nadrágot viselő, bajszos, roma férfi.

– Hát te ki vagy? – kérdezte a fiú elképedve.

– Tupka vagyok, szolgálatodra! Az ük-ük-üknagybátyád.

– Az ük-ük-üknagybátyám? – hüledezett Batbaján. – Ez meg hogy lehetséges?

– Halálom után szolgálatot vállaltam a földön, és családunk fiatalabb generációinak védelme lett a feladatom. Láttam, hogy bajban vagy, így most itt vagyok.

A kisegér lelkes ugrásokkal köszöntötte Tupkát.

– Hé! Öreg cimbi! Adj egy ötöst! – kiáltotta, s egy pacsit adott Csádénak.

Batbaján egyre kevésbé hitte, hogy nem álmodik.

– Mit tátod itt a szád? Akarsz menni a bálba vagy sem? – sürgette Tupka.

– Nagyon szeretnék! – lelkesedett a fiú.

– Akkor kapd össze magad, és öltözz!

– Ki kell takarítanom a testvéreim szobáját. Ha nem teszem, még jobban bántanak majd, mint máskor.

– Ejnye! Hová tűnt belőled a cigány virtus, édes fiam?

Batbaján kikerekedett szemmel nézett nagybátyjára. Nem értette, miről beszél.

– Erre később még visszatérünk – hagyta rá Tupka, és a mutató- meg hüvelykujjával csettintett egyet, mire a portörlőrongy sebesen leporolt minden tárgyat a fiatalok szobájában. Kettőt csettintett, s a szekrényben rejtőző porszívó hirtelen megtáltosodott, és rögvest falni kezdte a pormacskákat.

– Ejha! Te aztán tudsz valamit! – pillantott elismerően nagybátyjára Batbaján.

– Várd ki a végét! – szólt, s ezúttal hármat csettintett, mire a tisztítószeres flakon spriccelésbe kezdett, s nyomában a törlő szorgosan suvickolta az ablakokat.

A fiú fülig érő vigyorral nézte a mutatványt, mire nagybátyja rászólt:

– Ha csak tátod itt a szád, lekésed a mulatságot! Iparkodj!

Batbaján gyorsan felöltözött. Tupka elgondolkodva végigmérte, majd így szólt:

– Valami még hiányzik.

– Megvan! – kiáltotta. – A szakáll! – Aztán néhány csettintéssel a levegőbe írt egy csigavonalat. A fiú arcát pillanatokon belül egy csuda sármos, rövid szakállka borította be.

– Így, ni! Most már senki se fog rád ismerni, az hétszentség! – nyugtázta Tupka elégedetten, majd egykettőre előállt a bronzszínű limuzinnal, s elindultak Líbherrék hegyen álló házához.

Mielőtt a fiú kiszállt volna, Tupka így szólt:

– Ügyelj rá, hogy éjfél előtt kinn légy az autónál, mert máskülönben felismernek! Éjfélig tart a varázs.

– Rendben. Időben itt leszek – búcsúzott a fiú.

A villa elegáns és tágas volt. Fehér, arany szállal átszőtt brokátok, finom selyem és csipke bokréták, hatalmas virágok, pálmák díszítették. Az udvaron egy gyönyörű tóban halak úszkáltak, a zenét pedig egy igen neves rockzenekar szolgáltatta, élőben.

Batbaján az örömtől és báli viseletétől megtáltosodva – a ruha csuda jól állt neki – magabiztosan lépett be a terembe, és élvezettel kortyolgatta a köszöntő italként felszolgált pezsgőt.

Az est fénypontja a karaoke műsor volt, melyre Batbaján is jelentkezett. Egy régi szerb népdalt választott, melyet még az édesanyjától tanult, és a rockzenekar modern feldolgozásban játszotta el.

Amint a fiú énekelni kezdett, olyan csönd támadt, hogy még a légy zümmögését is hallani lehetett. Batbaján hangja betöltötte a termet.

Zeke érdeklődését igencsak felkeltette a fiú. Ahogy véget ért az előadás, melyet a közönség óriási tapsviharral jutalmazott, Zeke a csalogányhangú énekes felé vette az irányt, akit azonban, legnagyobb sajnálatára szem elől tévesztett.

Batbajánnak szednie kellett a lábát, hogy még éjfél előtt távozhasson. A nagy sietségben elhagyta kilazult csokornyakkendőjét, melyet Zeke talált meg a virágokkal díszített bejáratnál. Hasztalan próbált fényt deríteni a fiú kilétére, akit szinte az első perctől fogva a szívébe zárt, mert bizony senki nem ismerte.

Tupkának éppen csak sikerült hazaautóznia unokaöccsével, mielőtt vele együtt a limuzin, az elegáns öltözék és a szakáll is, ahogy ott termett, épp úgy foszlott semmivé.

Batbaján már rég aludt, mire testvérei, és a mostohája hazaérkeztek.

Szobáikba belépve a fiúk csak úgy ámultak a ragyogó tisztaság láttán.

Másnap az ikrek szokás szerint piszkálni kezdték testvérüket.

– Képzeld! Volt tegnap karaoke, és egy született tehetség is énekelt, akit senki nem ismert.

Batbaján igyekezett közömbös arcot vágni, nehogy elárulja magát. Valójában azonban, életében először, lepergett róla a bántás.

Teltek-múltak a napok, a hetek, és Líbherrék fia megint bált rendezett. Batbaján titkon azt remélte, hogy a varázskövek ismét segítenek neki, és újra beszélhet az ük-ük-üknagybátyjával.

Testvérei most se hagyták ki a piszkálódást:

– Milyen jó lesz megint a bálban! Csinosabbnál csinosabb lányok! De te sajnos nem jöhetsz! – vihogtak.

– Tisztességesen ki legyen ám takarítva a házban az összes helyiség, mire hazaérünk! – kiáltotta vissza az ajtóból Franciska.

„Tisztesség! Ha apám élne, megmutatná nektek, mi a tisztesség!” – gondolta a fiú, és szobájába visszatérve zenehallgatásba merült. Csádé a kulcscsontjának mélyedésében ült, és a dal ritmusára bólogatott. A kisegér legalább akkora zenerajongó volt, mint ő.

Nem telt bele sok idő, ismét izzásba jöttek a kavicsok, ahogy azt Batbaján remélte. Ezúttal narancsos fényben ragyogtak, s amint a fiú hozzáért az elsőhöz, érezte, hogy jóval erőteljesebb meleget áraszt magából, mint a legutóbbi alkalommal. Amint végigsimította erezetét, azonnal kipattant belőle egy szmoking,

egy gyönyörű rózsaszín inggel, egy pár elegáns cipővel meg egy csokornyakkendővel. A második követ megérintve egy ezüst limuzin termett a garázs előtt. Batbaján óvatosan hozzáért a harmadik kőhöz is, melyből Tupka ugrott elő.

– Ejj, de elgémberedett a nyakam! – szólt, s egy óriási nyújtózást követően így köszöntötte unokaöccsét: – Rég láttalak, kis haver! Adj egy ötöst! – Tupka a tenyerébe csapott, majd hasonlóképpen üdvözölte Csádét is. – Mi a pálya, csak nem megint itthon hagyott takarítani az a pöffeszkedő társaság?

A fiú válaszul kedvetlenül bólintott.

– Egyet se félj, amíg engem látsz! – kiáltotta, s egy nagyot csettintett. Erre az asztalon heverő portörlő rögvest táncba kezdett, kifényesítve mindent, ami az útjába került. Kettőt csettintett, s a porszívó meglódulva takarította ki az összes szobát. Végül hármat csettintett, és kisvártatva az ablakok is szikrázóan ragyogtak.

– Meg is volnánk! – nyugtázta elégedetten Tupka. – No de nem állhatunk itt napestig! Öltözz! A limuzinban várlak.

A fiú sebtiben felöltözött, behuppant Tupka mellé, s hamarosan Líbherrék háza előtt álltak. Nagybátyja így szólt a fiúhoz:

– Vésd jól az eszedbe, éjfél előtt itt kell lenned az autóban, mert a varázs csak addig tart!

– Tudom, tudom – válaszolta Batbaján.

– De várjunk csak! Majd elfelejtettünk valami fontosat!

A fiú rémülten az arcához kapott, és egyszerre mondták:

– A szakáll!

Tupka vidám csettintéssel egy csigavonalat írt a levegőbe, aminek nyomán ismét csinos szőrzet borította be Batbaján arcát, épp, mint legutóbb.

– Így ni! Most már mehetsz! Érezd jól magad!

– Köszönöm! – kiáltotta a fiú a távolodó autó után.

A bál ezúttal is csudás hangulatban telt.

Elérkezett az est legizgalmasabb része, a karaoke. Nemcsak a közönség, de a házigazda, Zeke is kíváncsian várta, vajon ismét eljön-e az a káprázatos hangú fiú. A fiatalok legnagyobb örömére a rejtélyes idegen újra színpadra állt. Mindenkit magával ragadott a lényéből áradó varázs, s arra a néhány percre egy emberként énekeltek. Mintha a különbségek hangjegyről hangjegyre elmosódtak volna, míg végül teljesen eltűntek. Egyszer csak Batbajánnak kitűnt a tömegből egy különösen kedves, kék tekintet, s hirtelen minden más elhomályosult körülötte. Zeke sötétszőke kobakjához tartozott az a bizonyos szempár.

A közönség hatalmas tapssal és óriási ovációval jutalmazta a produkciót.

A házigazdát azonban nem csak a fiú hangja fogta meg. Nem tudta megmagyarázni, de érezte, hogy beszélnie kell vele. Épp ezért most végigkövette tekintetével, amint lement a színpadról. A nagy tumultusban azonban valahogy ezúttal is szem elől tévesztette. Már csak a fél pár mandzsettagombot találta meg, amit Batbaján a díszes kapunál ejtett el.

„Legközelebb találkozunk!” – gondolta Zeke, és már előre örült a következő alkalomnak, amikor a fiút újra láthatja.

Tupka pontban éjfélkor hazaért unokaöccsével, akinek gyorsan búcsút intett, s már el is tűnt a szakállal meg a többi elegáns holmival együtt.

A kisegér az ágyon két lábra állva várta barátját.

– Jaj, Csádé! Annyira, de annyira jó volt! Képzeld! Velem énekelt a közönség! El tudod ezt képzelni?

Az egérke cincogással és heves bólogatással válaszolt.

– És az a fiú… Azok a kék szemek…

Batbaján már ezúttal is békésen szundikált, mire nevelőanyja és testvérei hazaértek.

Másnap reggel Franciska ismét gyanúsan méregette a mostohafiát, Botond, és Andris pedig cukkolni kezdték őt:

– Ha tudnád, hogy mekkora tapsot kapott az a titokzatos énekes! Ha tudnád…

Batbaján ismét igyekezett a lehető legközömbösebb arcot vágni, nehogy elárulja magát, miközben belül ujjongott, és ezt gondolta: „Ha tudnátok…”

Telt-múlt az idő, s hamarosan hírét vette a két testvér, hogy Líbherrék fia ismét bált rendez. Szokás szerint gúnyolódások közepette tudatták az újságot testvérükkel.

– Mit csinálsz szombat este, Bati? – kérdezte Andris.

– Mi bálozni fogunk – dicsekedett Botond. – Szegény, Batbaján, nincs mit felvennie, nem jöhet velünk mulatni! – folytatta.

– Csak várjátok ki a végét! – mormogta a bajsza alatt a fiú feleletképp, de ezt aligha hallották.

Elérkezett a szombat este, és már mindenki természetesnek vette, hogy Batbaján otthon marad. Mostohája, aki szintén bálba készült, ezúttal is bőséges házimunkával látta el.

– Lesz elég időd kitakarítani az egész házat, a pincétől a padlásig. De nem csak ímmel-ámmal, mint legutóbb! – rikácsolta, és megjegyzésén jót kuncogva becsapta maga mögött az ajtót. Batbaján pár pillanatig hallgatta tűsarkújának halkuló kopogását, majd kiválasztotta kedvenc zenéjét, és Csádéval a vállán elégedetten hátravetette magát az ágyon. Ez egyszer nem volt se dühös, se csalódott. Tudta, hogy mint legutóbb is, csudajó dolgok várnak még rá aznap este. Ellazultan élvezte a zenét, mígnem az asztalon heverő kavicsok vörös izzásba jöttek.

Óvatosan megérintette az elsőt. A kő egészen forró volt, kis híján megégette az ujját. Hirtelen kipattant belőle egy fess szmoking, egy fehér ing, egy pár elegáns cipő és egy csokornyakkendő. Hozzáért a második kőhöz is, s erre – hipp-hopp – ott termett a garázs előtt egy aranyszínű limuzin. A harmadikból pedig a nagybátyja ugrott ki kackiás bajuszával, pörge kalapjával.

– Batbaján, drága fiam! – köszöntötte.

– Tupka! Már vártalak!

– Mesélj, ma milyen munka várna rád a mulatság helyett!

– Takarítás. A pincétől a padlásig – felelte a fiú szűkszavúan.

– Lássunk csak! – szólt Tupka, és néhány csettintésre a szorgos takarítóbrigád ragyogó tisztaságot varázsolt. – Így ni! Ezzel megvolnánk! – csapta össze két tenyerét. – Mielőtt még elfelejtem! – szólt, s néhány csettintéssel a levegőbe

csigavonalat rajzolva szakállt növesztett unokaöccse arcára. – Uzsgyi, öltözz! Kint várlak.

A fiú felöltötte ünneplőjét, és perceken belül a kocsiban ült.

Hamarosan megérkeztek Líbherrék házához.

– Ismered a szabályt: éjfélig tart a varázs. Hát akkor: légy szerencsés, Batbaján!

Már a virágokkal díszített kapunál szólt a hívogató zene. Batbaján belépett, és élvezettel kortyolta a pezsgőt.

Zeke hiába kereste egész este az aranytorkú, titokzatos idegent, barátunknak ugyanis sikerült elvegyülnie a tömegben.

A színpadon állt, amikor megpillantotta. Az ismeretlen fiú ezen az estén egy szívhez szóló dalt választott, és egyenesen Zekének énekelte, aki aznap eldöntötte, hogy semmiképp nem fogja szem elől téveszteni az aranytorkú idegent. Hogy biztosra menjen, felugrott a színpadra, és együtt folytatták az éneklést.

A közönség visszatapsolta a párost, akik még egyszer előadták a produkciót.

Batbaján önfeledtségében elmulasztott időben az órájára nézni. Már csak percei voltak éjfélig, ezért amilyen gyorsan csak tudta, a kijárat felé vette az irányt. Azonban Zeke is résen volt, és sikerült a nyomában maradnia, míg végül a kapunál utolérte. Megragadta a karját, és nem engedte. Az óra éjfélt ütött, Batbaján pedig ott állt csupasz ábrázattal, talpig rongyosan az elegánsan öltözött fiú előtt.

Szégyellte magát.

– Sajnálom – mondta.

– Nincs mit sajnálnod, örülök, hogy végre megismerhetlek! Zeke vagyok – nyújtotta kezét a fiú.

– Ez esetben én is nagyon örülök. A nevem Batbaján – mutatkozott be mosolyogva.

A fiúk az egész éjszakát átbeszélgették. Annyi, de annyi mondanivalójuk volt egymásnak, mint két régi jó barátnak, akik ezer éve nem látták egymást.

Andris, Botond és Franciska, hazatérve a csillogó-villogó házba, sehol nem lelték Batbajánt.

Hamarosan hírét vették, hogy Zeke megtalálta élete párját, méghozzá Batbaján személyében. Ette is őket a sárga irigység! A fiúk hetedhét országra szóló lakodalmat csaptak.

Tán még ma is nagy-nagy szeretetben, boldogságban, bőségben élnek, ha meg nem haltak.

Finy Petra

Panna élni megy

Van, hogy a mesék nem ott kezdődnek, ahol kezdődniük kellene, hanem ott, ahol egy másik véget ér.

Ez a történet egy ilyen történet.

Pöttöm Panna meséjének végét mindenki jól ismeri: Panna csodálatos módon megszabadul a mezei egértől és az unalmas, rosszindulatú vakondtól, a házasságból. A fecske, akit olyan hűségesen ápolt egész télen, visszajön érte, és éppen időben repíti ki a szörnyűségekből. El, egészen egy olyan birodalomig, ahol a virágok kelyhében épp olyan aprócska emberkék libegnek, mint ő maga. És mit ad isten, Pannát fecskebarátja egy olyan virág szirmaira teszi le, ahol egy csodaszép fiú ül, ennek a különös országnak az uralkodója. A tündérkirályfi.

A tündérkirályfi roppantul élvezte, hogy Pöttöm Panna ennyire elcsodálkozik azon, hogy rajta kívül is léteznek pirinyó lények. Ráadásul ilyen szépek, mert mi tagadás, a lány a királyfit igen szemrevalónak találta.

A királyfinak is tetszett Panna, de talán sokkal jobban tetszett neki az a csodálat, ahogyan Panna őrá nézett. Mivé is lett volna, ha nem éppen ő a tündérkirály, akinek az alattvalók napestig csak hajbókolnak?

Pöttöm Panna őszinte, szívből jövő szeretettel fordult felé, ugyanazzal a barátságos, lelki adakozással, mint eddig

mindenkihez. De a tündérkirályfi azt hitte, ez a szeretet csak neki szól. Csiklandozta is a hiúságát az érzés, kellemesnek találta nagyon.

Gyorsan megkérte hát a hirtelen hozzájuk került lányka kezét, majd óriási tündérlakodalmat hirdettek. Pöttöm Panna nem szívelte a nagy felhajtást, de jövendőbelije kedvéért elviselte.

Azt sem vette észre, hogy az esküvő előtt az egész szolgasereg csak a királyfi körül szorgoskodik, és hogy több munkájuk van a fiú menyegzői palástján a rojt bodorításában, mint az ő esküvői ruhájának a megtervezésében.

Az első pillanatoktól kezdve minden csak a királyfi körül forgott, Pöttöm Panna csupán olyan volt mellette, mint egy bájos porcelánfigura, egy mutatós dísz, mellyel jólesett eldicsekedni, de foglalkozni vele már fárasztó volt és terhes.

Az esküvői pompa, a fények és a lélekpendítő tündérzenék, melyre a tündérek pillekönnyű táncot lejtettek, elterelték minderről Pöttöm Panna figyelmét. Nagyszerű lakodalom volt, az egész tündérbirodalom boldogan ünnepelt, a meghatódott menyasszonyt pedig magával sodorta a túláradó érzés, észre sem vette, hogy újdonsült férje egyszer sem néz a szemébe, soha nem mosolyog rá.

Aztán eljöttek az ünneptelen hétköznapok. Amikor a tündérkirályfi még annyit sem törődött Pöttöm Pannával, mint azelőtt. Egyszer sem pillantott a lányra, naphosszat csak a tükörben nézegette magát, újabb és újabb aranyruhákat próbálgatott, különc frizurákat készíttetett, és állandóan újabb

királyi sportok kipróbálásával szórakoztatta magát, ahol a szolgálók tapsoltak remek teljesítményének, de valahogy ifjú feleségét rendre elfelejtette elhívni.

Pöttöm Panna ugyanazzal a melegszívű kedvességgel rakta oda neki reggel a tündérrántottát, és töltötte tele mennyei ambróziával a poharát, de hiába, a tündérkirály már nem foglalkozott vele. A lány szeméből aztán az egyre gyűlő csalódások miatt fokozatosan elhalványult a fény, így a fiú elvesztette az iránta való érdeklődését. Újabb csodálók után nézett, akik majd áhítattal néznek rá, és akiknek rajongásában ismét kellemesen sütkérezhet.

Pöttöm Panna nem értette, miért nem kedves vele a királyfi, mikor ő igazán kedves volt hozzá. A fiú lassan nemcsak átnézett rajta, de csúfolta és becsmérelte is.

– Miért vagy ilyen pöttöm? – támadta a fiú, holott maga sem volt nagyobb a lánynál.

– Miért nevetsz ilyen gúnyosan? – Holott Pöttöm Panna csak kedvesen mosolygott a fiúra.

– Miért kell ilyen meghunyászkodónak lenned? – Holott ha a lány ellent mert volna mondani, biztosan megkapja tőle a magáét.

– Miért ilyen forró az almáspite? Miért túl hideg az almáspite? Egyáltalán, miért pont almáspite? Túlságosan csoszogsz, karistolod vele a dobhártyám! Túl halkan osonsz, talán mögém akarsz lopakodni? Borzalmas szénakazal a hajad, hát, hogy festhet ilyen nyomorultul egy tündérkirálynő? Túl szorosra van fonva a copfod, miért akarsz nagyképűsködni az alattvalók előtt még a frizuráddal is? Miért csacsogsz annyit, amikor nem értesz a királyság ügyeihez? Miért nem szólalsz meg, amikor királyurad tanácsot kérne tőled a birodalommal kapcsolatban?

Pöttöm Panna minden mondata, gesztusa, rezzenése rossznak ítéltetett. Panna már azt sem tudta, mit kellene tennie, hogy egyszer végre dicséretet kapjon.

A királyfi pedig egyre jobban összezavarta egymásnak ellentmondó utasításaival, szidalmaival.

Így történhetett, hogy az azelőtt mindig sugárzó mosolyú és ragyogó léptű Panna most napról napra fonnyadt. Derűjét, lelke fényét elveszítette, hajdani, tündöklő lénye árnyékba borult.

Egy szürke fátyol hullott az arcára, testére, az egész életére.

Egy napon úgy látta, akárha ebből a fátyolból hullott volna alá egy vékony darabka. De nem szürke szövet volt az, hanem csillogó madártoll.

Pöttöm Panna kedves fecskéjének a tolla, aki a bajban mindig megjelent a lány életében.

Meg sem kellett szólalnia, a fecske azonnal tudta, mennyire boldogtalan. Elég volt a szemébe néznie, mely mélyre húzta, mint egy sötét, feneketlen kút.

Leszállt a lányhoz, aki rögtön átölelte a nyakát, úgy, mint régen. Nem mondott semmit, mert akkorra már elfogytak a

szavai, csak elmorzsolt néhány gyémántfényű könnycseppet a madár tollai között.

Már az öleléstől fellebbent róla a fátyol.

Amikor pedig a madár megkérdezte tőle, nem jönne-e el vele, messze, el innen a csillogó tündérboldogtalangságból, Panna szomorúsága szinte teljesen szertefoszlott.

Felkapaszkodott a fecske hátára, és csak szorította a nyakát.

Hagyta, hadd fújja ki a szél a hajából a bánatot.

Hagyta, hadd szórja tele a nap lelkét újra ragyogással.

Hagyta, hogy arcán ismét mosoly nyíljon.

– Honnan tudhatom ezután, hogy kit szeressek, kicsi fecském, áruld el? – kérdezte még Pöttöm Panna elgondolkodva, amikor már messze jártak a tündérek birodalmától.

– Hát, esetleg válassz olyasvalakit, aki nem önmagát szereti benned, hanem téged akar igazán. Nem jöhetek mindig, hogy megmentselek, meg kell tanulnod magadon segíteni! – jegyezte meg a madár csendben, a lány pedig értette, mire gondol.

Így történt, hogy Pöttöm Panna nem sokkal később megtanult magán segíteni. És bármilyen pöttöm volt, végre úgy érezhette, elég nagy már az élethez.

Házasodik a herceg

Linda de Haan és Stern Nijland leporellója alapján megverselte, átdolgozta **Csehy Zoltán**

Három aranydombon innen,
három ezüst hegyen túl,
ott, ahol a kurta farkú
minden mezőt összetúr,
élt egy herceg meg az anyja,
és hát az udvari macska;
éldegéltek hármacskán,
ahogy írom, ahogy mondom:
éldegéltek hármacskán.

Öreg volt a királyasszony,
unta már a trónolást,
„jobb lenne már nyugdíjasnak
– ezt szajkózta, semmi mást –,
a ráncokat tatarozni,
lyukas zoknit foltozgatni,
az lenne ám az öröm!”
Ahogy írom, ahogy mondom:

az lenne ám az öröm!

Nem filózott a királyné
álló hétig hiába,
szép, hétalvó herceg fiát,
az ágyból kicibálta:
„Haszontalan, lomha lajhár,
most már megházasodhatnál!
S végre trónra ülhetnél!”
Ahogy írom, ahogy mondom:
végre trónra ülhetne.

Ráparancsolt nemes anyja,
döntsön holnap reggelig,
ő csak kuksolt, bénázgatott,
s nem kérte a reggelit.
Ám az anyja robothangja
azt szajkózza, hogy a rangja
ezt kívánja, semmi mást,
ahogy írom, ahogy mondom:
ezt kívánja, semmi mást.

„Minden herceg a környéken
megnősült már réges-rég!
Uralkodnak, háborúznak,
neked is így illenék!
Nős a szeplős, púpos, sánta,

vízkóros királypalánta,
csak te vagy ügyefogyott”.
Ahogy írom, ahogy mondom:
csak ő volt ügyefogyott.

Addig mondta, rikácsolta,
míg hajlott rá a herceg,
hogy ha muszáj, hát megnősül,
mással is már megesett.
A hajadon királylányok
listáján ahány név állott,
feltárcsázta az anya,
ahogy írom, ahogy mondom:
feltárcsázta az anya.

Jött is sorra a hercegnők
elképesztő serege,
Szoprán Szofi. Ausztria!
Fülbemászó csemege,
ahogy torka operázik,
magas céket gurgulázik,
ahogy írom, ahogy mondom:
magas céket gurgulázik.

Mint egy kissé testes hattyú,
cifrázta az éneket,
de a herceg csak fintorgott,
s örült, hogy már vége lett.
Ha folytatja, ennek hála,
nem megy többet operába,
ahogy írom, ahogy mondom:
nem megy többet operába.

Megjött Dolly, Texas küldte,
zsonglőrködik, mesteri!
Hat labdát pörget a légben,
s nem esik le egy se, ni!
Bűvészkedhet, művészkedhet,
a herceg csak ásít egyet,

ahogy írom, ahogy mondom:
a herceg csak ásít egyet.

Grönland lánya jött be akkor,
zöld volt, mint egy saláta,
a herceget ez a zöldség,
véli, szíven találja.
Nem találta. Nem a vágya
vegán király vegán lánya,
ahogy írom, ahogy mondom:
vegán király vegán lánya.

Bombayból egy manöken jött,
sudár, karcsú nő-torony,
csupa Gucci, csupa Prada
igen magas hőfokon.
A hercegre így se hatott,
bár kedvelte a divatot,
ahogy írom, ahogy mondom:
bár kedvelte a divatot.

Hortobágyról tűzről pattant
ostorcsettintgető jött,
csikóhajtás, gulyásfőzés,
ami vonzza szerfölött.
Palacsinta sülne hetven!
De a herceg rezzenetlen,

ahogy írom, ahogy mondom:
szegény herceg, rezzenetlen.

Filológus, urológus,
pszichológus, orvosnő,
ilyen lógus, olyan mókus,
doktor, ogre, mágus jő,
de a herceg kedve búsabb,
egy fokkal se randevúsabb,
ahogy írom, ahogy mondom:
egy fokkal se randevúsabb.

Mintha lepke lenne, s anyja
szeme gombostű, szegény,
felnyársalva érzi magát:
kész a lepkegyűjtemény!
A hoppmester mesterkedik,
van itt még egy, s beengedik,
ahogy írom, ahogy mondom:
van itt még egy, beengedik.

Arany fürtjét leeresztve
lép be a kis hercegnő,
a fivére elkísérte,
és a hatás: dermesztő!
Lett nagy öröm, volt nagy öröm!
szerelem ez, sőt: a köbön!

Ahogy írom, ahogy mondom:
szerelem ez, sőt: a köbön!

„Szívem lángja, mint a mályva,
ő lesz az én kedvesem,
azt se tudtam, mi fán terem
a legforróbb szerelem!”
– szólt a herceg elpirulva
spontán ölelésbe hullva,
ahogy írom, ahogy mondom:
spontán ölelésbe hullva.

„Hinni ezt én sose mertem,
hogy a párom itt lelem,
mint amikor nagyhirtelen
gazdag lesz a nincstelen.”
Ez már máshogy úgysem lehet,
ölelkeznek a hercegek,
ahogy írom, ahogy mondom:
ölelkeznek a hercegek.

A hercegnő nagyot kacag,
hogy fivére lett a sztár,
nem bánja, hogy hoppon maradt,
esze úgyis máson jár,
isten végez, ember tervez,
hozzámegy a hoppmesterhez,

ahogy írom, ahogy mondom:
hozzámegy a hoppmesterhez.

Héthatárra szólt a lagzi,
két királyfi lett egy pár,
az örök szerelmet zengi
most a legszentebb oltár.
Az egér is a templomban
örömkönnyet hullat mostan,
ahogy írom, ahogy mondom:
örömkönnyet hullat mostan.

A kötet szerzői

Csehy Zoltán
Saját bevallása szerint életkora ellenére meglehetősen nehezen nő föl, ragaszkodik a mesékhez, a versekhez, a ritmushoz, a játékhoz, ahhoz, hogy mindenkiben van valami egyedi, amire oda kell figyelni. Írt verskötéteket, irodalomtörténeti munkákat, fordított fontos és kevésbé fontos szerzőket, kapott és visszaadott díjakat, ösztöndíjakat, ahogy azt a felnőttek tenni szokták. Pozsonyban tanít az egyetemen. Szerinte egész élvezetesen. Két gyereke van (Flóra és Kornél), akik mindenről többet tudnak, és mindenben jobbak nála.

Finy Petra
1978-ban született, író, költő. Eddig mintegy harminc kötete jelent meg, többnyire gyerekkönyvek, mint amilyen a *Tesó-ügy*, *Ovi-ügy*, az *Iskolások kézikönyve*, az *Óvodások kézikönyve* vagy a *Milu Egyiptomban*. Az utóbbi időben szívesen ír felnőtteknek is. *Akkor is* című regénye egy kétgyerekes anya sorsát mutatja be. Legutóbbi regénye a *Marlenka*. Többször nyert gyerekkönyves pályázatokon, 2011-ben elnyerte a Lackfi János által alapított Nizzai Kavics-díjat.

Gangl Eszter

Gimnazista, kezdő író. Szabadidejében, amikor épp nem mesét ír, akkor olvas, karkötőt csomóz, vagy szivárványosra festi a körmét. Ez az első nyomtatásban megjelent írása.

Gimesi Dóra
1983-ban született Szegeden. A Színház- és Filmművészeti Egyetemen 2008-ban dramaturg diplomát, majd 2017-ben DLA fokozatot szerzett. 2012 óta a Budapest Bábszínház dramaturgjaként dolgozik. Mesekönyveket, ifjúsági regényeket, rádiójátékokat ír, a Színház- és Filmművészeti Egyetemen dramaturgiát és kreatív írást tanít. Bábszínpadi adaptációit és saját darabjait rendszeresen játsszák a magyarországi bábszínházak. *A macskaherceg kilencedik élete* című mesekönyvével 2018-ban elnyerte az Év Gyermekkönyve-díjat.

Harka Sára
Budapesten él a férjével, és huszonnégy éves létére rajong a mesékért. Óvodapedagógiát végzett, az egyetemen ásta bele magát a gyermekirodalomba. Nemcsak olvasni, hanem írni is szeret: mesét, novellát, cikkeket, regényt.

Horváth Noémi Rebeka
Soproni születésű alkotó, 14 éves kora óta ír, verseivel az évek alatt számos országos elismerést kapott. Aktívan publikál angol nyelven, első angol nyelvű regényével is készül az olvasók számára. Magyar nyelven írt regényeit még nem küldte el hazai

kiadókhoz. Az itt olvasható *Picur Panna nagy kalandja* az első meséje.

Kasza Kriszta
Művésztanár, két gyermek anyukája. 14 éve tanít, húszéves kora óta állítja ki képeit egyéni és csoportos tárlatokon, és kezdettől fogva a betűk segítették az útját. Mindig imádta a verseket, meséket, beleszőtte őket a képeibe. Aztán egyszer maga is írni kezdett, azóta több novellája és meséje megjelent. A Trivadarról szóló meséje a gyermekeknek szánt legkedvesebb alkotása.

Kertész Edina
Volt rendőrségi gépíró, iskolatitkár és adatrögzítő egy hírújságnál. Egy évtizedig dolgozott egy kiadónál szerkesztőként, mire rádöbbent, hogy akár írhatna is. Azóta ír, amikor csak megteheti.

Kiss Judit Ágnes
Felnőtteknek régóta ír verset és regényt. Gyerekeknek leginkább öt éve, amióta neki is van gyereke.

Kovács Brigitta – Efi
Lebegő poéta, bakancsos őzleső, mesevilág-kutató, világcsavargó, zenebolond könyvmoly, élménykereső földlakó, borzas kobold, napimádó. 37 éves, Svájcban él, és három éve ír mesét, meseregényt, verset és novellát. Az írás mellett a gyereknevelés a hivatása.

Lakatos István
Rajzoló, képregényrajzoló. Írónak majd akkor nevezi magát, ha öt regénye jelent meg, ehhez már csak egy hiányzik. És szereti a szörnyeket.

Molnár Krisztina Rita
Költő, író. Gyerekeknek is szóló könyvei közül legismertebb a *Maléna kertje*, ebben a meseregényében is szerepelnek az ókori görög átváltozás-mítoszokat feldolgozó Ovidius történetei. Hisz abban, hogy nincs új a nap alatt.

Pengő Edit
Napjaink egyik legszomorúbb hiányosságának tartja, hogy túl kevés sárkány él az emberek között – szeretne ezen változtatni. Reméli, a történeteivel visszacsalogathat néhányat, hogy boldogan, egymást támogatva építhessük a közös jövőt.

Ruff Orsolya
Újságíró, műfordító, gyerekkönyvíró. Az életét kitöltik a könyvek: újságíróként és kritikusként ír róluk, és ha éppen nem ír és kritizál, akkor fordít, elsősorban gyerekeknek szóló műveket. 2018-ban jelent meg első meseregénye, amelyet eredetileg a lányának szánt, és amely azóta trilógiává nőtte ki magát. Meggyőződése, hogy mindenki számára létezik egy könyv, amely belépőt jelent az olvasás világába, és ha nem találjuk meg elsőre, az sem baj – az olvasásban éppen az a jó, hogy bátran kísérletezhetünk vele.

Szűcs Edit
Imád történeteket kreálni, még ha nagy részük csak a fejében kerül is megírásra. Elsősorban rajzművész, illusztrációval és karaktertervezéssel foglalkozik, de időnként írással is. Előbb-utóbb szeretne olyan nagyobb történeteken is dolgozni, legyen az könyv, képregény, film vagy videójáték, melyekben a hozzá hasonló emberek is viszontláthatják magukat.

Tompa Andrea
Író, négy regény szerzője. A kolozsvári Magyar Színházi Intézet docense, Budapesten él, ingázik. Mellesleg, bár ez élete fő szólama, férjével együtt örökbefogadó szülő. Ez az első írott meséje, de élőben szokott mesélni.

Tóth B. Judit
1964-ben született, jelenleg Békéscsabán él, fekvőbeteg édesanyját ápolja, és alkalmazott grafikát tanul. Míg dolgozott, többnyire korrektorkodott, de könyvet is tördelt. Gyerekkora óta ír meséket, *Malac Matyi kalandjai* című meseregénye 1992-ben jelent meg,a rádióban is hozzák háromévente. Verseket és novellákat is ír. Az *Élet és Irodalom*ban és a *Mozgó Világ*ban időről-időre megjelennek írásai.

Tartalom

Előszó

Molnár Krisztina Rita: Rubinpiros madár

Gangl Eszter: Avarbarna

Lakatos István: A boszorkány meséje

Tóth B. Judit: A jégkirály

Tompa Andrea: Vaslaci

Gimesi Dóra: Óriásölő Margaret

Szűcs Edit: Az őzike agancsa

Pengő Edit: Az elrabolt királykisasszony

Kiss Judit Ágnes: Róza a bálban

Horváth Noémi Rebeka: Picur Panna nagy kalandja

Harka Sára: Kincső és Karola

Kasza Kriszta: Trivadar, a háromfülű nyúl

Kertész Edina: A kacskaringós szívószál

Ruff Orsolya: A nagy Alfredo

Efi: Légy szerencsés, Batbaján!

Finy Petra: Panna élni megy

Csehy Zoltán: Házasodik a herceg

A kötet szerzői

Forgalmazza:
eKönyv Magyarország Kft.
www.ekonyv.hu

Felhasznált betűtípusok:
Kaushan Script – SIL Open Font License
Noto Serif – Apache License 2.0